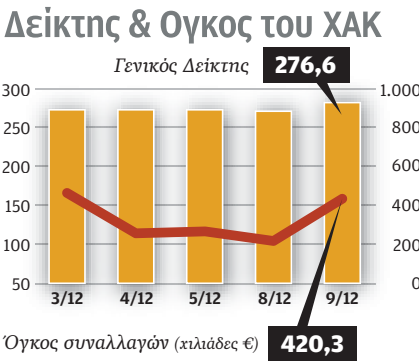

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Με ποιες χώρες κλείνει εμπορικές συμφωνίες η Κύπρος

Στα σκαριά βρίσκονται σημαντικές διακρατικές συμφωνίες, οι οποίες θα δώσουν ώθηση στην κυπριακή επιχειρηματικότητα. Σε φάση οριστικοποίησης βρίσκονται εμπορικές συμφωνίες με τις χώρες του Mercosur, την Ινδία, τη Σ. Αραβία, τα ΗΑΕ και τις ΗΠΑ. Σε τροχιά υλοποίησης βρίσκεται η συμφωνία με τον Καναδά, με μόνη εκκρεμότητα την κύρωσή της από τη Βουλή. Κομβικός θεωρείται και ο ρόλος του υπό σύσταση Εθνικού Οργανισμού Επικειρήσεων. **Σελ. 6**

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΕ ΤΟΝ ΑΓΤΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΟ ΔΕΣ.

ΜΟΝΟΜΑΧΟΙ

Ελλάδα - Βέλγιο στον τελικό του Eurogroup

Ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών της Ελλάδας, Κυριάκος Πιερρακάκης, διεκδικεί την Πέμπτη την προεδρία του Eurogroup, κατά την ψηφοφορία μεταξύ των 20 υπουργών της Ζώνης του Ευρώ. Απέναντί του βρίσκεται ο επίσης διεκδικητής της προεδρίας, Βέλγος αναπληρωτής πρωθυπουργός και υπουργός Οικονομικών Βίνσεντ βαν Πέτεγκεμ, επίσης του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. **Σελ. 24**

ΧΡΗΜΑ

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΡΟΤΙΜΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Σελ. 11

ΕΥΡΩΠΗ

ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ ΣΤΗΝ Ε.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Σελ. 13

«Στα χαρακώματα» Κύπρος-Γερμανία για την Τουρκία

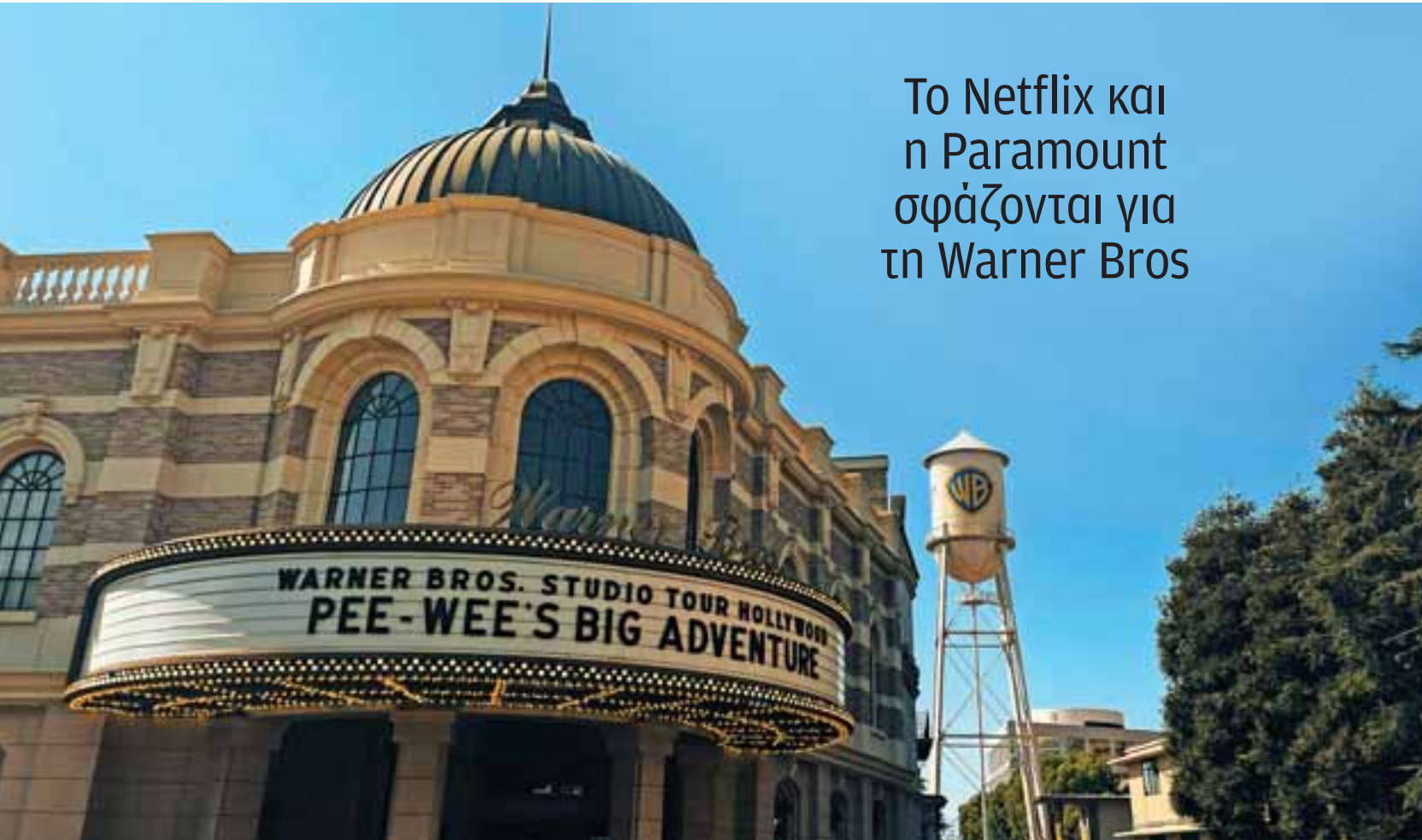
Διπλωματική αντιπαράθεση έφερε το προσχέδιο Συμπερασμάτων της Δανικής Προεδρίας

Διπλωματική αντιπαράθεση μεταξύ Κύπρου και Γερμανίας προκαλεί το προσχέδιο Συμπερασμάτων της Δανικής Προεδρίας. Στη συζήτηση στην Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων, Coteper, η Γερμανία απαίτησε να περιληφθούν ευνοϊκές αναφορές έναντι στην Τουρκία, υπό το φως «του τερ-

ματισμού των γεωτρήσεων στην ανατολική Μεσόγειο», θέση με την οποία συμφώνησε και η Ουγγαρία. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι η κίνηση του Βερολίνου προκάλεσε την αντίδραση της Λευκωσίας, η οποία υπενθύμισε τις τουρκικές απειλές και τις συνεχιζόμενες παραβιάσεις του

εθνικού εναέριου χώρου της Κύπρου. Αυτό που προκάλεσε εντύπωση είναι ότι, σύμφωνα με πληροφορίες, η Λευκωσία προειδοποίησε ότι εάν οι γερμανικές θέσεις γίνουν αποδεκτές, τότε δεν θα συναινέσει στην υιοθέτηση των Συμπερασμάτων σε διπλωματικό επίπεδο και ότι θα πα-

ραπέμψει το κείμενο «ανοικτό» στους υπουργούς Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Κάτι που εάν υλοποιηθεί, θα ανεβάσει την κλίμακα της αντιπαράθεσης από διπλωματικό σε πολιτικό επίπεδο. Έντονες αντιδράσεις προβάλλει και η Ελλάδα χαρακτηρίζοντας το προσχέδιο ως «μη αποδεκτό». **Σελ. 5**

Το Netflix και η Paramount σφάζονται για τη Warner Bros

Τεκτονικές αλλαγές στην ψυχαγωγία και την ενημέρωση βρίσκονται σε εξέλιξη, με τον πόλεμο μεταξύ του Netflix και της Paramount για απόκτηση της Warner Bros να κορυφώνεται. Η Paramount, η οποία υποστηρίζεται από την οικογένεια του δισεκατομμυριούχου Έλισον, δήλωσε ότι έκανε απευθείας προσφορά στους μετόχους 30 δολαρίων ανά μετοχή για να αποκτήσει ολόκληρη την εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων των παραδοσιακών τηλεοπτικών δικτύων της, όπως τα CNN, TBS και HGTV, καθώς και η υπηρεσία streaming HBO Max. Πρόκειται για προσφορά ύψους 100 δισ. δολαρίων σε σχέση με την προσφορά των 72 δισ. του Netflix. Η επιθετική προσφορά εξαγοράς της Warner Bros παρουσιάστηκε στους μετόχους λίγες ημέρες μετά τη συμφωνία της Warner με το Netflix. Η συγκεκριμένη προσφορά είναι πιο συμφέρουσα για τους μετόχους απ' ό,τι αυτή του Netflix και, σύμφωνα με την Paramount, έχει περισσότερες πιθανότητες να εγκριθεί από τις ρυθμιστικές αρχές. **Σελ. 9**

ΚΟΜΙΣΙΟΝ

Απορρίπτει τη νέα μελέτη για το καλώδιο

Η Κομισιόν διά του επιτρόπου Ενέργειας θεωρεί μη αναγκαία μια νέα οικονομική μελέτη για το GSI. Η τοποθέτηση αυτή δημιουργεί νέα δεδομένα, παρά την απόφαση των ηγετών Κύπρου και Ελλάδας για επικαιροποίηση των οικονομοτεχνικών παραμέτρων του GSI. Η καυτή πατάτα βρίσκεται πια στα χέρια του νέου υπουργού Ενέργειας Μιχάλη Δαμιανού. **Σελ. 7**

ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΟΥ

Κάτω από το 60% το χρέος το 2025

Με καλύτερη επίδοση απ' ό,τι αναμενόταν κλείνει το 2025 για το δημόσιο χρέος ως προς το ΑΕΠ. Ενώ αρχικά υπολογίστηκε πως το δημόσιο χρέος θα έφτανε στο 60%, διαφαίνεται πως το έτος θα «κλείσει» με καλύτερη επίδοση, στο 55,3%, διατηρώντας τη σταθερά πτωτική του πορεία. Πρόκειται για πολύ θετική επίδοση σε σύγκριση με άλλα ευρωπαϊκά κράτη και τον μέσο ευρωπαϊκό όρο. **Σελ. 4**

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Πλάνα για 500 οικιστικές μονάδες

Την απόφαση να ανεγείρει περίπου 500 οικιστικές μονάδες στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο, έναντι συνολικής δαπάνης 70 εκατομμυρίων ευρώ, ανακοίνωσε ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης. Παράλληλα, ο υπ. Εσωτερικών παρουσίασε νέο στεγαστικό σχέδιο, για στήριξη των κλάδων της βιομηχανίας, του τουρισμού και του εμπορίου. **Σελ. 4**

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Προς 22.000 ευρώ το αφορολόγητο

Σελ. 4

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Οι αγορές σε ρυθμούς διόγκωσης του δημόσιου χρέους

Μπαινουμε σε μια περίοδο όπου οι επενδύσεις, το δημόσιο χρέος και τα πραγματικά επιτόκια θα κινηθούν ανοδικά. Σε αυτό το απαιτητικό περιβάλλον η ισορροπία θα επέλθει μόνο μέσα από τη μεγέθυνση της οικονομίας. Γιατί αν δεν συμβεί αυτό, το επόμενο μεγάλο πρόβλημα της Ευρωζώνης θα είναι πρόβλημα βιωσιμότητας. Όπως εξάλλου μας εξηγεί και η βασική αρχή της βιωσιμότητας, ένα χρέος θεωρείται βιώσιμο για όσο καιρό ο ρυθμός αύξησης (επιτόκιο) παραμένει μικρότερος από τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ (ανάπτυξη).

Η χρονιά που αποχαιρετούμε είχε ως βασικό χαρακτηριστικό τον μεγαλύτερο εμπορικό πόλεμο που βίωσε η ανθρωπότητα μετά το τέλος του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου. Σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες η

Ευρωζώνη κατάφερε να επιπλεύσει επιδεικνύοντας αξιοθαύμαστη ανθεκτικότητα. Προς επιβεβαίωση της καλής πορείας έχουμε με τη προκαταρκτικά στοιχεία που διαμορφώνουν ένα πολύ θετικό τέταρτο τρίμηνο και αναγκάζουν την ΕΚΤ να αναθεωρήσει τους στόχους ανάπτυξης για το έτος. Επιπρόσθετα, την καλή εικόνα συμπληρώνουν οι θετικές μετρήσεις του δείκτη οικονομικής συγκυρίας και υπεύθυνων προμηθειών (purchase managers index).

Η χαμηλή επίδοση των εξαγωγών, λόγω των περιορισμών που επιβλήθηκαν, αντισταθμίστηκε από μια ανέλπιστη βελτίωση των εσωτερικών συνθηκών ζήτησης στηρίζοντας την κατανάλωση και τις θέσεις εργασίας. Στο μέτωπο της απασχόλησης τα καλά νέα αφορούν στα χαμηλά

ποσοστά ανεργίας και την αύξηση των μισθών.

Η Ευρωζώνη αυτή την περίοδο επηρεάζεται θετικά, αν και σε αρχικά στάδια, από τις κρατικές επενδύσεις, κυρίως στη Γερμανία, που αφορούν σε υποδομές σχετικές με την κλιματική αλλαγή και την ασφάλεια. Όσον αφορά στον ιδιωτικό τομέα, η εικόνα είναι βελτιωμένη λόγω των ευνοϊκών συνθηκών χρηματοδότησης που προκαλούν τα χαμηλά επιτόκια.

Ενώ αρχικά οι εμπορικοί περιορισμοί προκάλεσαν πανικό, καθώς επηρεάζονταν η μείωση της αβεβαιότητας μειωνόταν, περιορίζοντας τις επιπτώσεις των δασμών της δεύτερης διακυβέρνησης Τραμπ. Αυτό έγινε κατορθωτό μέσω νέων εμπορικών εταιριών και νέων εμπορικών συνεργασιών, με τρόπο που αναδείχθηκε η

ενημερωτικότητα και ανθεκτικότητα του παγκόσμιου εμπορίου.

Σε σχέση με τις τιμές, το περιβάλλον παραμένει ευνοϊκό καθώς ο πληθωρισμός μετά τη μεγάλη πτώση διατηρήθηκε στον στόχο του 2%. Οι προβλέψεις για τη συνέχεια «μιλούν» για σταθερότητα, αν και η μεταβλητότητα στην ενέργεια ίσως προκαλέσει αυξημένες τιμές στα γενικά επίπεδα (headline inflation).

Η συζήτηση πάντα επιστρέφει στη νομισματική πολιτική, που τα χρόνια μετά την πανδημία κυριάρχησε αφήνοντας τη δημοσιονομική πολιτική σε δεύτερη μοίρα.

Για να εξαχθούν συμπεράσματα σε σχέση με την πορεία των επιτοκίων θα πρέπει να αναλυθούν οι συνιστώσες του πληθωρισμού. Αν και η γενική εικόνα παραμένει θετική,

επικρατεί ανησυχία για το μέρος του πληθωρισμού που έχει να κάνει με τις υπηρεσίες, καθώς πρόκειται για αποκλειστικά εσωτερική δυναμική χωρίς τη δικαιολογία του εισαγόμενου πληθωρισμού. Ανησυχία επικρατεί και για τον πολύ σημαντικό πληθωρισμό των τροφίμων, που παραμένει στα ψηλά και επηρεάζει την καθημερινότητα και τις προσδοκίες των πολιτών.

Σε κάθε περίπτωση οι τιμές των βασικών επιτοκίων δεν αναμένεται να διαφοροποιηθούν στο άμεσο μέλλον. Όμως, επειδή οι πηγές κινδύνου του πληθωρισμού είναι ορατές, μια πιθανή μεταβολή θα είναι προς την κατεύθυνση της αύξησης των βασικών επιτοκίων. Δεν πρέπει άλλωστε να μας διαφεύγει πως σήμερα τα επιτόκια κινούνται ανοδικά λόγω της επικείμενης διόγκωσης του δημόσιου χρέους.

eurobank.cy

Είμαστε όλοι πρωτοπόροι. Γιατί οι καθημερινές μας επιλογές, μας πηγαίνουν όλους μπροστά.

Η στενοκοπιά των πολιτιστικών χώρων

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Θέλω να πιστεύω πως έχουν αντιληφθεί όλοι οι αξιωματούχοι του πολιτισμού ότι εν όψει της ανάληψης από τη χώρα μας της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πρώτο εξάμηνο του 2026 δεν έχουμε αξιοπρεπείς κρατικούς χώρους πολιτισμού. Και πως ο μόνος κατάλληλος χώρος να φιλοξενήσει μεγάλης πολιτιστικής εμβέλειας εκδηλώσεις, όσο μπορεί να είναι, είναι το κτήριο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου.

Ελπίζω τώρα ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, που έχει δώσει 2,4 εκατ. ευρώ για τα πολιτιστικά της προεδρίας, να καταλάβει την αναγκαιότητα υπάρξης πολιτιστικών δομών, όπως είναι μια Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Τέχνης, που να είναι τέτοια όμως, όχι μισές δουλειές, όπως η ΣΤΠΕΛ, που προοριζόταν ως Πινακοθήκη, αλλά έγινε χώρος εκδηλώσεων. Διότι τα νεοδιορισθέντα δέκα μέλη της Επιτροπής Επιλογής Έργων Τέχνης για τον Εμπλουτισμό της Κρατικής Συλλογής Κυπριακής Σύγχρονης Τέχνης θα αγοράζουν έργα, να έχουμε όμως και κάπου να τα εκθέσουμε, αλλά και να αποτελέσουν αντικείμενο μελέτης, συζήτησης, και συνάντησης.

Διότι, τόσα χρόνια αγοράζονται έργα, αποθηκεύονται στα κρατικά ντεπό και μη τα είδατε. Σημειώνω φυσικά πως γίνεται προσπάθεια ψηφιοποίησης και ψηφιακής διαχείρισης της Κρατικής Συλλογής, όπως ανακοίνωσε η και Κασσιανίδου. Και μιλάμε για ψηφιακή καταλογογράφηση 5.000 έργων... είναι πολλά τα έργα, και τα περισσότερα από αυτά κάπου κλειστά, άρα το πρόγραμμα, το οποίο εντάχθηκε στη νέα Προγραμματική Περίοδο 2021–2028 των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του ΕΟΧ και της Νορβηγίας, και χρηματοδοτόηση ύψους €750.000, ορθώς προνοεί τη βελτίωση της προσβασιμότητας της συλλογής, και μένει να διευκρινιστεί τι σημαίνει προσβασιμότητα, για το κοινό, τους μελετητές, την προβολή. Μακάρι, όμως, να γίνει κάτι και αυτά τα 5.000 έργα, από εδώ και από εκεί ερριμμένα, να δουν το φως (πιστεύω πως θα έχουν προβλεφθεί και χρήματα για συντήρηση).

Είναι και η Κρατική Πινακοθήκη MAJESTIC μικρή, τι να σου κάνει και αυτή, οπότε καλά είναι που εκεί γίνονται τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τα πάρτι στους κήπους της. Δεν είναι για περισσότερα.

Εντάξει, για την Κυπριακή Βιβλιοθήκη είναι άσκοπο να πω κάτι. Γνωρίζουμε πως δεν έχουμε, και πως θα αργήσουμε να αποκτήσουμε, άρα ας περιμένουμε να δούμε τι θα απογίνει με το Στρατηγικό Σχέδιο για την Ανάπτυξη της Κυπριακής Βιβλιοθήκης. Άλλωστε δεν έχω λόγο να μην πιστεύω ότι η Κυπριακή Βιβλιοθήκη αναγνωρίζεται ως «εθνικό[ς] θεσμό[ς]» υψίστης σημασίας, θεμέλιο της πολιτιστικής μας ταυτότητας και βασικό πυλώνα της δημοκρατίας της γνώσης» και πως το «Σχέδιο καταδεικνύει τη βούληση της Κυβέρνησης να θέσει τη βιβλιοθηκονομική πολιτική σε νέα βάση - σύγχρονη, αποτελεσματική και ευθυγραμμισμένη με τα ευρωπαϊκά πρότυπα». Για την ώρα μένει πως δεν έχουμε Κρατική Βιβλιοθήκη, και έχει ο Θεός, για το μέλλον.

Επιστρέφω όμως στην αρχική μου σκέψη. Έστω και με αυτή την αφορμή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Νίκος Χριστοδουλίδης και η πρώτη κυρία κα Φίλιππα Καρσερά Χριστοδουλίδη, που φαίνεται να αγαπά την τέχνη, να διαπιστώσουν ίδιους όμματα, ότι το κράτος μας δεν έχει χώρους ευπρόσωπους, για να δείξει τον μακραίωνα πολιτισμό του, δεν έχει χώρους κατάλληλους για να δείξει τη σύγχρονη δημιουργία του τόπου. Ίσως έχει τη βούληση, ίσως, αλλά για την ώρα ας βολευτούμε με ό, τι άλλο υπάρχει, ημικρατικό, δημοτικό ή άλλο και ας ξεβολευτούν οι άλλοι, όπως ο ΘΟΚ, που θα ανεβάσει τις τελευταίες παραστάσεις του στο Δημοτικό Θέατρο Λασιών-Γερίου.

Ελπίζω μόνο στο φετινό State of Union να μην αφιερώσεις τις 50 με 100 λέξεις στα πολιτιστικά της προεδρίας... καλύτερα να μην πει τίποτε.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Ο αφανής ήρωας της κυπριακής γεωργίας

Το ντοκιμαντέρ «Ο Κόσμος Μικραίνει», σε σκηνοθεσία του Μάρκου Κάσσινου, σε μία ιδέα, έρευνα και σενάριο της Άννας Σπύρου, φέρνει στο φως τα έργα του «βου και της «κατσέλας», αφανών εργατών της κυπριακής γης, και ταυτόχρονα ξεδιπλώνει ιστορίες ανθρώπων που έζησαν κοντά στα ζώα αυτά.

Τα βούθκια ήταν για αιώνες ο πιο πιστός σύμμαχος του Κύπριου γεωργού. Ένα ζώο που με την ακάματη εργασία του έθρεψε γενιές και γενιές Κυπρίων, που ακαταπόντητα δούλεψε τον μεσαορίτικο κάμπο, καθώς και άλλα δύσκολα χώματα της Κύπρου.

τον διαχρονικό δεσμό ανάμεσα στον άνθρωπο και τα ζώα εργασίας. Ο ευστοχος τίτλος ««Ο Κόσμος Μικραίνει» του ντοκιμαντέρ νομίζω καταδεικνύει και τις δύο πτυχές που οι δημιουργοί του θέλησαν να αναδείξουν, τη σμίκρυνση της πανίδας του τόπου και της αγροβιοποικιλότητας, αλλά και το μικρεμα του πολιτιστικού αποθέματος, που έρχεται –νομοτελειακά ίσως– μέσω της απώλειας συνθηκών και εκμοντερνισμού.

Η παραγωγή στηρίχθηκε από το A. G. Leventis Foundation, το Cyprus Environment Foundation, τον Παγκύπριο Οργανισμό Αγελαδοτρόφων, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, την Ύπατη Αρμοστεία της Ινδίας και τον Σύνδεσμο Εκτροφών Ντόπιας Φυλής Βοοειδών. Η προβολή τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Η πρώτη προβολή θα πραγματοποιηθεί την Τρίτη, 10 Δεκεμβρίου, στις 6:30 μ.μ., στον Κινηματογράφο «Πάνθεον» στη Λευκωσία. Μετά την προβολή, το κοινό θα έχει την ευκαιρία να συμμετάσχει σε ανοικτή συζήτηση με τον σκηνοθέτη, τους σεναριογράφους και τους βασικούς συντελεστές της ταινίας. Η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

«Electric Dreams»

Η **Isnotgallery** παρουσιάζει για τα Χριστούγεννα του 2025 την ομαδική εικαστική έκθεση «Electric Dreams», στην οποία συμμετέχουν 14 καλλιτέχνες. Η έκθεση «Electric Dreams» συνεχίζει και διευρύνει τον διάλογο με την έκθεση «Στον παράδεισο έχω σημαδέψει ένα νησί», η οποία παρουσιάστηκε στο Almyra Boutique Hotel τον Αύγουστο του 2025. Οι δύο εκθέσεις συνδέονται οργανικά, καθώς αρκετά από τα έργα που παρουσιάστηκαν στο Almyra επανέρχονται στο δημόσιο χώρο της πρωτεύουσας, ενταγμένα πλέον σε ένα νέο επιμελητικό πλαίσιο. Στην έκθεση «Electric Dreams» παρουσιάζονται επιπλέον έργα, αλλά και νέες συμμετοχές καλλιτεχνών, που συνομιλούν θεματικά και αισθητικά με την έκθεση στο Almyra, επεκτείνοντας την αφήγηση και μεταφερόντάς την σε ένα διαφορετικό χώρο, αλλά και σε ένα νέο συναισθηματικό περιβάλλον. Isnotgallery, Οδούσσεως 11, Λευκωσία. Εγκαινία: Παρασκευή, 12 Δεκεμβρίου, ώρα 7:30 μ.μ. Διάρκεια έως 6 Ιανουαρίου 2026. Πληροφορίες www.isnotgallery.com

«Shirley Valentine» στο θέατρο ένα

Το **Θέατρο** ένα παρουσιάζει τη βραβευμένη κωμωδία «Shirley Valentine» του Willy Russell, ένα από τα πιο αγαπημένα και διαχρονικά έργα του σύγχρονου θεάτρου, σε σκηνοθεσία Αντρέα Χριστοδουλίδη, με την Ευαγγελία Νικολάου επί σκηνής. Με χιούμορ, τρυφερότητα και εξαιρετική διορατικότητα, ο Willy Russell δημιούργησε μια πρωίδα οικεία, ανθρώπινη, βαθιά αναγνωρίσιμη. Όχι τυχαία, η «Shirley Valentine» τιμήθηκε με το Βραβείο Λώ-

Η **Isnotgallery** παρουσιάζει για τα Χριστούγεννα του 2025 την ομαδική εικαστική έκθεση «Electric Dreams», στην οποία συμμετέχουν 14 καλλιτέχνες.

ρενς Ολίβιε Καλύτερης Κωμωδίας (1988) και ήταν υποψήφια για το Tony Καλύτερου Θεατρικού Έργου. Η εφημερίδα The Times την χαρακτήρισε «ευφρεστάτα κωμική». Το έργο παραμένει συγκλονιστικά επίκαιρο, αγγίζοντας κάθε ενήλικα που έχει πλησιάσει τη στιγμή να σταθεί απέναντι στη ζωή του με θάρρος, ωριμότητα και χιούμορ! Πρεμιέρα: 12 Δεκεμβρίου, ώρα 8:30 μ.μ. Τακτικές παραστάσεις κάθε

Το **Θέατρο** ένα παρουσιάζει τη βραβευμένη κωμωδία «Shirley Valentine» του Willy Russell, σε σκηνοθεσία Αντρέα Χριστοδουλίδη, με την Ευαγγελία Νικολάου επί σκηνής.

Παρασκευή, Σάββατο στις 8:30 μ.μ. και κάθε Κυριακή στις 7:00 μ.μ. . Προπώληση εισιτηρίων: Ticketmastercy

«Ο Πολυέλιος» της Μαρίνας Μακρή

Ο **«Πολυέλιος»**, που ανεβαίνει από την ΕΘΑΛ, σε συνεργασία με την enact, είναι ένα σύγχρονο κυπριακό έργο που

απαθανατίζει την επεισοδιακή συνείρεση μιας τυπικής κυπριακής οικογένειας. Το κείμενο είναι της Μαρίνας Μακρή, η οποία σκηνοθετεί και την παράσταση. Ένα βράδυ πριν το γάμο του μικρότερου γιού το καλό σαλονάκι για τους ξένους είναι φρεσκοκομιογιατισμένο και έτοιμο να υποδεχθεί φίλους και συγγενείς για το έθιμο των “ζωμάτων”. Το μόνο που εκκρεμεί είναι να

στηθεί ο DIY πολυέλιος που αγόρασε ο πατέρας. Εντός λίγων ωρών μαζεύεται σύσσωμη η οικογένεια να βοηθήσει, ενώ στο μεταξύ σε όλη τη χώρα γίνονται διακοπές ρεύματος γνωστές ως «Σχέδιο Μπλάκαουτ», κάνοντας το εγχείρημα της οικογένειας ακόμα πιο δύσκολο. Παίζουν: Πόπη Αβραάμ, Λούκας Ζήκος, Ηρόδοτος Μιλτιάδους, Λουκία Πιερίδου, Άννη Χούρν. Πρεμιέρα: 13 Δεκεμβρίου, Θέατρο ΕΘΑΛ, ώρα 8:00 μ.μ. Παραστάσεις: Λεμεσός – Θέατρο ΕΘΑΛ: 13, 19, 20, 26, 27 Δεκεμβρίου, ώρα 8:00 μ.μ. και 14, 21, 28 Δεκεμβρίου, ώρα 6:00 μ.μ. Ακολουθούν παραστάσεις στη Λευκωσία, τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο. Κατάλληλο για άτομα 15 ετών και άνω. Πληροφορίες: 25877827, εισιτήρια: Sold Out Tickets

«Ο Άνθρωπος Ελέφαντας»

Το **Σατιρικό** Θέατρο και η Audere Productions παρουσιάζουν το συγκλονιστικό έργο «Ο Άνθρωπος Ελέφαντας» του Bernard Pomerance, σε μετάφραση και διασκευή Φρίξου Μασούρα και σκηνοθεσία Ανδρέα Κυριάκου. Πρόκειται για την αληθινή ιστορία του Μέρρικ, ενός σσβαρά παραμορφωμένου άντρα που έζησε στο Βικτωριανό Λονδίνο το 1880 και έγινε σύμβολο της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Μέσα από μια νέα, τολμηρή σκηνική ανάγνωση αυτού του εμβληματικού έργου, με εναλλασσόμενους ρόλους, αφηγηματικές λειτουργίες και ζωντανή επί σκηνής μουσική και τραγούδι, η παράσταση μας επιχειρεί να φέρει στο προσκήνιο διαχρονικά ερωτήματα για τη διαφορετικότητα, τον στιγματισμό και την κοινωνική αδικία. Παίζουν: Χριστόδουλος Μαρτάς,

Βασίλης Μιχαήλ, Πέννυ Φοινίκη, Πολυξένη Σάββα, Ελένη Ζαντή, Αντρέας Γεωργίου, Γεωργία Νικολάου, Γιώργος Λίζος, Μαρία Χαρά Τρούσα. Μουσικοί επί σκηνής: Κωνσταντίνος Ευαγγελίδης, Κατερίνα Δεσπότη, Χριστίνα Καραβά. Παραστάσεις κάθε Σάββατο στις 8:00 μ.μ. και Κυριακή στις 6:30 μ.μ. Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου στις 8:00 μ.μ. Δωρεάν είσοδος για θεατές με κινητικά προβλήματα.

«December» Γκαλερί Stand in Line – Art Space

Η **γκαλερί** Stand in Line – Art Space παρουσιάζει την ομαδική έκθεση σε επιμέλεια του Canopy Studio, με τίτλο «December», στην οποία συμμετέχουν 29 καλλιτέχνες. Η έκθεση παρουσιάζει μια εκλεκτική επιλογή από έργα ιστορικών, καταξιωμένων, σύγχρονων και ανερχόμενων δημιουργών, τα οποία στη σύνθεσή τους δημιουργούν ένα κοινό έδαφος. Πέρα από τις διαφορετικές γενιές, οπτικές και επιρροές τα έργα παρουσιάζουν μια ποικιλία προσεγγίσεων που αναδεικνύει τη δημιουργική ενέργεια της κυπριακής σκηνής και τη συνεχή ανανέωσή της. Η έκθεση προσφέρει στο κοινό μια προσεκτικά επιμελημένη επιλογή έργων που συνδυάζουν αισθητική αξία και συλλεκτικό ενδιαφέρον. Από τη λεπτομέρεια και την αυτονομία του κάθε έργου έως τη συλλογική δυναμική της πρότασης, η έκθεση συνδυάζει καλλιτεχνικό βάθος με εμπορική δυναμική. Εγκαίνια Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου, ώρα 7:00 μ.μ. Γκαλερί Stand in Line, Μετοχίου26Α, Άγιος Ανδρέας Λευκωσία. Πληροφορίες www.standinlineartspace.com

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΟΥ • Αρχισυντάκτης: ΚΩΣΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελούς: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπιδόλου 2 & Λεωφ. Λυκαβηττού, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: +357 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Αναπληρωτής Διευθυντής: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • Σύμβουλος έκδοσης: ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

VISA
Worldwide Partner

Ανακάλυψε τη Μαγεία των Δολομιτών, χάρη στη Visa!

Κάνε τουλάχιστον 6 συναλλαγές με τις κάρτες σου Eurobank Visa από 01.12.25 έως 30.12.25 και διεκδίκησε 1 από τα 6 ταξιδιωτικά πακέτα για να δεις από κοντά τους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες Milano Cortina 2026.

 EUROBANK

Περισσότερα στο eurobank.cy/visapromotion. Ισχύουν όροι & προϋποθέσεις.

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ενώσω ο στόχος για το ύψος του δημόσιου χρέους στα τέλη του 2025 ήταν να φτάσει το 60%, τελικά διαφαίνεται πως το έτος θα «κλείσει» με καλύτερη επίδοση, στο 55,3%. Όπως υπέδειξε και στην ομιλία του στη Βουλή για τον προϋπολογισμό του 2026 ο υπουργός Οικονομικών, κ. Μάκκας Κεραυνός, το δημόσιο χρέος ως προς το ΑΕΠ θα παραμένει σταθερά σε πτωτική πορεία και αναμένεται να περιοριστεί στο 50,9% το 2026. Σε αυτό βέβαια, σίγουρα συνέβαλε το ότι η Κύπρος για το 2025 δεν βγήκε στις αγορές, άρα και δεν αύξησε το δημόσιό της χρέος. Για το 2026 μία έξοδος στις αγορές θα πρέπει να θεωρείται σίγουρη, καθώς πέραν από τις χρηματοδοτικές ανάγκες που θα είναι μεγαλύτερες σε σχέση με αυτές που ήταν το 2025, η Κύπρος θα πρέπει να κρατήσει και μία «επαφή» με την επενδυτική κοινότητα. Για του λόγου το αληθές, οι χρηματοδοτικές ανάγκες του 2026 υπολογίζονται μεν να είναι διαχειρίσιμες, αλλά η λήξη χρέους θα φτάσει τα 2,29 δισ. ευρώ και αντιστοιχεί στο 2,6% του προβλεπόμενου ΑΕΠ. Έχει τεθεί ως στόχος ότι το 75% κατά μέσο όρο των ακαθάριστων χρηματοδοτικών αναγκών για τη χρονική περίοδο 2026-2028 θα προέρχεται από εξωτερικές πηγές, εκ των οποίων η πλειονότητα θα αφορά εκδόσεις ομολόγων ΕΜΟ (EMTN) στη διεθνή αγορά.

Το 55,3% που υπολογίζει το κράτος «να κλείσει» το 2025 είναι πολύ καλή επίδοση σε σύγκριση με άλλα ευρωπαϊκά κράτη και τον μέσο ευρωπαϊκό όρο. Βάσει των τελευταίων διαθέσιμων δεδομένων που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες ως ποσοστό του ΑΕΠ προβλέπεται να προσεγγίσουν το 2,6% το 2026, 3,2% το 2027 και 4,6% το 2028.

και αφορούν στο 2ο τρίμηνο του 2025, εμφανίζεται το χρέος της Κύπρου στο επίσης χαμηλό 61,2%, σε σχέση με το τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2025, που ο δείκτης του ακαθάριστου δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ στη ζώνη του ευρώ (ΕΑ20) διαμορφώθηκε στο 88,2%, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 87,7% στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2025. Στην Ε.Ε., ο δείκτης αυξήθηκε επίσης από 81,5%, σε 81,9%. Σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο του 2024, ο δείκτης δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ αυξήθηκε τόσο στη ζώνη του ευρώ (από 87,7% σε 88,2%) όσο και στην Ε.Ε. (από 81,2% σε 81,9%).

Σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2025, δεκαπέντε κράτη μέλη κατέγραψαν αύξηση του δείκτη χρέους προς ΑΕΠ στο τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2025 και δώδεκα κατέγραψαν μείωση. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις του δείκτη παρατηρή-

θηκαν στη Φινλανδία (+4,3 εκατοστιαίες μονάδες), τη Λετονία (+2,7), τη Βουλγαρία (+2,6), την Πορτογαλία (+1,8), τη Γαλλία (+1,7) και τη Ρουμανία (+1,4). Οι μεγαλύτερες μειώσεις καταγράφηκαν στη Λιθουανία (-1,4), την Ιρλανδία (-1,2), την Ελλάδα και το Λουξεμβούργο (και οι δύο -1,1).

Το... μετάνιωσε

Τον Νοέμβριο του 2024, το Γραφείο Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους ανακοίνωσε το σχέδιο χρηματοδότησής του για το έτος 2025 με το μέγιστο όριο δανεισμού να καθορίζεται στα 1,46 δισ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 1 δισ. ευρώ αφορούσε την έκδοση ΕΜΟ αναφοράς, 200 εκατ.

ευρώ την άντληση κεφαλαίων μέσω δανείων από Υπερεθνικούς Οργανισμούς και το υπόλοιπο μέρος αφορούσε δανεισμό από εγχώριες πηγές (Γραμμάτια Δημοσίου, Εγχώριο Ομόλογο, Ομόλογα προς φυσικά πρόσωπα). Κατά τη διάρκεια του έτους 2025 και λαμβάνοντας υπόψη τις αναθεωρημένες δημοσιονομικές προβλέψεις του υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες ήταν καλύτερες από τις αρχικές προβλέψεις σε συνδυασμό με τα ισχυρά ταμειακά αποθέματα, αποφασίστηκε η αναθεώρηση του Ετήσιου Χρηματοδοτικού Προγράμματος. Το αναθεωρημένο ΕΧΠ, που ανακοινώθηκε τον Μάιο του 2025, προέβλεπε ανώτατο εγκεκριμένο ετήσιο ποσό δανεισμού

μέχρι 0,36 δισ. ευρώ, με την πλειονότητα της χρηματοδότησης να προέρχεται μέσω δανεισμού από υπερεθνικούς οργανισμούς.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2025, το συνολικό ποσό δανεισμού ανήλθε περίπου σε 42 εκατ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 17,5% του μέγιστου εγκεκριμένου συνολικού ποσού δανεισμού για το έτος 2025, εξαιρουμένου του βραχυπρόθεσμου δανεισμού των Γραμματίων Δημοσίου.

Διαχειρίσιμες ανάγκες

Στη μεσοπρόθεσμη στρατηγική 2026-2028 βρισκόμαστε πως, γενικότερα η περίοδος εφαρμογής της στρατηγικής χαρακτη-

Επετεύχθη ο στόχος χρέους κάτω του 60% το 2025

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες του 2026 υπολογίζονται μεν ως διαχειρίσιμες, αλλά η λήξη χρέους θα φτάσει τα 2,29 δισ.

Το 75% κατά μέσο όρο των ακαθάριστων χρηματοδοτικών αναγκών για το 2026-2028 θα προέρχεται από εξωτερικές πηγές, με την πλειονότητα να είναι ομόλογα «EMTN».

Στεγαστικό σχέδιο εστιασμένο σε βιομηχανία, τουρισμό, εμπόριο

Στις συλλογικές κατοικίες, σε 80 τετραγωνικά μέτρα θα μπορούν να στεγαστούν μέχρι 12 άτομα

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Νέο στεγαστικό σχέδιο το οποίο στοχεύει στη στήριξη των κλάδων της βιομηχανίας, του τουρισμού και του εμπορίου παρουσιάστηκε από το υπουργείο Εσωτερικών. Κατά την παρουσίαση των στεγαστικών σχεδίων του ΥΠΕΣ, τονίστηκε πως η δυσκολία εξεύρεσης χώρων διαμονής από τους εργαζόμενους σε αυτούς τους τομείς, σε αρκετές περιπτώσεις αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη εργασίας, γεγονός που δεν επιτρέπει την εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων. Παράλληλα, όπως τόνισε ο υπουργός Εσωτερικών, κ. Κωνσταντίνος Ιωάννου, η δέσμευση κατοικιών για τη διαμονή του εποχικού προσωπικού επιτείνει το στεγαστικό πρόβλημα σε περιοχές που αντιμετωπίζουν ήδη αυξημένες πιέσεις, ενώ την ίδια ώρα, εργαζόμενοι από τρίτες χώρες διαμένουν σε ακατάλληλες από άποψη υγιεινής και ασφάλειας μονάδες.

Έτσι, ανακοίνωσε την εφαρμογή του Στεγαστικού Σχεδίου Ανέγερσης Μονάδων Συλλογικής Διαμονής, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα δημιουργίας λύσεων στέγασης για το προσωπικό που απασχολείται στους τομείς αυτούς. Όπως εξήγησε ο υπουργός, πρόκειται για ένα σχέδιο που διαμορφώθηκε μετά από διαβούλευση και με τη συνδρομή των ενδιαφερομένων επαγγελματιών κλάδων και το οποίο αναμένεται να έχει πολλαπλά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη, αφού αποσκοπεί στην κάλυψη της ανάγκης βραχυπρόθεσμης και μεσοπρόθεσμης διαμονής των εργαζομένων αυτών, ιδιαίτερα των εποχικών.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχεδίου, επιτρέπει την ανέγερση εξειδικευμένου τύπου οικιστικών μονάδων, προσαρμοσμένες στις ανάγκες και τα δεδομένα της εν λόγω ομάδας εργαζομένων, διασφαλίζοντας παράλληλα την αξιοπρεπή διαβίωσή τους. Μεταξύ άλλων, οι κυριότερες παράμετροι του σχεδίου αφορούν το μειωμένο εμβαδόν για όλους τους τύπους μονάδων, τους μειωμένους χώρους στάθμευσης και τους μειωμένους κοινόχρηστους χώρους. Για παράδειγμα, σε οικιστικές αναπτύξεις, σε ένα διαμέρισμα τριών υπνοδωματίων περίπου 80 τετραγωνικών μέτρων στεγά-

Την απόφαση της κυβέρνησης να ανεγείρει περίπου 500 οικιστικές μονάδες στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο, έναντι συνολικής δαπάνης 70 εκατομμυρίων ευρώ, ανακοίνωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Χριστοδουλίδης.

ζονται έξι άτομα, ενώ στις συλλογικές κατοικίες, στα ίδια τετραγωνικά μέτρα, θα μπορούν να στεγαστούν μέχρι 12 άτομα. Σε ό,τι αφορά στους χώρους στάθμευσης, στο Σχέδιο Ανέγερσης Μονάδων Συλλογικής Διαμονής προβλέπεται ένας χώρος στάθμευσης ανά 24 άτομα, νοουμένου ότι εξυπηρετούνται από μέσα μαζικής μεταφοράς.

Το σχέδιο δύναται να εφαρμοστεί για ανέγερση μονάδων συλλογικής διαμονής σε υφιστάμενες ή νέες οικιστικές μονάδες, μεκτικές, εμπορικές και τουριστικές αναπτύξεις ή σε άλλες αναπτύξεις υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και σε πολύ συγκεκριμένες περιοχές, που καθορίζονται στην σχετική Εντολή.

500 νέες οικιστικές μονάδες

Παράλληλα, την απόφαση της κυβέρνησης να ανεγείρει 500 περίπου οικιστικές μονάδες στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο, έναντι συνολικής δαπάνης 70 εκατομμυρίων ευρώ, ανακοίνωσε ο Πρό-

Στο Σχέδιο Ανέγερσης Μονάδων Συλλογικής Διαμονής προβλέπεται ένας χώρος στάθμευσης ανά 24 άτομα, νοουμένου ότι εξυπηρετούνται από μέσα μαζικής μεταφοράς.

δρος της Δημοκρατίας Νίκος Χριστοδουλίδης. Οι οικιστικές μονάδες θα ανεγερθούν σε κρατική ή, αξίας περίπου εβδομήντα εκατομμυρίων ευρώ, σε τεμάχια που έχουν υποδειχθεί από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στον Δήμο Λατσιών-Γερίου, στην περιοχή Καψάλου, Δήμου Κουρίου-Επισκοπής, στην Κοινότητα Μονής, στον Δήμο Αμμοχώστas-Άγίας Παρασκευής, στη Βορόκληνη και στην Αχέλεια.

Σημειώνεται πως, οι νέες οικιστικές μονάδες θα παραχωρηθούν έναντι προσιτού ενοικίου, σε οικογένειες ή και μονήρη άτο-

μα, στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων, με έμφαση στη Νέα Γενιά. Με βάση τον σχεδιασμό για την κατασκευή των 500 οικιστικών μονάδων, τα κρατικά τεμάχια θα διατεθούν μέσω πλειοδοτικού διαγωνισμού στον ιδιωτικό τομέα για ανέγερση με τη μέθοδο Σχεδιασμός-Κατασκευή (Design and Build), με την κυριότητα τους να παραμένει στην ιδιοκτησία του κράτους. Για τη διάθεση και διαχείριση των οικιστικών μονάδων θα αξιοποιηθεί και η τεχνονομία και εμπειρία του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης, παράλληλα με τα δικά του σχέδια προσιτού ενοικίου.

300 εκατ. ευρώ

«Η μέχρι τώρα επένδυση της παρούσας κυβέρνησης στη στεγαστική πολιτική ξεπερνά τα 300 εκατομμύρια ευρώ, αριθμός ίσως μοναδικός για τα κυπριακά δεδομένα», σημείωσε από πλευράς του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης, μέσω 7 μέχρι στιγμής συγκεκριμένων στεγαστικών σχεδίων.

ρίζεται από διαχειρίσιμες χρηματοδοτικές ανάγκες, παρά την παγκόσμια αβεβαιότητα. Συγκεκριμένα, η υπό αναφορά περίοδος χαρακτηρίζεται από χαμηλές έως διαχειρίσιμες ακαθάριστες ανάγκες χρηματοδότησης, με το δημοσιονομικό ισοζύγιο να εκτιμάται να διατηρείται σε πολύ ικανοποιητικά επίπεδα κατά την περίοδο αναφοράς. Επίσης, σε σχέση με το μέγεθος της οικονομίας, οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες προβλέπεται να κυμαίνονται μεταξύ του 2,6% και 4,6% του ΑΕΠ κατά την υπό αναφορά περίοδο. Πιο συγκεκριμένα, οι χρηματοδοτικές ανάγκες ως ποσοστό του ΑΕΠ προβλέπεται να προσεγγίσουν το 2,6% το 2026, 3,2% το 2027 και 4,6% το 2028.

Σύμφωνα με τη στρατηγική 2026-2028, οι κίνδυνοι παραμένουν. Όπως τονίζεται, η συνέχιση του Ρωσο-Ουκρανικού πολέμου και το ρευστό περιβάλλον στη Μέση Ανατολή, παρά την ανακοίνωση για τερματισμό του πολέμου στη Λωρίδα της Γάζας και τη συμφωνία για υλοποίηση των αναγκαίων βημάτων προς αυτό τον σκοπό, βάσει του σχεδίου του Αμερικανικού Προέδρου, καθώς επίσης ενδεχόμενες επιπτώσεις από τη νέα δασμολογική πολιτική των ΗΠΑ στην οικονομική δραστηριότητα της Κύπρου και τυχόν επιβάρυνση των δημόσιων δαπανών λόγω συνεπειών από την κλιματική αλλαγή, δεν αφήνουν περιθώρια εφησυχασμού. Οι οποιοσδήποτε αρνητικές δημοσιονομικές συνθήκες πιθανό να επιφέρουν και επιβράδυνση του ρυθμού μείωσης του δημόσιου χρέους ως προς το ΑΕΠ, με αποτέλεσμα να ανατραπεί το καλό κλίμα για περαιτέρω αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής αξιολόγησης της κυπριακής οικονομίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η οποιαδήποτε αρνητική εξέλιξη στην πιστοληπτική αξιολόγηση, αναμένεται να επηρεάσει το κόστος αναχρηματοδότησης νέου δανεισμού και γενικά το μέσο κόστος εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους.

Επιπλέον, υπογραμμίζεται πως, μια αύξηση των ετήσιων ακαθάριστων χρηματοδοτικών αναγκών εξαιτίας μιας δημοσιονομικής επιβάρυνσης, είτε λόγω των επιπτώσεων από τις γεωπολιτικές εξελίξεις και τη νέα δασμολογική πολιτική των ΗΠΑ για την Ευρωπαϊκή Ένωση είτε λόγω φυσικών κινδύνων για το κλίμα, δύναται να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στο κόστος δανεισμού. Ωστόσο, η ισχυρή ταμειακή θέση της κυβέρνησης περιορίζει σε πολύ μεγάλο βαθμό αυτούς τους κινδύνους.

«Αν και είναι δύσκολο να εκτιμηθεί, στο παρόν στάδιο, η πιθανότητα αυξημένων μεταβλητότητας στην αγορά λόγω των συνεχιζόμενων γεωπολιτικών εντάσεων, των επίμονων δημοσιονομικών προκλήσεων σε ορισμένα κράτη-μέλη και ο αντίκτυπος των υψηλότερων δαπανών για την άμυνα και τις υποδομές στα δημόσια οικονομικά των κρατών-μελών, κρίνεται ως ένα δυσμενές σενάριο», καταλήγει η έκθεση.

Εκανε ένα βήμα πιο κοντά στη Βουλή των Αντιπροσώπων ο υπουργός Οικονομικών για να βρεθεί η χρυσή τομή.

Προς 22.000 ευρώ το αφορολόγητο

Καταλύτης για να προχωρήσει το πρότζεκτ της φορολογικής μεταρρύθμισης, από ό,τι αποδείχθηκε, ήταν το τελευταίο διήμερο, κάτι λιγότερο από 10 ημέρες μέχρι να τεθούν για ψήφιση τα επίμαχα νομοσχέδια που θα αλλάξουν το φορολογικό τοπίο της Κύπρου. Ο υπουργός Οικονομικών, κ. Μάκκας Κεραυνός, είχε εντατικές συναντήσεις με τους βουλευτές ώστε να βρεθούν οι απαραίτητες συγκλίσεις με σκοπό να προχωρήσει το όλο πρότζεκτ και να εφαρμοστεί από αρχές του χρόνου. Έτσι, η κυβέρνηση παρουσίασθηκε έτοιμη να αποδεχθεί τρεις κύριες αλλαγές πάνω στα 6 νομοσχέδια που έχει ήδη καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων, που αφορούν αύξηση του αφορολόγητου ορίου, αύξηση του εισοδηματικού ορίου για οικογένειες με πέντε παιδιά και κατάργηση του φόρου χαρτοσήμου. Ύστερα από ραντεβού στο υπουργείο Οικονομικών με τα κόμματα ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ και ΔΗΠΑ, μία ημέρα μετά τη σύζηση των νομοσχεδίων στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ο υπουργός έδωσε το πράσινο φως στα κόμματα να προχωρήσουν με τροποποιήσεις πάνω στα νομοσχέδια που έχουν ήδη κατατεθεί από την κυβέρνηση. Ωστόσο, όπως να το πει, άφησε να εννοηθεί πως οι αλλαγές-τροποποιήσεις πάνω στα νομοσχέδια που αναμένει δεν θα πρέπει να ξεπερνούν αυτό το πλαίσιο, καθώς κατέστησε σαφές πως έχουν προσδιοριστεί τα σημεία στα οποία μπορεί να συναντήσει το ΥΠΟΙΚ, σταθμίζοντας πάντα τη διατήρηση της δημοσιονομικής σταθερότητας.

Οι κλίμακες του φόρου

Τα τρία συγκεκριμένα σημεία, για τα οποία αναμένει να έρθουν τα κόμματα με τροποποιήσεις ο κ. Κεραυνός, είναι η αύξηση του αφορολόγητου ορίου που σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» θα είναι στις 22.000 ευρώ, η αύξηση του εισοδηματικού ορίου για οικογένειες με πέντε παιδιά με όριο τις 200.000 ευρώ και όπως γράφτηκε και πιο πάνω, η κατάργηση του φόρου χαρτοσήμου. Ειδικότερα, όπως έχει διαρρεύσει –αρκεί να επιβεβαιωθεί μέσω των τροπολογιών– από 22.001 ευρώ μέχρι 32.000 ο φόρος θα είναι στο 20%, από 32.001 ευρώ έως 42.000 ευρώ στο 25%, από 42.001 ευρώ έως 72.000 ευρώ στο 30% και από 72.001 ευρώ θα ανευαίνει στο 35%.

Οι εν λόγω τροποποιήσεις αναμένονται να έρθουν από τα κόμματα στην έκτακτη Επιτροπή Οικονομικών που έχει οριστεί για τις 10 Δεκεμβρίου, μία εβδομάδα πριν την ψήφιση των 6 νομοσχεδίων που απαρτίζουν τη φορολογική μεταρρύθμιση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Κόντρα Βερολίνου-Λευκωσίας για την Τουρκία

Διπλωματική αντιπαράθεση για το προσχέδιο Συμπερασμάτων της Δανικής Προεδρίας

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΣΑΝΘΟΥΛΗ

Το προσχέδιο Συμπερασμάτων για τη διεύρυνση, το οποίο έβαλε στο τραπέζι των εταίρων της Ε.Ε. η Δανική Προεδρία του Συμβουλίου, αποτελεί σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» αντικείμενο διπλωματικών αντιπαράθεσεων μεταξύ Λευκωσίας και Βερολίνου, με επίκεντρο την Τουρκία. Όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, στη συζήτηση που διεξήχθη πριν από μερικές μέρες στην Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων, Coreper, η Γερμανία, είτε για λόγους ουσίας είτε για λόγους τακτικής, απαίτησε να περιληφθούν ευνοϊκές αναφορές έναντι στην Τουρκία, υπό το φως «του τερματισμού των γεωτρήσεων στην ανατολική Μεσόγειο», θέση με την οποία συμφώνησε και η Ουγγαρία. Οι ίδιες πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι η κίνηση του Βερολίνου προκάλεσε την αντίδραση της Λευκωσίας, η οποία διαφώνησε και υπενθύμισε τις τουρκικές απειλές και τις συνεχιζόμενες παραβιάσεις του εθνικού εναέριου χώρου της Κύπρου. Αυτό που προκάλεσε εντύπωση είναι ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», η Λευκωσία προειδοποίησε ότι εάν οι γερμανικές θέσεις γίνουν αποδεκτές, τότε δεν θα συναινέ-

όπως η καταγραφή ενός αναντίλεκτου γεγονότος, όπως ο διορισμός ενός Ευρωπαίου απεσταλμένου για το Κυπριακό από την ίδια την Ε.Ε., είναι ενδεικτική του κλίματος. Και θα πρέπει να συνυπολογιστεί από όλους στις απαιτήσεις που προβάλλουν». Υπόδειξη που προφανώς στρέφεται προς τη Λευκωσία, με στόχο να περιορίσει τις απαιτήσεις της.

Σημειώνεται πάντως ότι σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, τροποποίηση του προσχεδίου Συμπερασμάτων σε ό,τι αφορά στην Τουρκία, ζήτησε και η Γαλλία, παραπέμποντας όμως κατά κύριο λόγο στην καταστρατήτηση των κυρώσεων για την Ουκρανία.

Η κόντρα Βερολίνου-Λευκωσίας

Όπως πληροφορείται η «Κ», στη συνεδρία της Επιτροπής Μόνιμων Αντιπροσώπων, Coreper, ο μόνιμος αντιπρόσωπος της Γερμανίας στην Ε.Ε., «έστησε μπλόκο» στις επιδιώξεις της Λευκωσίας για βελτίωση του προσχεδίου Συμπερασμάτων που έβαλε στο τραπέζι των κρατών-μελών η Δανική Προεδρία. Συγκεκριμένα, ο Γερμανός διπλωμάτης επικαλέστηκε την πρόσφατη έκθεση προόδου της Κομισιόν για την Τουρκία και ειδικότερα την αναφορά, σύμφωνα με την οποία

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η Λευκωσία προειδοποίησε ότι εάν οι γερμανικές θέσεις γίνουν αποδεκτές, τότε δεν θα συναινέσει στην υιοθέτηση των Συμπερασμάτων σε διπλωματικό επίπεδο και ότι θα παραπέμψει το κείμενο «ανοικτό» στους Υπουργούς Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Κάτι που εάν υλοποιηθεί, θα ανεβάσει εκ των πραγμάτων την κλίμακα της αντιπαράθεσης από διπλωματικό σε πολιτικό επίπεδο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Αντιδράσεις και από την Αθήνα, η οποία ανέφερε ότι κρίνει το προσχέδιο Συμπερασμάτων, στη μορφή που είχε κυκλοφορήσει την προηγούμενη εβδομάδα, ως «μη αποδεκτό».

σει στην υιοθέτηση των Συμπερασμάτων σε διπλωματικό επίπεδο και ότι θα παραπέμψει το κείμενο «ανοικτό» στους Υπουργούς Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Κάτι που εάν υλοποιηθεί, θα ανεβάσει εκ των πραγμάτων την κλίμακα της αντιπαράθεσης από διπλωματικό σε πολιτικό επίπεδο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Συγκλίνουσες πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι πέραν τούτου, η Λευκωσία άφησε να διαρρεύσει εντονότερη δυσφορία για τις πρόνοιες που περιλαμβάνει το υπό διαμόρφωση και διαπραγμάτευση προσχέδιο Συμπερασμάτων, που έβαλε στο τραπέζι η Δανική Προεδρία, ζητώντας κατά κύριο λόγο την αποτύπωση καρμπόν των Συμπερασμάτων του 2024, προκειμένου να βελτιωθεί και η παράγραφος που αφορά στο Κυπριακό.

Ωστόσο και στο ζήτημα αυτό, υπάρχει εντελώς διαφορετική προσέγγιση από τη Γερμανία, η οποία σύμφωνα με δύο διπλωματικές πηγές, υπέδειξε ότι «δεν θα δεχθεί τροποποίηση του κειμένου σε ό,τι αφορά στο Κυπριακό», πέραν των υφιστάμενων αναφορών του προσχεδίου. Κάτι που θα μπορούσε να εκληφθεί και ως απόνηση στη θέση της Λευκωσίας για «βελτίωση του κειμένου».

Σε κάθε περίπτωση, η γενικότερη εικόνα που διαμορφώνεται δεν θεωρείται εύκολη για την κυπριακή κυβέρνηση. Όπως πληροφορούμαστε, η Δανική Προεδρία τοποθέτησε προσθήκη επί του προσχεδίου Συμπερασμάτων για τον διορισμό από τον γ.γ ΟΗΕ της Μαρίας Άνγκελα Ολγκίν, «χωρίς όμως στο στάδιο αυτό να περιλαμβάνει ανάλογη προσθήκη για τον διορισμό του Γιοχάνες Χαν, ως απεσταλμένου της Ε.Ε.». Κάτι που είχε απαιτήσει το κυπριακό ΥΠΕΞ, ώστε να αντανακλάται και ο όποιος ρόλος θεωρεί η Λευκωσία ότι μπορεί να διαδραματίσει η Ε.Ε.

Ξένη κοινοτική πηγή ανέφερε στην «Κ» ότι «η προσθήκη αναφοράς στο πρόσωπο του Γιοχάνες Χαν, που ζητάει η Κύπρος, πιθανότατα να περιληφθεί στο επόμενο προσχέδιο Συμπερασμάτων που αναμένεται να κυκλοφορήσει». Ωστόσο, όπως είπε, «οι δυσκολίες που προβάλλονται ακόμη και για ένα αυτονόητο ζήτημα,

Όου!

online
Στεγαστικό
δάνειο
πιο γρήγορα από ποτέ!

- Αίτηση 24/7 από οπουδήποτε
- Απάντηση εντός 24 ωρών
- Μάθε online τη δόση σου και πόσα μπορείς να δανειστείς

Μετρά στο σχέδιο
pronom!a

Τράπεζα Κύπρου

Προειδοποίηση:
Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της. Υπάρχουν χρεώσεις εάν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Σε περίπτωση κυμαινόμενου επιτοκίου το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του ΠΟΛΥ ΚΟΥΡΟΥΣΙΔΗ

Η στεγαστική πολιτική ως προτεραιότητα της Κυπριακής Προεδρίας της Ε.Ε.

Η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με μια κοινωνική κρίση που δεν κάνει θόρυβο, αλλά υπονομεύει σταδιακά την καθημερινότητα εκατομμυρίων πολιτών. Το δικαίωμα στη στέγη απειλείται όσο ποτέ άλλοτε. Νέοι που δεν μπορούν να φύγουν από το πατρικό τους σπίτι, οικογένειες που βλέπουν το εισόδημά τους να εξανερμίζεται από ενοίκια που αυξάνονται, πόλεις που χάνουν τον χαρακτήρα και τη συνοχή τους, κοινωνικές ομάδες που αποκλείονται από βασικές ευκαιρίες ανάπτυξης. Η στεγαστική κρίση δεν είναι τεχνικό ζήτημα. Είναι πολιτικό. Και είναι πλέον ευρωπαϊκό.

Η Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει μπροστά της μια ιστορική ευθύνη. Δεν μπορεί να αρκестεί σε έναν ουδέτερο κατ'αλληγορικό προτεραιότητων. Δεν μπορεί να περιοριστεί σε διαδοστικά διαχειριστική. Οφείλει να πάρει θέση και να αναδείξει το ζήτημα της προσίτης στέγης ως

απόλυτη πολιτική προτεραιότητα για την Ευρώπη των επόμενων ετών. Η Κύπρος γνωρίζει την πίεση από πρώτο χέρι. Ζει η ίδια τη δυσκολία πρόσβασης στην κατοικία, την άνοδο των ενοικίων, τον περιορισμένο αστικό χώρο, τις αργές διαδικασίες αδειοδότησης, την έλλειψη προσίτων επιλογών για τη νέα γενιά. Αυτές οι εμπειρίες, αντί να μας τραβούν πίσω, μπορούν να μας τοποθετήσουν στην πρώτη γραμμή της ευρωπαϊκής συζήτησης.

Το έχω πει πολλές φορές δημόσια. Η νεολαία δεν θέλει άλλο να ακούει ότι όλα είναι δύσκολα και όλα απαιτούν χρόνο. Θέλει καθαρές λύσεις. Θέλει ευκαιρίες. Θέλει μια χώρα που δεν τη θεωρεί δεδομένη. Ένας νέος που δεν μπορεί να βρει κατοικία δεν μένει. Φεύγει. Και όταν φεύγει, δεν χάνεται μόνο ένα άτομο. Χάνεται ανθρώπινο κεφάλαιο, χάνεται δημιουργικότητα, χάνεται το μέλλον που θα μπορούσε να χτίσει εδώ.

Η προσίτη στέγη δεν είναι οικονομικός δείκτης. Είναι ο καθρέφτης μιας κοινωνίας που σέβεται τον πολίτη της. Είναι ο πυλώνας πάνω στον οποίο χτίζεται η οικογένεια, η κοινωνική σταθερότητα, η δημοκρατία. Όταν η κατοικία γίνεται προνόμιο λίγων, η κοινωνία πολώνεται και η δημοκρατία τραυματίζεται. Αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Η Κυπριακή Προεδρία μπορεί να ανοίξει τον δρόμο για μια νέα ευρωπαϊκή στρατηγική στέγης που θα συνδυάζει κοινωνική κατοικία, φορολογικά κίνητρα, αξιοποίηση δημόσιας γης, στήριξη νέων και οικογενειών, χρηματοδοτικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και πραγματικές μεταρρυθμίσεις στις διαδικασίες αδειοδότησης. Η Ευρώπη δεν έχει ενιαία στεγαστική πολιτική. Και αυτό είναι κενό που η Κύπρος μπορεί να καλύψει με ευρωπαϊκή πρωτοβουλία και πολιτική τολμή.

Η ενεργειακή αναβάθμιση των κτι-

ρίων πρέπει να αποτελέσει μέρος της λύσης. Η ενεργειακή φτώχεια είναι στεγαστική φτώχεια. Αν η Ευρώπη επιδιώκει πρόσηνη μετάβαση, τότε οφείλει να χρηματοδοτήσει ουσιαστικά την αναβάθμιση παλαιών κατοικιών, την ενίσχυση ενεργειακά αποδοτικών λύσεων και τη δημιουργία πραγματικά βιώσιμων προδιαγραφών για νέες αναπτύξεις. Η στεγαστική πολιτική δεν αφορά μόνο τις μεγάλες πόλεις. Οι περιφέρειες, τα ορεινά, οι ημιαστικές περιοχές αντιμετωπίζουν αντίστοιχες προκλήσεις. Η εγκατάλειψη ολόκληρων περιοχών, η έλλειψη ευκαιριών και η απουσία συγχρονον υποδομών επιτείνουν τις ανισότητες. Η Κύπρος, με τις δικές της περιφερειακές ιδιαιτερότητες, μπορεί να αναδείξει μια ευρωπαϊκή προτεραιότητα για ισόρροπη ανάπτυξη.

Η στεγαστική κρίση απαιτεί πολιτική βούληση, υπευθυνότητα και στρατηγική. Απαιτεί κράτος που δεν βλέπει τον

πολίτη ως στατιστικό μέγεθος αλλά ως άνθρωπο με δικαίωμα στην αξιοπρεπή ζωή. Η Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας μπορεί να δώσει το μήνυμα ότι η Ευρώπη πρέπει να αλλάξει πορεία. Αν η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν αντιμετωπίσει το στεγαστικό, θα χάσει τη νεολαία της, θα χάσει τη μεσαία της τάξη και θα χάσει την κοινωνική της συνοχή. Η κατοικία είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της κοινωνικής πολιτικής. Αν δεν προστατευθεί τώρα, αργότερα θα είναι πολύ αργά. Η ευθύνη είναι ιστορική. Η Κύπρος μπορεί να γίνει η χώρα που θα θέσει στο κέντρο της ευρωπαϊκής συζήτησης το δικαίωμα στη στέγη. Μπορεί να είναι η χώρα που θα μιλήσει καθαρά, χωρίς φόβο, χωρίς υπεκφυγές. Μπορεί να αναδείξει μια ευρωπαϊκή προτεραιότητα για ισόρροπη ανάπτυξη.

Η πολιτική δεν είναι σχολιασμός, είναι πράξη και είναι καθήκον μας να

παραγάγουμε λύσεις, όχι να ανακυκλώνουμε προβλήματα. Η Κυπριακή Προεδρία πρέπει να αξιοποιήσει αυτή την ευκαιρία. Πρέπει να απαιτήσει από την Ευρώπη να τοποθετηθεί. Πρέπει να διεκδικήσει στρατηγικό σχέδιο στέγης σε επίπεδο Ε.Ε. Η προσίτη στέγη πρέπει να γίνει η προτεραιότητα μιας Ευρώπης που θέλει να παραμείνει δίκαιη και ανθρώπινη. Η Κύπρος μπορεί να δείξει τον δρόμο και οφείλει να το κάνει με καθαρότητα, πολιτική τόλμη και βαθιά αίσθηση κοινωνικής ευθύνης.

Το μέλλον της Ευρώπης θα κριθεί από το αν οι πολίτες της μπορούν να χτίσουν μια ζωή με ασφάλεια. Και η αρχή αυτού του μέλλοντος ξεκινά από ένα σπίτι που μπορούν να αντέξουν οικονομικά.

*Ο Πόλυς Κουρούσιδης είναι υποψήφιος βουλευτής ΔΗΣΥ Λευκωσίας, πρόεδρος Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών Ακινήτων Κύπρου.

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Μομέντουμ εξωστρέφειας των κυπριακών επιχειρήσεων καταγράφεται στην Κύπρο το τελευταίο διάστημα. Όπως πληροφορείται η «Κ», οι καλές σχέσεις που διανύουμε με τις χώρες της γύρω περιοχής ανοίγουν το δρόμο για να αναπτυχθούν εμπορικές συνεργασίες που θα μεταφραστούν σε στρατηγικές επενδύσεις στο επιχειρείν.

Το τελευταίο διάστημα, εντείνονται οι πρωτοβουλίες για διεύρυνση των εμπορικών σχέσεων με τις αγορές της ευρύτερης περιοχής. Οι ίδιες πληροφορίες αναφέρουν ότι το ευνοϊκό διπλωματικό και γεωοικονομικό περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί, ενισχύει το έδαφος για νέες εμπορικές συνεργασίες, οι οποίες αναμένεται να οδηγήσουν σε στρατηγικές επενδύσεις με μακροπρόθεσμη προστιθέμενη αξία για την κυπριακή οικονομία.

Η αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για την περιοχή εκ μέρους διεθνών επενδυτών και η πολιτική σταθερότητα της Κύπρου αποτελούν βασικά πλεονεκτήματα για την ανάδειξη της χώρας ως επιχειρηματικού κόμβου. Όπως προκύπτει, στα σκαριά βρίσκονται σημαντικές διακρατικές συμφωνίες, οι οποίες θα δώσουν περαιτέρω ώθηση στην κυπριακή επιχειρηματικότητα με εξωστρεφή χαρακτήρα.

Η στρατηγική κινητικότητα που διαμορφώνεται, δείχνει να εστιάζει σε τομείς όπως η ενέργεια, οι τεχνολογίες πληροφορικής, η ναυτιλία και η πράσινη ανάπτυξη, ενώ έντονο είναι το ενδιαφέρον και για την αξιοποίηση του γεωγραφικού ρόλου της Κύπρου ως γέφυρας μεταξύ Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής.

Εξάλλου, σε τροχιά υλοποίησης βρίσκεται και η ίδρυση του Εθνικού Οργανισμού Ανάπτυξης Επιχειρήσεων με στόχο

Διαφαίνεται στρατηγική κινητικότητα με στόχο τη διεύρυνση των εμπορικών σχέσεων και της διασυνδεσιμότητας με την ευρύτερη περιοχή.

την ουσιαστική βελτίωση της πρόσβασης των κυπριακών επιχειρήσεων σε πηγές χρηματοδότησης και επενδυτικά εργαλεία.

Οι εξαγγελίες

Όπως αποκάλυψε κατά τη Γενική Συνέλευση του ΚΕΒΕ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Χριστοδουλίδης, το αμέσως επόμενο διάστημα η κυβέρνηση θα προχωρήσει σε «τρεις πολύ σημαντικές συμφωνίες» που αναμένεται να ωθήσουν και την εξωστρέφεια των κυπριακών επιχειρήσεων.

Συγκεκριμένα, ανέφερε ότι οι συμφωνίες, που αναμένεται να υπογραφούν το αμέσως επόμενο διάστημα, αφορούν ένα κράτος μέλος της Ε.Ε., μία χώρα του Κόλπου και μία χώρα της Ασίας. «Πολιτικές, διπλωματικές συμφωνίες στις οποίες υπάρχουν συγκεκριμένες αναφορές για προσέλκυση επενδύσεων στην Κύπρο από τις τρεις αυτές χώρες, αλλά και για την εξωστρέφεια των κυπριακών επιχειρήσεων», υπογράμμισε ο Πρόεδρος.

Όπως αναφέρουν αρμόδιες πηγές της κυβέρνησης, σε φάση οριστικοποίησης

**Μομέντουμ
για επενδύσεις
και εξωστρέφεια**

Στα σκαριά σημαντικές διακρατικές συμφωνίες με γνώμονα την προσέλκυση επενδυτών

Πρωτεύεται ο Εθνικός Οργανισμός Ανάπτυξης Επιχειρήσεων, με στόχο να βελτιώσει ουσιαστικά την πρόσβαση των κυπριακών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση.

βρίσκονται διακρατικές εμπορικές συμφωνίες με τις χώρες του Mercosur (η Αργεντινή, η Βραζιλία, η Παραγουάη, η Ουρουγουάη και η Βολιβία), το Μεξικό και τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ινδία, τη Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Παράλληλα, σε τροχιά υλοποίησης βρίσκεται η διακρατική συμφωνία με τον Καναδά, με μόνη εκκρεμότητα την κύρωση της από τη Βουλή.

Σύμφωνα με τον Invest Cyprus, η Ινδία αποτελεί χώρα υψηλής στρατηγικής προτεραιότητας για την Κύπρο και το επόμενο διάστημα αναμένεται να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις για τις συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου. Ταυτόχρονα, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται και στην περιοχή της Μέσης Ανατολής (Ισραήλ, Λίβανος, Αίγυπτος, χώρες του Κόλπου), αλλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση με έμφαση σε Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι η Κύπρος διατηρεί συνολικά 17 Διμερείς Συμφωνίες για την Προστασία και Προώθηση Επενδύσεων, οι οποίες βρίσκονται σε

ισχύ. Ειδικότερα, παραμένουν ενεργές ενισχύοντας το πλαίσιο ασφάλειας για επενδυτές εμπορικές διακρατικές συμφωνίες με την Αλβανία, την Ιορδανία, το Ιράν, το Κατάρ, τη Μολδαβία, τη Συρία, το Σαν Μαρίνο, το Μοντενέγρο, τη Σερβία, τη Λιβύη, τον Λίβανο, την Κίνα, την Αίγυπτο, το Ισραήλ, τη Λευκορωσία, τις Σεϋχέλλες και την Αρμενία.

Χρηματοδότηση ΜμΕ

Σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον απλό, λειτουργικό, προβλέψιμο και φιλικό προς την επιχειρηματικότητα προσβλέπει η κυβέρνηση. Με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για μικρομεσαίες και νεοφυείς επιχειρήσεις και αυτοεργοδοτούμενους, προωθείται από το υπουργείο Οικονομικών το νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Επιχειρήσεων Νόμος του 2025». Το σχετικό νομοσχέδιο για τη σύσταση και τη λειτουργία του Οργανισμού ετοιμάστηκε από το υπουργείο Οικονομικών και είχε τεθεί σε δημόσια διαβούλευση μέσω της πλατφόρμας «n-Διαβούλευση». Στις 19 Οκτωβρίου, ολοκληρώθηκε η δημόσια

διαβούλευση και σήμερα το σχετικό νομοσχέδιο βρίσκεται ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας για νομοτελειακό έλεγχο. Ακολούθως θα κατατεθεί ενώπιον του Υπουργικού για έγκριση και ακολούθως θα πάρει τον δρόμο της Βουλής για συζήτηση και ψήφιση.

Αποστολή του Οργανισμού, είναι η ενίσχυση των πρωτοβουλιών των κρατών για βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για μικρομεσαίες και νεοφυείς επιχειρήσεις και αυτοεργοδοτούμενους, και η παρέμβαση όπου υπάρχουν χρηματοδοτικά κενά στην αγορά. Σημειώνει ακόμα ότι η ανάγκη για ενίσχυση της πρόσβασης των κυπριακών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση επισημάνθηκε επανειλημμένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις ειδικές Ανά Χώρα Συστάσεις (CSRs) και πως το έργο περιλαμβάνεται στο εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Στόχος του υπουργείου Οικονομικών είναι η κατάθεση του σχετικού νομοσχεδίου στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι το τέλος του 2025 και η έναρξη της λειτουργίας του Οργανισμού (National Promotion Agency) εντός του 2026.

Σύμφωνα με το σχετικό νομοσχέδιο ο Οργανισμός θα είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και θα διοικείται από επταμελές διοικητικό συμβούλιο που θα διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Σκοπός του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Επιχειρήσεων θα είναι:

- Η προώθηση και στήριξη της επιχειρηματικότητας και η ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στη Δημοκρατία.
- Η προώθηση και στήριξη της καινοτομίας των καλυπτόμενων επιχειρήσεων στη Δημοκρατία, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης και στήριξης της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης των επιχειρήσεων.
- Η διευκόλυνση της πρόσβασης των καλυπτόμενων επιχειρήσεων στη Δημοκρατία σε χρηματοδότηση.
- Η υποστήριξη επενδυτικών πρωτοβουλιών στη Δημοκρατία σε συνάρτηση με τις στρατηγικές προτεραιότητες του Οργανισμού.
- Η επένδυση σε επιχειρήσεις και η διαχείριση τέτοιων επενδύσεων.
- Η διαχείριση κεφαλαίων για χρηματοδοτικούς, επενδυτικούς και άλλους σκοπούς και άλλων περιουσιακών στοιχείων του Οργανισμού.
- Η αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων για ενίσχυση των καλυπτόμενων επιχειρήσεων.

Ο οργανισμός θα αναλαμβάνει τον σχεδιασμό, έκδοση και εκπόνηση σχεδίων, συμπεριλαμβανομένων, χωρίς περιορισμό, χρηματοδοτικών σχεδίων.

Την ίδια ώρα θα παρέχει δάνεια και πιστώσεις προς επιχειρήσεις, θα προχωρά σε διευθέτηση δανείων, θα συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα, στην παρο-

Σε φάση οριστικοποίησης βρίσκονται διακρατικές εμπορικές συμφωνίες με τις χώρες του Mercosur, το Μεξικό, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ινδία, τη Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και τις ΗΠΑ.

χή δανείων, θα παρέχει εγγυήσεις και επικουρηγίες προς όφελος των επιχειρήσεων.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με το σχετικό νομοσχέδιο, στις αρμοδιότητες του Οργανισμού είναι η απόκτηση, αποδοχή, λήψη, κατοχή, διαχείριση, μετατροπή ή πώληση οποιασδήποτε φύσεως μετοχών, κεφαλαίων, ομολόγων ή άλλων αξιών ή συμφερόντων σε οποιαδήποτε εταιρεία, συνεταιρισμό, ένωση προσώπων, επιχείρηση, επενδυτικό ταμείο ή οποιασδήποτε μορφής επενδυτικό σχήμα.

Για την εκπλήρωση των εξουσιών και στόχων του Οργανισμός μπορεί, μεταξύ άλλων, να συνάπτει δάνεια, να εκδίδει χρεόγραφα και να αντλεί, με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, κεφάλαια για χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων του και να παρέχει εξασφαλίσεις επί περιουσιακών του στοιχείων για τον σκοπό αυτό, να συστήνει, ιδρύει και συμμετέχει σε εταιρείες και επενδυτικά ταμεία ή κάθε μορφής επενδυτικά σχήματα για άσκηση των δραστηριοτήτων του και να λαμβάνει χορηγίες από τη Δημοκρατία, την Ευρωπαϊκή Ένωση και από διεθνείς οργανισμούς.

Μικρή χώρα με μεγάλες επιχειρήσεις

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Στη σκακιέρα της ελληνικής οικονομικής διπλωματίας και των διεθνών επενδύσεων, η προσοχή στρέφεται συνήθως στους «μεγάλους παίκτες», όπως οι ΗΠΑ, η Γαλλία ή η Γερμανία. Ωστόσο, μια πιο προσεκτική ματιά αποκαλύπτει μια λίγο διαφορετική πραγματικότητα. Η Σουηδία, μια χώρα που πληθυσμιακά προσομοιάζει στην Ελλάδα, έχει καταφέρει να εδραιώσει ισχυρή παρουσία σε κρίσιμους τομείς της ελληνικής οικονομίας, λειτουργώντας ως μια «σιωπηλή δύναμη» με δυσανάλογα μεγάλο αποτύπωμα. Το πεδίο των ελλη-

Η Σουηδία των 10 εκατ. κατοίκων έχει παγκόσμιους πρωταθλητές. Εχοντας μικρή εσωτερική αγορά, οι σουηδικές εταιρείες αναγκάστηκαν να γίνουν ανταγωνιστικές επενδύοντας στην καινοτομία και στην εξωστρέφεια.

νοσουηδικών οικονομικών σχέσεων δεν περιορίζεται στο εμπόριο καταναλωτικών αγαθών. Μετατοπίζεται πλέον σε τομείς αιχμής, όπως η άμυνα διττής χρήσης (dual-purpose technology), η ψηφιακή διαχείριση ενέργειας και, επιπλέον, στην εισαγωγή μιας νέας επιχειρηματικής κουλτούρας που φιλοδοξεί ακόμη και να βελτιώσει το παραγωγικό μοντέλο της χώρας μας. Οι εξελίξεις αυτές αναδείχθηκαν ανάγλυφες και κατά το πρόσφατο 10ο Επιχειρηματικό Φόρουμ Ελλάδας - Σουηδίας, που πραγματοποιήθηκε από το Ελληνοσουηδικό Επιμελητήριο σε συνεργασία με την πρεσβεία της Σουηδίας. Εταιρείες - κολοσσοί όπως η IKEA, η Volvo, η SKF, η Ericsson και η ABB δεν είναι απλώς εμπορικά σήματα, αλλά οργανισμοί με βαθιές ρίζες και μα-

κροχρόνια κερδοφορία στη χώρα. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της ABB, η οποία καταγράφει κύκλο εργασιών που αγγίζει τα 200 εκατ. ευρώ στην Ελλάδα, δραστηριοποιούμενη σε τομείς από τον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό μέχρι τα συστήματα ενέργειας. «Αν αθροίσει κανείς τους τζίρους των σουηδικών πολυεθνικών που βρίσκονται στη χώρα μας, προκύπτει ένας οικονομικός γίγαντας που ανταγωνίζεται σε μέγεθος τις επενδύσεις πολύ μεγαλύτερων οικονομιών», εξηγεί μιλώντας στην «Καθημερινή» ο Γιώργος Γεωργακόπουλος, πρόεδρος του Ελληνοσουηδικού Επιμελητηρίου, αλλά και πρόεδρος και γενικός διευθυντής και Group Head of Servicing business line της Intrum Greece, θυγατρικής της Intrum, που ιδρύ-

θηκε στη Σουηδία το 1923 και έχει πλέον παρουσία σε περισσότερες από 20 χώρες. «Το παράδοξο –και ταυτόχρονα το μάθημα για την Ελλάδα– είναι πως μια χώρα 10 εκατομμυρίων κατοίκων κατάφερε να δημιουργήσει τέτοιους παγκόσμιους πρωταθλητές. Η απάντηση βρίσκεται στην ανάγκη. Μην έχοντας μεγάλη εσωτερική αγορά, οι σουηδικές εταιρείες αναγκάστηκαν να γίνουν ανταγωνιστικές σε παγκόσμιο επίπεδο από την πρώτη μέρα (born global), επενδύοντας στην καινοτομία και την εξωστρέφεια», εξηγεί. «Δεν είναι Γερμανία με 80 εκατομμύρια κόσμο, ούτε Γαλλία. Για να επιβιώσουν έπρεπε να γίνουν γρήγοτες». Πέρα από τα οικονομικά μεγέθη, αυτό που διαφοροποιεί τις σουηδικές επενδύσεις είναι η επιχειρηματική

κουλτούρα. Σε αντίθεση με άλλα μοντέλα διοίκησης που χαρακτηρίζονται από συγκεντρωτισμό, το σουηδικό μοντέλο βασίζεται στο «local management».

«Οι σουηδικές πολυεθνικές εμπιστεύονται τα τοπικά στελέχη. Δεν στέλνουν επιτηρητές από τη Στοκχόλμη, αλλά επενδύουν στο ελληνικό ανθρώπινο δυναμικό, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία (value add) εντός της χώρας υποδοχής», υπογραμμίζει ο πρόεδρος του Ελληνοσουηδικού Επιμελητηρίου. Αυτή η προσέγγιση καθιστά τη Σουηδία έναν ελκυστικό εταίρο, καθώς χτίζει σχέσεις εμπιστοσύνης και αμοιβαιότητας. Η νοοτροπία αυτή, που συνδυάζει την τεχνολογική υπεροχή με έναν ανθρωποκεντρικό τρόπο εργασίας, βρίσκει γόνιμο έδαφος στην Ελλάδα, ειδικά σε μια εποχή

που η χώρα αναζητεί τον εκσυγχρονισμό των δομών της.

Ένα από τα πιο ενδιαφέροντα πεδία συνεργασίας που αναδύεται είναι αυτό της άμυνας. Ωστόσο, η συζήτηση δεν πρέπει να περιορίζεται στην απλή αγορά οπλικών συστημάτων. Η σύγχρονη άμυνα είναι συνδυασμένη της τεχνολογίας. «Μιλάμε πλέον για «dual-purpose technology» – τεχνολογίες διττής χρήσης, που έχουν εφαρμογές τόσο στο πεδίο της μάχης όσο και στην πολιτική προστασία. Αισθητήρες, συστήματα επιτήρησης, τεχνητή νοημοσύνη (AI) και προηγμένα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα αποτελούν την αιχμή του δόρατος», τονίζει ο κ. Γεωργακόπουλος. Η Σουηδία, διαθέτοντας μια από τις πιο προηγμένες αμυντικές βιομηχανίες στον κόσμο –με ναυαρχίδα τη SAAB, αλλά και πληθώρα μικρότερων εταιρειών υψηλής τεχνολογίας– προσφέρει λύσεις που ενσωματώνουν τεχνολογία αιχμής. Για την Ελλάδα, η συνεργασία αυτή δεν σημαίνει απλώς εισαγωγές. Σημαίνει τη δυνατότητα ένταξης ελληνικών εταιρειών στην εφοδιαστική αλυσίδα της σουηδικής αμυντικής βιομηχανίας.

Ισως όμως η μεγαλύτερη συνεισφορά που μπορεί να προσφέρει η Σουηδία στην Ελλάδα να μην είναι υλική, αλλά θεσμική. Στο επίκεντρο του σουηδικού success story βρίσκεται το μοντέλο της «τριπλής έλικας» (Triple Helix): η αρμονική και θεσμοθετημένη συνεργασία μεταξύ του κράτους (δημόσιο), του ιδιωτικού τομέα και των πανεπιστημίων. Φορέας - «κλειδί» σε αυτή τη διαδικασία είναι η Vinnova, ο κρατικός οργανισμός της Σουηδίας για την καινοτομία. Η Vinnova δεν χρηματοδοτεί απλώς την έρευνα: δημιουργεί τις γέφυρες ώστε η έρευνα να γίνει προϊόν και το προϊόν να βρει αγορά, με το κράτος να λειτουργεί ως καταλύτης. Οι φορείς που προωθούν τις ελληνοσουηδικές σχέσεις, σε συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση και αρμόδια υπουργεία, εργάζονται ήδη για τη μεταφορά αυτής της τεχνολογίας.

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Προτού στεγνώσει το μελάνι της απόφασης των ηγετών Κύπρου και Ελλάδας για επικαιροποίηση των οικονομοτεχνικών παραμέτρων του GSI και προτού τεθεί σε τροχιά υλοποίησης η επικαιροποίηση, η τοποθέτηση της Κομισιόν δημιουργεί νέα δεδομένα. Διά στόματος του επιτρόπου Ενέργειας Νταν Γιόργκενσεν η Κομισιόν δεν θεωρεί απαραίτητη μια νέα μελέτη από την οποία θα διαφανεί αν το ηλεκτρικό καλώδιο είναι οικονομικά βιώσιμο. Ο κ. Γιόργκενσεν με την τοποθέτηση αυτή συσαστικά απαντούσε στους ηγέτες Κύπρου και Ελλάδας και στα όσα αποφάσισαν στην κατ’ ιδίαν συνάντησή τους στις 12 Νοεμβρίου πριν την 3η Διακυβερνητική Σύνοδο Κύπρου - Ελλάδας. «Τα νέα δεδομένα καθιστούν ακόμα πιο βαρύνουσα την προ-στιθέμενη αξία έργων διασυνδεσιμότητας που ήδη προωθούμε. Είναι έργα με εθνική διάσταση. Αλλά και έργα με ένα ευρύτερο γεωπολιτικό αποτύπωμα. Προχωράμε στην άμεση επικαιροποίηση των οικονομοτεχνικών παραμέτρων του έργου του καλωδίου διασυνδέσης, ώστε δυνητικά να ενισχυθεί από την είσοδο νέων ισχυρών επενδυτών», συμπλήρωσε ο πρώθυπουργός της Ελλάδας. Τοποθέτηση που στην ουσία εκτόνωσε το κλίμα που είχε δημιουργηθεί από τις τοποθετήσεις του υπουργού Οικονομικών Μάκη Κεραυνού, αλλά και τη σκληρή αντίδραση του Προέδρου της Δημοκρατίας σε επιστολή του ΑΔΜΗΕ προς τη ΠΑΕΚ.

Η θέση της Κομισιόν

Η τοποθέτηση Γιόργκενσεν αποκτά ξεχωριστή σημασία αν ληφθεί υπόψη πως η ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου-Κρήτης είναι υπό τη σκέπη της Ε.Ε. και χρημα-

Το ηλεκτρικό καλώδιο είναι μια από τις προκλήσεις που έχει ενώπιόν του ο νέος υπουργός Ενέργειας Μιχάλης Δαμιανού, τη στιγμή που η παραμονή Κεραυνού στο Υπουργικό σχήμα ενισχύει τις απόψεις για ηλεκτρικό έργο μη βιώσιμο.

τοδοτείται με €657 εκατ. Ο κ. Γιόργκενσεν, απαντώντας σε ερώτηση του ευρωβουλευτή Μιχάλη Χατζηπαντέλα για το ενδεχόμενο εκπόνησης νέας ανάλυσης κόστους-οφέλους, επεσήμανε ότι η σχετική διαδικασία έχει ήδη ολοκληρωθεί στο πλαίσιο της ένταξης του έργου στα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος (PCJ). Όπως υπογράμμισε, η έγκριση του GSI επιβεβαιώνει ότι τα οφέλη του έργου υπερτερούν

του κόστους. Ο Ευρωπαίος αξιωματούχος αναφερόταν σε μελέτη του 2016 ξεκαθαρίζοντας πως για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η ολοκλήρωση του GSI αποτελεί κομβική προτεραιότητα καθώς ενισχύει την ενεργειακή ασφάλεια, τη διασυνδεσιμότητα και την ικανότητα μεταφοράς καθαρής ευρωπαϊκής ενέργειας. Η Κομισιόν ξεκαθάρισε επίσης ότι η πολιτική βούληση σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την ολοκλήρωση

του GSI παραμένει σταθερή, ισχυρή και απολύτως αδιαιφισβήτητη.

Τι μέλλει γενέσθαι

Υπό τις περιστάσεις άγνωστη παραμένει η τύχη της επικαιροποίησης των οικονομοτεχνικών παραμέτρων του έργου του καλωδίου. Στην Αθήνα πηγές που ρωτήθηκαν από την «Κ» δήλωσαν άγνοια για την υλοποίηση της απόφασης των Χριστοδου-

λίδη-Μητσστάκη. Ανάλογη ήταν η αντίδραση και στη Λευκωσία. Η εξέλιξη αυτή και τα δεδομένα που έχουν προκύψει ενισχύουν τις απόψεις εκείνες που υποστηρίζουν ότι η επικαιροποίηση αποσκοπούσε στην αγορά χρόνου από τους ηγέτες των δυο χωρών και εκτόνωση της δημόσιας εικόνας που είχε δημιουργηθεί με τις αντιφατικές τοποθετήσεις κυβερνητικών αξιωματούχων των δυο χωρών. Μια ένδειξη για το μέλλον του

ενεργειακού έργου ενδεχομένως να δίνουν τοποθετήσεις κυβερνητικών αξιωματούχων στην Αθήνα. Ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρος Παπασταύρου, αναφερόμενος στις τελευταίες εξελίξεις, στην ουσία υποστήριξε πως το ηλεκτρικό καλώδιο Κύπρου-Κρήτης θα λάβει νέα μορφή ενταγμένο στον εμπορικό δρόμο, τον IMEC. Μάλιστα αναφέρθηκε σε μια διασύνδεση Κύπρου-Ισραήλ και Ισραήλ-αραβικού κόσμου-Ινδίας, που κατά τον Έλληνα κυβερνητικό αξιωματούχο θα έχει μέγιστα οφέλη για την Ελλάδα. «Αν λοιπόν ενισχύσουμε τις διασυνδέσεις μας στην περιοχή, στην Ανατολική Μεσόγειο, η Ινδία βλέπει αυτό τον δρόμο ως τον πιο ασφαλές και σταθερό για να έρθουν τα προϊόντα της. Και αν έρθουν τα προϊόντα, αυτό σημαίνει πολύ μεγάλη ανάπτυξη για τη χώρα μας, για τα λιμάνια μας, για μια σειρά νέων θέσεων εργασίας, γιατί η Ινδία έχει έναν παραγόμενο πλούτο, ο οποίος θα διοχετευθεί στην Ευρώπη και μέσω της Ελλάδας, όχι ανταγωνιστικά με την Ιταλία και τη Γαλλία».

Η Λευκωσία

Στην κυπριακή πρωτεύουσα οι δημόσιοι τόνοι για το καλώδιο έχουν υποχωρήσει σημαντικά μετά την απόφαση για επικαιροποίηση των οικονομικών δεδομένων. Άγνωστο παραμένει αν η Λευκωσία έχει καταβάλει στον ΑΔΜΗΕ τα €25 εκατ. που αποτελούν την πρώτη δόση για την ανάκτηση εξόδων του καλωδίου. Το βάρος διαχείρισης του ενεργειακού έργου πέφτει στους ώμους του νέου υπουργού Ενέργειας Μιχάλη Δαμιανού, ο οποίος πολύ σύντομα θα βρεθεί ενώπιον σημαντικών αποφάσεων. Ωστόσο, αυτό που προκαλεί ερωτηματικά είναι τι θα πράξει εάν βρεθεί ενώπιον νέων ενστάσεων του υπουργού Οικονομικών. Η απομάκρυνση του Γιώργου Παπαναστασίου από το υπουργείο Ενέργειας και η παραμονή του Μάκη Κεραυνού στο υπουργείο Οικονομικών ξεκαθάρισε το σκηνικό στη Λευκωσία αναφορικά με τη στάση του Προεδρικού έναντι των απόψεων του ΥΠΟΙΚ, που θέλουν το ηλεκτρικό καλώδιο να μην είναι οικονομικά βιώσιμο.

Το έργο

Μέσα στο σκηνικό που έχει διαμορφωθεί ενδιάφερον παρουσιάζει η αντίδραση παραγόντων του έργου στο κατασκευαστικό κομμάτι. Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας Φιλελεύθερος, η εταιρεία που έχει αναλάβει την κατασκευή του καλωδίου, NEXANS, καθώς και τις έρευνες για πόντισή του, φαίνεται να προχώρησε σε πάγωμα προκήρυξης διαγωνισμού για αγορά υπηρεσιών. Η εταιρεία επικαλείται επαναξιολόγηση του έργου, προφανώς στο πνεύμα της απόφασης Χριστοδουλίδη-Μητσστάκη, και η απόφαση να παγώσει διαγωνισμούς δεν συνιστά ακύρωση του έργου.

Η ζωή μέχρι τα 100 αλλάζει τα πάντα

Φέρνει ανατροπές στο σύστημα συντάξεων, στον χρόνο εργασίας, αποκαλύπτει το κενό κοινωνικής φροντίδας

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Πόσο εύκολο είναι, μια κοινωνία σχεδιασμένη να φτάσει έως τα 70, να λειτουργήσει έως τα 100; Η Ελλάδα βρίσκεται μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα: ο 20ός αιώνας σχεδίασε θεμούς, οικονομικά συστήματα και κοινωνικές δομές για έναν βίο 70-75 ετών. Στον 21ο αιώνα, όμως, ο βίος είναι κατά 25 έως 30 χρόνια μεγαλύτερος. Η μακροβιότητα δεν είναι απλώς μια βιολογική εξέλιξη. Είναι μια οικονομική, κοινωνική, θεσμική και πολιτισμική ανατροπή. Και όπως όλες οι ανατροπές, έτσι κι αυτή μπορεί να αποβεί μοιραία εάν δεν υπάρξει άμεσα νέος σχεδιασμός.

Όπως όλες οι υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι και η Ελλάδα καλείται να απαντήσει σε ερωτήματα που μέχρι χθες θεωρούνταν αδιανόητα: Πόσα χρόνια θα δουλεύουμε; Πόσα επαγγέλματα θα έχουμε; Ποιος θα φροντίζει τους άνω των 80 ετών, όταν θα είναι διπλάσιοι από σήμερα; Και ποιο ασφαλιστικό σύστημα θα αντέξει να δίνει συντάξεις στον κάθε ασφαλισμένο για πάνω από 30 χρόνια;

Οι επιστήμονες συμφωνούν πως βρισκόμαστε μπροστά σε μια θεμελιακή αλλαγή, που σαρώνει βεβαιότητες ενός αιώνα. Η μακροβιότητα –το γεγονός ότι οι άνθρωποι ζουν πλέον πολύ περισσότερο και πιθανότατα υγιέστερα– μετατρέπει το ασφαλιστικό, την αγορά εργασίας, τις δημόσιες δαπάνες και τις κοινωνικές δομές σε ένα πεδίο βαθιών ανατροπών.

Και η Ελλάδα, η οποία σε αυτή τη

συζήτηση μπαίνει ως η χώρα που στα αμέσως επόμενα χρόνια θα έχει τον πιο γερασμένο πληθυσμό της Ε.Ε., δεν είναι προετοιμασμένη.

Στο βιβλίο «Ο γρίφος των 100 χρόνων» του Α. Σκοτ, που μετέφρασε η Dianeosis, αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι ένα παιδί που γεννιέται σήμερα στη Δύση έχει πάνω από 50% πιθανότητες να ζήσει περισσότερο από 105 χρόνια.

Πριν από έναν αιώνα το ίδιο ποσοστό ήταν 1%. Το προσδόκιμο ζωής αυξάνεται εδώ και δύο αιώνες κατά περίπου δύο χρόνια ανά δεκαετία – μια «ήσυχη δημογραφική επανάσταση» που αλλάζει τα πάντα.

Αυτό σημαίνει ότι: – Ένας 20χρονος σήμερα έχει 50% πιθανότητες να ζήσει πάνω από 100 χρόνια. – Ένας 40χρονος να φτάσει τα 95. – Ένας 60χρονος να ξεπεράσει τα 90. Και μάλιστα, η παράταση του βίου

Η Ελλάδα σε αυτή τη συζήτηση μπαίνει ως η χώρα που στα αμέσως επόμενα χρόνια θα έχει τον πιο γερασμένο πληθυσμό της Ε.Ε.

δεν είναι μια «εξαιρέση»· είναι ο κανόνας.

Η μακροβιότητα πλήττει κατά μέτωπο ένα σύστημα συντάξεων που είναι διανεμητικό. Οι εργαζόμενοι χρηματο-

ΠΗΓΕΣ: Eurostat, IOBE, 100yearlife.com

μετά τα 65. Κάποιος που γεννήθηκε το 1980 χρειάζεται 17%, ενώ ένας που γεννήθηκε γύρω στο 2000 πρέπει να αποταμιεύει 25% για να χρηματοδοτήσει 35 χρόνια συντάξης.

Ο πρώτος εργάστηκε 42 χρόνια για να χρηματοδοτήσει οκτώ χρόνια συντάξης. Ο τελευταίος θα εργάζεται 44 χρόνια για να καλύψει σχεδόν τέσσερις δεκαετίες συνταξιοδοτικού βίου.

Σύμφωνα με την έκθεση της Ε.Ε. για τη γήρανση, η Ελλάδα το 2050 θα έχει τον υψηλότερο δείκτη εξάρτησης ηλικιωμένων στην Ευρώπη: 74 άτομα άνω των 65 για κάθε 100 σε παραγωγική ηλικία.

Ο συντονιστής της Ανοικτής Διαγενεακής Συζήτησης στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Μάνος Καστρινιάκης, επισημαίνει στην «Κ» ότι η ενεργός γή-

βιου μάθηση παύει να είναι «προαιρετική» και γίνεται προϋπόθεση επιβίωσης στην αγορά εργασίας. Παράλληλα, η δημογραφική πίεση θα αναγκάσει τις επικεφαλές να αξιοποιήσουν «υβριδικές» ομάδες: νέους και έμπειρους ηλικιωμένους εργαζομένους μαζί, χωρίς ηλικιακά στερεότυπα. Η επαναπροσέγκυση συνταξιούχων, η ευέλικτη απασχόληση, η μερική συνταξιοδότηση και τα μεικτά σχήματα εργασίας θα γίνουν κανόνας.

Το IOBE θέτει ξεκάθαρα το δίλημμα σε πρόσφατη έκθεσή του για την ελληνική οικονομία: θα αντιμετωπίσουμε τη γήρανση ως βάρος ή ως ευκαιρία;

Και επισημαίνει, ότι αν το ασφαλιστικό είναι η μία όψη της μακροβιότητας, η άλλη –ακόμη πιο παραγνωρισμένη– είναι η φροντίδα ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία. Η έκθεση του IOBE αποκαλύπτει ένα κρίσιμο κενό: ενώ το ποσοστό των άνω των 80 ετών θα διπλασιαστεί έως το 2070 (από 8% σε 16%), οι δημόσιες δαπάνες μακροχρόνιας φροντίδας στην Ελλάδα θα παραμείνουν καθηλωμένες στο 0,1% του ΑΕΠ, όσο δηλαδή εκτιμώνται και σήμερα.

Ταυτόχρονα, η χώρα διαθέτει μόλις 26 εργαζομένους στον κλάδο της μακροχρόνιας φροντίδας ανά 100.000 κατοίκους. Στην Ολλανδία ο αριθμός είναι 1.420 εργαζόμενοι, στη Σουηδία 1.299 και στο Βέλγιο 1.283.

Το αποτέλεσμα; Η φροντίδα πέφτει σχεδόν αποκλειστικά στις οικογένειες – και κυρίως στις γυναίκες. Ένα μοντέλο που καταρρέει όσο τα νοικοκυριά μικραίνουν και η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας αυξάνεται.

Ο δείκτης εξάρτησης

Στην Ελλάδα το 2050 περισσότερα από 70 άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών θα εξαρτώνται από 100 άτομα παραγωγικής ηλικίας. Η χώρα μας έχει τον υψηλότερο προβλεπόμενο δείκτη εξάρτησης, με τις Πορτογαλία, Ιταλία και Ισπανία να ακολουθούν (68,6%, 66% και 63,7% αντιστοίχως).

4,3%

του εισοδήματός του για 42 χρόνια θα πρέπει να αποταμιεύει κάποιος που γεννήθηκε το 1957 για να λάβει αξιοπρεπή σύνταξη για 8 χρόνια.

Απογοητευτικά στοιχεία

Στο ερώτημα αν κάποιος ζήσει 100 χρόνια και κάθε χρόνο αποταμιεύει 10% του εισοδήματός του και θέλει να πάρει μια σύνταξη που θα αντιστοιχεί στο 50% του τελευταίου του μισθού, σε ποια ηλικία θα πρέπει να συνταξιοδοτηθεί, η απάντηση είναι αποκαλυπτική της κατάστασης, αφού θα πρέπει να συνταξιοδοτηθεί στα 80!

25%

του εισοδήματός τους θα πρέπει να αποταμιεύουν οι γεννημένοι το 2000 για να λάβουν μετά 44 χρόνια μια αξιοπρεπή σύνταξη, για 35 χρόνια.

Μεγάλο έλλειμμα

Μόλις 26 θέσεις εργασίας σε μονάδες μακροχρόνιας φροντίδας αντιστοιχούν σε κάθε 100.000 Έλληνες κατοίκους, με μόνη χώρα κάτω από τη δική μας τη Βουλγαρία με 25 θέσεις ανά 100.000 κατοίκους. Αντιθέτως, στην Ολλανδία αντιστοιχούν 1.420 θέσεις, στη Σουηδία 1.299 θέσεις και στο Βέλγιο 1.283 θέσεις.

Γαστρονόμος

Χριστούγεννα

Χωρίς άγχος

Ένας πολυσέλιδος οδηγός ξεκούραστης γιορτινής μαγειρικής, με μυστικά και εύκολες συνταγές

+ Η Μαρίλενα Ιωαννίδου φτιάχνει χριστουγεννιάτικη σαrlότα και μπισκότα με παστά φρούτα και κουμανταρία

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Εκδόσεις Παρασκευή και Οικονομική Εφημερίδα

Κυριακή

14.12.25

Σφήνα Paramount στο deal εξαγοράς της Warner Bros

Κατέθεσε προσφορά 108 δισ. δολ. – Θα εμπλακώ στη συμφωνία, λέει ο Τραμπ

Έναν αιώνα πριν, οι μεγάλες κινηματογραφικές εταιρείες έθταν τις βάσεις για την παγκόσμια βιομηχανία του θεάματος, δημιουργώντας μύθους και κολοσσούς και μεταμορφώνοντας το Χόλιγουντ, ένα άσπμο μέχρι τότε προάστιο του Λος Αντζέλες. Σήμερα, για δεύτερη φορά στην Ιστορία του, μετά τη διάδοση της τηλεόρασης τη δεκαετία του '60, το Χόλιγουντ αλλάζει ραγδαία από τις σεισμικές δονήσεις που προκαλούν η νέα ψηφιακή εποχή και η ασταμάτητη ροή του streaming. Η αιφνιδιαστική συμφωνία για την εξαγορά του κολοσσού της Warner Bros Discovery (WBD) από τον γίγαντα του streaming Netflix έσκασε σαν βόμβα την περασμένη Παρασκευή (5/12), η αντεπίθεση όμως δεν άργησε να έρθει, με την ανταγωνίστρια Paramount να υποβάλλει νέα προσφορά, που ανακατεύει ξανά την τράπουλα.

Το Netflix αρχικά ανακοίνωσε μια συμφωνία ύψους 72 δισ. δολαρίων για την αγορά των δραστηριοτήτων streaming (HBO Max) και των κινηματογραφικών στούντιο της WBD. Προσέφερε 27,75 δολάρια ανά μετοχή για το κομμάτι αυτό, με την εκτίμηση ότι η επικείμενη απόσχιση των καλωδιακών δικτύων της WBD (CNN, Discovery, HGTV) θα ανέβαζε την τελική αξία της συμφωνίας στα 82,7 δισ. δολάρια.

Η Paramount, η οποία εθεωρείτο το αρχικό φαβορί, δεν έμεινε με σταυρωμένα χέρια. Ο CEO της εταιρείας, Ντέιβιντ Ελισον, και γιος του δισεκατομμυριούχου Λάρι Ελισον της Oracle, προχώρησε σε εκθρική προσφορά απευθείας προς τους μετόχους της WBD, παρακάμπτοντας το διοικητικό συμβούλιο (το οποίο έχει ήδη αποφανθεί υπέρ του Netflix). Προσέφερε 30 δολάρια ανά μετοχή σε μετρητά για ολόκληρη την εταιρεία (συμπεριλαμβανομένων των καλωδιακών καναλιών) αποτιμώντας τη στα 108,4 δισ. δολάρια, συμπεριλαμβανόμενου του χρέους.

Ο CEO της Paramount Ντέιβιντ Ελισον και γιος του δισεκατομμυριούχου Λάρι Ελισον της Oracle προχώρησε σε μια εκθρική προσφορά απευθείας προς τους μετόχους της WBD, παρακάμπτοντας το διοικητικό συμβούλιο του Netflix. Προσέφερε 30 δολάρια ανά μετοχή σε μετρητά για ολόκληρη την εταιρεία. «Βρισκόμαστε στη Wall Street, όπου τα μετρητά εξακολουθούν να είναι ο βασιλιάς», δήλωσε ο Ελισον στο CNBC.

Ο Αμερικανός πρόεδρος δήλωσε ότι το Netflix έχει ήδη «υπερβολικά μεγάλο μερίδιο αγοράς».

«Βρισκόμαστε στη Wall Street, όπου τα μετρητά εξακολουθούν να είναι ο βασιλιάς», δήλωσε ο Ελισον στο CNBC, «και είμαστε εδώ για να ολοκληρώσουμε αυτό που ξεκινήσαμε».

Το «παζάρι» σε μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες των ΗΠΑ, αυτή του θεάματος, δεν θα μπορούσε να περάσει απαρατήρητο από τον Λευκό Οίκο. Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ παρένβη δημοσίως τα τελευταία 24ωρα,

δηλώνοντας ότι το Netflix έχει ήδη «υπερβολικά μεγάλο μερίδιο αγοράς» και ουσιαστικά κλείνοντας το μάτι στην Paramount του φίλου και χρηματοδότη του Ελισον. Μια πιθανή συγχώνευση (Netflix-WB) θα ήταν προβληματική για τον ανταγωνισμό τόνισε και διεμήνυσε ότι θα «εμπλακεί» στη διαδικασία έγκρισης της συμφωνίας.

Η κηρχή παρέμβασή του υπογραμμίζει, όμως, παράλληλα τις ανησυχίες ότι το Netflix μετά το χρυσό «ντίλ» θα μπορούσε να ξεπεράσει το 30% του μεριδίου αγοράς στις ΗΠΑ, αποκτώντας σχεδόν μονοπωλιακό έλεγχο στο περιεχόμενο. Από την πλευρά του, το Netflix υποστηρίζει ότι οι ρυθμιστικές αρχές πρέπει να λάβουν υπόψη το ευρύτερο τοπίο, όπου κυριαρχούν «γίγαντες» όπως το YouTube και το TikTok, καθώς και τεχνολογία

κoi κολοσσοί όπως η Amazon και η Apple, προκειμένου να μη θεωρηθεί μονοπώλιο. Η εφαρμογή κοινωνικής δικτύωσης Meta (Instagram, Facebook και WhatsApp), για την Ιστορία, παρουσίασε με επιτυχία ένα παρόμοιο επείρημα υπερασπιζόμενη τον εαυτό της έναντι των κατηγοριών για μονοπώλιο σε πρόσφατη υπόθεση.

Η προοπτική μιας μαζικής συγχώνευσης έχει προκαλέσει έντονη ανησυχία στο Χόλιγουντ. Ηθοποιοί, σεναριογράφοι και συνδικάτα εργαζομένων εκφράζουν φόβους για περιορισμό της κινηματογραφικής διανομής και προβλέπουν την αρχή του τέλους για τις αίθουσες. Ανησυχούν επίσης για το ενδεχόμενο απολύσεων στην ήδη κλονισμένη αγορά εργασίας του κλάδου, αλλά και για τη μείωση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας. Αν και το Netflix δεσμεύθηκε προκαταβολικά να συνεχίσει τις κινηματογραφικές κυκλοφορίες, πολλοί παραμένουν επιφυλακτικοί για το μέλλον.

Η Warner Bros καλείται τώρα να αποφασίσει αν θα επιμείνει στη συμφωνία της με το Netflix, που υπόσχεται τεχνολογική υπεροχή, ή θα υποκύψει στην ανώτερη προσφορά σε μετρητά της Paramount και στην πίεση των μετόχων και του πολιτικού κόσμου. Η επόμενη πράξη στο νέο δράμα του Χόλιγουντ αναμένεται να είναι εξίσου συναρπαστική με οποιαδήποτε υπερπαραγωγή, σχολιάζουν με νόημα οι αναλυτές. «Η εξαγορά της Warner Bros Discovery απέχει πολύ από το φινάλε», σημειώνει ο Ρος Μπέινς, αναλυτής στην Emarketer. «Το Netflix έχει τον έλεγχο, αλλά θα υπάρξουν ανατροπές και αιφνιδιασμοί πριν από τη γραμμή τερματισμού. Η Paramount θα απευθύνει έκκληση στους μετόχους, στις ρυθμιστικές αρχές και στους πολιτικούς να προσπαθήσουν να εμποδίσουν το Netflix. Η μάχη συνεχίζεται».

Η ΑΙ δεν απειλεί τις θέσεις εργασίας, λέει ο Χουάνγκ

Την εκτίμησή του ότι η τεχνητή νοημοσύνη δεν απειλεί σημαντικά τις θέσεις εργασίας εξέφρασε ο διευθύνων σύμβουλος της Nvidia, Τένσεν Χουάνγκ, χρησιμοποιώντας μια πρόβλεψη που έγινε πριν από εννέα χρόνια, η οποία δεν αποδείχθηκε ακριβής. Κατά τη διάρκεια ευρείας συζήτησης για την τεχνητή νοημοσύνη στο The Joe Rogan Experience, ο Χουάνγκ αναφέρθηκε σε μια πρόβλεψη που έκανε το 2016 ο Τζόρτζι Χίντον, επισημόνας υπολογιστών και πρώην αντιπρόεδρος της Google, γνωστός ως ο «Νονός της τεχνητής νοημοσύνης». Ο Χίντον είχε τότε ότι «οι άνθρωποι πρέπει να σταματήσουν να εκπαιδεύονται ως ακτινολόγοι τώρα», επειδή σε πέντε χρόνια η τεχνητή νοημοσύνη θα είναι καλύτερη από τους ανθρώπους στην ανagnώριση εικόνων.

«Το ειρωνικό, όμως, είναι ότι ο αριθμός των ακτινολόγων έχει στην πραγματικότητα αυξηθεί», ανέφερε ο Χουάνγκ, προσθέτοντας: «Σήμερα, σχεδόν όλοι οι ακτινολόγοι χρησιμοποιούν την τεχνητή νοημοσύνη με κάποιον τρόπο». Για να κατανοήσουμε τον αντίκτυπο της τεχνητής νοημοσύνης στις θέσεις εργασίας «πρέπει να επιστρέψουμε στον σκοπό μιας θέσης εργασίας», σημειώσε ο Χουάνγκ. «Ο σκοπός ενός ακτινολόγου είναι να διαγνώσει μια ασθένεια, όχι να μελετήσει την εικόνα. Η μελέτη της εικόνας είναι απλώς μια εργασία που εξυπηρετεί τη διάγνωση της ασθένειας», τόνισε. Πρόσθεσε ότι, καθώς η τεχνητή νοημοσύνη έκανε τη μελέτη των εικόνων ταχύτερη και πιο ακριβή, οι ακτινολόγοι μπόρεσαν να κάνουν περισσότερες εξετάσεις, πράγμα που με τη σειρά του σήμαινε ότι τα νοσοκομεία είχαν περισσότερους πελάτες. «Όταν έχουν καλύτερη οικονομική κατάσταση, προσλαμβάνουν περισσότερους ακτινολόγους», υπογράμμισε. Μάλιστα, μελέτη του American College

Δεν θα χάσετε τη δουλειά σας από την τεχνητή νοημοσύνη, αλλά από κάποιον που χρησιμοποιεί τεχνητή νοημοσύνη, υποστήριξε ο Χουάνγκ.

Ο CEO της Nvidia έφερε παράδειγμα τους ακτινολόγους, που παρά τις προβλέψεις ο αριθμός τους αυξήθηκε.

of Radiology, που δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο, προέβλεψε ότι ο αριθμός των ακτινολόγων στην Αμερική θα αυξηθεί έως και 40% μεταξύ 2023 και 2055. Τον Μάρτιο, η εφημερίδα New York Times επανέλαβε την πρόβλεψη του Χίντον. Ανέφερε ότι είχε δηλώσει πως «δεν είχε διευκρινίσει ότι αναφερόταν αποκλειστικά στην ανάλυση εικόνων και ότι είχε κάνει λάθος ως προς το χρονοδιάγραμμα, αλλά όχι ως προς την κατεύθυνση».

Τον Μάιο, ο Χουάνγκ δήλωσε στην Παγκόσμια Διάσκεψη του Milken Institute: «Δεν θα χάσετε τη δουλειά σας από την τεχνητή νοημοσύνη, αλλά από κάποιον που χρησιμοποιεί τε-

χνητή νοημοσύνη». Απέριψε επίσης μια πρόβλεψη που έκανε νωρίτερα φέτος ο διευθύνων σύμβουλος της Anthropic, Ντάριο Αμοντέι, ο οποίος υποστήριξε ότι το 50% των θέσεων εργασίας για αρχάριους θα εξαφανιστεί, καθώς η τεχνητή νοημοσύνη θα γίνεται όλο και πιο καλή.

Ο CEO της Nvidia ανέφερε ότι μόνο ορισμένες θέσεις εργασίας που μπορούν να αυτοματοποιηθούν πιο εύκολα θα εξαφανιστούν, αλλά αυτό πιθανότατα θα δημιουργήσει νέες βιομηχανίες. «Είμαι πολύ ενθουσιασμένος με τα ρομπότ στα οποία εργάζεται ο Ελον Μασκ. Ακόμη απέχουν μερικά χρόνια. Όταν συμβεί αυτό, θα δημιουργηθεί ένας εντελώς νέος κλάδος τεχνικών και ανθρώπων που θα πρέπει να κατασκευάζουν τα ρομπότ», είπε. «Θα υπάρχει ένας εντελώς νέος κλάδος μηχανικών και ανθρώπων που θα πρέπει να κατασκευάζουν τα ρομπότ», είπε. «Θα υπάρχουν μηχανικοί για ρομπότ. Και θα υπάρχουν άνθρωποι που θα έρχονται να συντηρούν τα ρομπότ σας», δήλωσε χαρακτηριστικά.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ Η EUROBANK

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

20.11

ΤΑΦΡΟΣ ΝΤΑΒΙΔΑ

paramithoupoli_cy

Παραμυθούπολη Χριστουγέννων - Paramythoupoli Xristougennon

Ρεκór στο εμπορικό πλεόνασμα της Κίνας

Ξεπερνάει για πρώτη φορά το 1 τρισ. δολ.
παρά τη μείωση εξαγωγών προς τις ΗΠΑ

Όσο επιθετικοί και αν είναι οι δασμοί που επέβαλε ο Ντόναλντ Τραμπ στα κινεζικά προϊόντα, δεν κατόρθωσε να ανακόψει την επέλασή τους ανά τον κόσμο και τη διαρκή διεύρυνση του εμπορικού πλεονάσματος. Τον Ιανουάριο η Κίνα εντυπωσίασε ανακοινώνοντας ότι το πλεόνασμά της από το εμπόριο προϊόντων και υπηρεσιών πλησιάζει το 1 τρισ. δολ., ένα επίπεδο που καμία χώρα δεν είχε σημειώσει ποτέ. Κι ενώ έχουν παρέλθει μόλις 11 μήνες, το εμπορικό πλεόνασμα της δεύτερης οικονομίας του κόσμου έχει υπερβεί το 1 τρισ. δολ. και φτάνει στο 1,08 τρισ. δολ. μέχρι και τον περασμένο μήνα. Σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους, το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει αύξηση του πλεονάσματος κατά 21,7%. Τον Νοέμβριο, άλλωστε, το εμπορικό της πλεόνασμα έφτασε στα 111,68 δισ. δολ. και ήταν το τρίτο μεγαλύτερο που έχει σημειώσει ποτέ στη διάρκεια ενός και μόνο μήνα.

Νέες αγορές

Οι εξαγωγές της στις ΗΠΑ έχουν μειωθεί κατά σχεδόν 20%, αλλά η Κίνα μείωσε τις εισαγωγές αμερικανικής σόγιας και ορισμένων άλλων προϊόντων και κατάφερε έτσι να είναι και πάλι τριπλάσια σε αξία όσα εξάγει στις ΗΠΑ σε σύγκριση με όσα εισάγει από τις ΗΠΑ. Πρωτίστως, όμως, η Κίνα στράφηκε δυναμικά σε άλλες αγορές με αποτέλεσμα ένα «τσουνάμι» εξαγωγών της σε Ευρώπη, Αφρική, Νοτιοανατολική Ασία και Λατινική Αμερική, από

ηλεκτροκίνητα οχήματα μέχρι ηλεκτρονικά, να επελαύνει σε όλον τον κόσμο και να διογκώνει το εμπορικό της πλεόνασμα. Η επέλαση αυτή των κινεζικών προϊόντων με τις εξοτρωτικά χαμηλές τιμές τους έχει ως αποτέλεσμα οι παραδοσιακά εξαγωγικές οικονομίες της Γερμανίας, της Ιαπωνίας και της Νότιας Κορέας να χάνουν διαρκώς την πελατεία τους και να την κερδίζει η Κίνα. Παράλληλα, εργοστάσια σε αναπτυσσόμενες χώρες όπως η Ινδονησία και η Νότιος Αφρική έχουν αναγκαστεί να μειώσουν την παραγωγή τους ή ακόμη και να κλείσουν οριστικά καθώς δυσκολεύονται να ανταγωνιστούν τις ασυναγώνιστα χαμηλές τιμές των κινεζικών προϊόντων.

Ελιγμοί

Σε ό,τι αφορά τη μείωση των εξαγωγών κινεζικών προϊόντων στις ΗΠΑ, οι κινεζικές εταιρείες έχουν μεταφέρει μονάδες τελικής συναρμολόγησης των προϊόντων τους στη Νοτιοανατολική Ασία, στο Μεξικό και στην Αφρική από όπου και μεταφέρονται στη συνέχεια ως ολοκληρωμένα προϊόντα στις ΗΠΑ. Με τον ελιγμό αυτό έχουν έτσι κατορθώσει να παρακάψουν μερικώς τους δασμούς εξάγοντας στις ΗΠΑ ορισμένα προϊόντα που δεν έρχονται απευθείας από την Κίνα. Παράλληλα, οι εξαγωγές της Κίνας στην Ε.Ε. είναι διπλάσιες από τις εισαγωγές από την Ε.Ε. με αποτέλεσμα να διευρύνεται και το εμπορικό της πλεόνασμα με τη Γηραιά Ηπειρο. Ανάμεσα στους παράγοντες που έχουν βοηθήσει την

Οι εξαγωγές της Κίνας στις ΗΠΑ έχουν μειωθεί κατά σχεδόν 20% αλλά η Κίνα μείωσε τις εισαγωγές αμερικανικής σόγιας και ορισμένων άλλων προϊόντων και κατάφερε έτσι να είναι και πάλι τριπλάσια σε αξία όσα αγαθά εξάγει στις ΗΠΑ σε σύγκριση με όσα εισάγει από τις ΗΠΑ.

Μετά τους δασμούς Τραμπ η Κίνα στράφηκε δυναμικά σε άλλες αγορές, με αποτέλεσμα ένα «τσουνάμι» εξαγωγών σε Ευρώπη, Αφρική, Νοτιοανατολική Ασία και Λατινική Αμερική.

Κίνα να διατηρεί τόσο φτηνές τις εξαγωγές της είναι η χαμηλή ισοτιμία του νομίσματός της, του γουάν, που έχει επανειλημμένως προκαλέσει τις επικρίσεις της Ουάσιγκτον και τις κατηγορίες της για χειραγώγηση του κινεζικού νομίσματος. Όπως τονίζει ο Γενς Εσκελουντ, πρόεδρος του Εμπορικού Επιμελητηρίου της Ε.Ε. στην Κίνα, «όταν το γουάν είναι υποτιμημένο κατά 30% έναντι του ευρώ, αν όχι και περισσότερο, είναι εξαιρετικά δύσκολο, αν όχι εντελώς αδύνατον, να ανταγωνιστούν οι ευρωπαϊκές βιομηχανίες τις κινεζικές». Ο ίδιος υπογραμμίζει πως θα είναι «αδύνατον ακόμη και αν η Ευρώπη κάνει όλα όσα χρειάζονται καταρ-

γώντας ή χαλαρώνοντας ρυθμίσεις, μειώνοντας τις τιμές της ενέργειας και καθιερώνοντας μια πραγματικά ενοποιημένη αγορά».

Ανατίμηση γουάν

Το πλεόνασμα της Κίνας από τις εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων είναι ακόμη μεγαλύτερο ως μερίδιο της οικονομίας της από το πλεόνασμα που είχαν οι ΗΠΑ τα χρόνια αμέσως μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο όταν είχαν μείνει μόνον ερείπια από την οικονομία της. Η Κίνα προσπαθεί να διατηρήσει το εμπορικό της πλεόνασμα σε υψηλά επίπεδα ασκώντας πιέσεις σε άλλες χώρες, ώστε να μην επιβάλουν προστατευτικούς περιορισμούς στις εμπορικές σχέσεις μαζί της. Όπως τόνισε την περασμένη εβδομάδα ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ, «ο προστατευτισμός δεν μπορεί να λύσει τα προβλήματα που έχει προκαλέσει η παγκόσμια αναδιάρθρωση της βιομηχανικής παραγωγής, αλλά μόνον να επιδεινώσει το διεθνές περιβάλλον για την πληρωμή των μισθών των υπαλλήλων τους και των λειτουργικών τους εξόδων.

Οι κινεζικές βιομηχανίες εξακολουθούν να δημιουργούν εκατομμύρια θέσεις εργασίας στη χώρα, αλλά αν ανατιμηθεί το γουάν, τότε οι άλλες

χώρες δεν θα σπεύδουν όπως τώρα να μεταφέρουν τόσο πολλές μονάδες παραγωγής τους στην Κίνα και θα μειωθούν οι θέσεις εργασίας. Επιπλέον, η θεαματική επιτυχία της Κίνας με τις εξαγωγές της της έχει δώσει τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει και να προωθήσει με κάθε τρόπο την καινοτομία στην τεχνολογία, ενώ συχνά δίνει στο Πεκίνο τη δυνατότητα να στηρίξει αυταρχικά καθεστώτα όπως εκείνα της Ρωσίας, της Βόρειας Κορέας και του Ιράν. Η Κίνα προσπαθεί να διατηρήσει το εμπορικό της πλεόνασμα σε υψηλά επίπεδα ασκώντας πιέσεις σε άλλες χώρες, ώστε να μην επιβάλουν προστατευτικούς περιορισμούς στις εμπορικές σχέσεις μαζί της. Όπως τόνισε την περασμένη εβδομάδα ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ, «ο προστατευτισμός δεν μπορεί να λύσει τα προβλήματα που έχει προκαλέσει η παγκόσμια αναδιάρθρωση της βιομηχανικής παραγωγής, αλλά μόνον να επιδεινώσει το διεθνές περιβάλλον για την πληρωμή των μισθών των υπαλλήλων τους και των λειτουργικών τους εξόδων.

Οι κινεζικές βιομηχανίες εξακολουθούν να δημιουργούν εκατομμύρια θέσεις εργασίας στη χώρα, αλλά αν ανατιμηθεί το γουάν, τότε οι άλλες

χώρες δεν θα σπεύδουν όπως τώρα να μεταφέρουν τόσο πολλές μονάδες παραγωγής τους στην Κίνα και θα μειωθούν οι θέσεις εργασίας. Επιπλέον, η θεαματική επιτυχία της Κίνας με τις εξαγωγές της της έχει δώσει τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει και να προωθήσει με κάθε τρόπο την καινοτομία στην τεχνολογία, ενώ συχνά δίνει στο Πεκίνο τη δυνατότητα να στηρίξει αυταρχικά καθεστώτα όπως εκείνα της Ρωσίας, της Βόρειας Κορέας και του Ιράν. Η Κίνα προσπαθεί να διατηρήσει το εμπορικό της πλεόνασμα σε υψηλά επίπεδα ασκώντας πιέσεις σε άλλες χώρες, ώστε να μην επιβάλουν προστατευτικούς περιορισμούς στις εμπορικές σχέσεις μαζί της. Όπως τόνισε την περασμένη εβδομάδα ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ, «ο προστατευτισμός δεν μπορεί να λύσει τα προβλήματα που έχει προκαλέσει η παγκόσμια αναδιάρθρωση της βιομηχανικής παραγωγής, αλλά μόνον να επιδεινώσει το διεθνές περιβάλλον για την πληρωμή των μισθών των υπαλλήλων τους και των λειτουργικών τους εξόδων.

Οι κινεζικές βιομηχανίες εξακολουθούν να δημιουργούν εκατομμύρια θέσεις εργασίας στη χώρα, αλλά αν ανατιμηθεί το γουάν, τότε οι άλλες

#craftingcyprus

Η Υφυπουργός Πολιτισμού,
Δρ Βασιλική Κασσιανίδου,
και η Διευθύντρια του
Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών,
κα Αλίκη Στυλιανού,

σας προσκαλούν στην επίσημη
πρεμιέρα της σειράς ταινιών
μικρού μήκους της Υπηρεσίας
Κυπριακής Χειροτεχνίας

#craftingcyprus

Σε σενάριο και σκηνοθεσία του
Filer Motwary

την Πέμπτη, 18 Δεκεμβρίου 2025
στο θέατρο Παλλάς και ώρα 19:00

Μουσική επένδυση
Eleni Era

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Έναρξη

Χαιρετισμοί
Διευθύντρια Γραφείου Τύπου και
Πληροφοριών κα Αλίκη Στυλιανού

Υφυπουργός Πολιτισμού
Δρ Βασιλική Κασσιανίδου

Προβολή ταινιών
Κεντητική
Κεραμική
Υφαντική

Παρουσίαση των ταινιών
από τον σεναριογράφο και σκηνοθέτη
Filer Motwary

Προβολή ταινιών
Αργυροχρυσόχοιτα
Ενδύεσθαι
Επιπλοποιία & Ξυλογλυπτική
Καλαθοπλεκτική
Πέτρες & Ψηφίδες

θα ακολουθήσει δεξίωση

Π.Α. μέχρι τις 10 Δεκεμβρίου 2025
Τηλ. 22653734 / Ηλ. Ταχ. cyprus.handicraft@culture.gov.cy

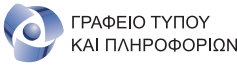
θέατρο Παλλάς, Ρηγαίνης 24, Λευκωσία 1513, Κύπρος

Η πρόληψη είναι στα χέρια μας

Η μάχη κατά των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων κερδίζεται με τη βοήθεια του πιο απλού και ταυτόχρονα αποτελεσματικού σύμμαχου: **την τήρηση των βασικών κανόνων υγιεινής των χεριών και της καθαριότητας.**

Γιατί οι Ευρωπαίοι προτιμούν την αποταμίευση από τις επενδύσεις

Μεγάλο χάσμα ανάμεσα στις χώρες στη διαχείριση του διαθέσιμου εισοδήματος

Περισσότερο την αποταμίευση παρά τις επενδύσεις τείνουν να προτιμούν οι Ευρωπαίοι σε σύγκριση με τους Αμερικανούς. Ωστόσο, το πλῆθος των επιλογών των χρηματοπιστωτικών εργαλείων, αλλά και η πολιτισμική προσέγγιση στη διαχείριση του διαθέσιμου εισοδήματος διαφέρει από χώρα σε χώρα. Σύμφωνα με την έκθεση ένωσης κεφαλαιαγορών της οργάνωσης Association for Financial Markets in Europe (AFME), τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των νοικοκυριών στην Ε.Ε. ήταν σχεδόν αντίστοιχης αξίας με το ΑΕΠ του πρώτου εξαμήνου του 2025, φθάνοντας στο 94%. Η έκθεση αυτή δημοσιοποιήθηκε μάλιστα όσο το μπλοκ εξετάζει τρόπους διάρθρωσης των κεφαλαιαγορών, ώστε να επιτρέψει μεγαλύτερη εισροή

Ποια είναι τα τρία στοιχεία που συνδυάζουν οι χώρες οι οποίες καταγράφουν υψηλά ποσοστά επενδύσεων.

κεφαλαίου σε κρίσιμους τομείς. Το χάσμα των επενδύσεων από χώρα σε χώρα είναι μεγάλο. Ειδικότερα, οι αποταμιεύσεις που καταλήγουν σε επενδυτικά εργαλεία ως ποσοστό του ΑΕΠ ξεκινούν από μόλις 16% στη Ρουμανία, 18% στη Λιθουανία, 20% στη Βουλγαρία, και φθάνουν μέχρι 194% στη Δανία και στη Σουηδία και 164% στην Ολλανδία. Στη Βρετανία, η οποία επίσης εξετάζεται στο πλαίσιο της έκθεσης, το ποσοστό φθάνει στο 122%. Σημειώνεται ότι στην Ελλάδα είναι στο 28%. Οι χώρες που καταγράφουν υψηλά ποσοστά επενδύσεων «συνήθως συνδυάζουν τρία στοιχεία», ανέφερε στο Euronews εκπρόσω-

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των νοικοκυριών ανά άτομο στην Ε.Ε. κυμαίνονται από 2.880 ευρώ στη Ρουμανία έως 150.034 ευρώ στη Δανία. Στην Ελλάδα αυτό το ποσό ανέρχεται στις 6.019 ευρώ και είναι από τα χαμηλότερα του μπλοκ.

πος της AFME. «Αυτά είναι καλά ανεπτυγμένα συνταξιοδοτικά συστήματα (π.χ. Ολλανδία, ΗΠΑ και χώρες της Σκανδιναβίας), φορολογικά οφέλη για όσους επενδύουν και απλούς επενδυτικούς λογαριασμούς φιλικούς προς τον χρήστη. Η AFME ανέδειξε τον επενδυτικό λογαριασμό (ISK) της Σουηδίας ως ένα ισχυρό παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η πολιτική σκανή μπορεί να ενθαρρύνει τους πολίτες να επενδύουν. Αυτοί οι λογαριασμοί καθιστούν εύκολη και φορολογικά αποδοτική την επένδυση σε μετοχές, ETF και αμοιβαία κεφάλαια, σύμφωνα με την AFME. Ο εκπρόσωπος της ένωσης σημείωσε επίσης ότι οι

χώρες που δεν διαθέτουν αυτά τα χαρακτηριστικά παρουσιάζουν συχνά χαμηλότερη συμμετοχή στις κεφαλαιαγορές και οι πολίτες τείνουν να προτιμούν τους λογαριασμούς αποταμιεύσεων με χαμηλή απόδοση. Τα στοιχεία της AFME αποτυπώνουν επίσης το μέγεθος των επενδύσεων. Το πρώτο εξάμηνο του 2025, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των νοικοκυριών ανά άτομο στην Ε.Ε. ανήλθαν κατά μέσον όρο σε 42.069 ευρώ. Μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε., το ποσό αυτό κυμαίνεται από 2.880 ευρώ στη Ρουμανία έως 150.034 ευρώ στη Δανία. Οι αποταμιεύσεις στις κεφαλα-

γορές ανά άτομο υπερβαίνουν επίσης τις 100.000 ευρώ στην Ολλανδία και στη Σουηδία. Το Λουξεμβούργο κατατάσσεται τέταρτο με μεγάλη διαφορά, στις 76.937 ευρώ. Σημειώνεται ότι στην Ελλάδα αυτό το ποσό ανέρχεται στις 6.019 ευρώ και είναι από τα χαμηλότερα του μπλοκ. Στη Βρετανία ανέρχεται στις 75.463 ευρώ. Ειδικότερα, εννέα χώρες της Ε.Ε., που αποτελούν το ένα τρίτο του μπλοκ, έχουν αποταμιεύσεις στις κεφαλαιαγορές κάτω των 10.000 ευρώ ανά άτομο. Εκτός από τη Ρουμανία, αυτές οι χώρες είναι η Βουλγαρία, η Πολωνία, η Λιθουανία, η Ελλάδα, η Λετονία, η Εσθονία, η Σλοβακία και η Σλοβενία.

Ράλι στη Σαγκάη για τη «Nvidia της Κίνας»

Εκρηκτικό ντεμπούτο στο χρηματιστήριο της Σαγκάης πραγματοποίησε η κατασκευάστρια μονάδων γραφικών «Moore Threads», η επονομαζόμενη και «Nvidia της Κίνας», με τις μετοχές της να σημειώνουν άνοδο άνω του 400%, μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας προσφοράς ύψους 1,1 δισ. δολαρίων. Η θεαματική αυτή εισαγωγή έγινε εν μέσω της ευρύτερης προσπάθειας του Πεκίνου για τεχνολογική αυτάρκεια και ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής τσιπ στο πλαίσιο του σκληρού μπράντ φερ με τις ΗΠΑ. Η μετοχή της εταιρείας άνοιξε στα 650 γουάν (\$91,91), ξεπερνώντας κατά πολύ την τιμή της αρχικής δημόσιας προσφοράς (IPO) που ήταν στα 114,28 γουάν. Στη συνέχεια κυμάνθηκε γύρω στα 600 γουάν, με το κλείσιμο να διαμορφώνεται στα 600,500 γουάν, δηλαδή πέντε φορές πάνω από την τιμή IPO.

Τα έσοδα από την αρχική δημόσια προσφορά (IPO) θα χρηματοδοτήσουν έργα επόμενης γενιάς σε τσιπ τεχνητής νοημοσύνης και γραφικών, καθώς και θα συμπληρώσουν το κεφάλαιο κίνησης. Η προσφορά κατατάσσεται πίσω από την αρχική δημόσια προσφορά της Huadian New Energy Group ύψους 2,7 δισ. δολαρίων τον Ιούλιο. Το ενδιαφέρον των επενδυτών για την προσφορά ήταν ισχυρό, με το τμήμα λιανικής να υπερκαλύπτεται 2.750 φορές, καθιστώντας την τη δεύτερη πιο περιζήτητη onshore IPO άνω του 1 δισ. δολαρίων από το 2022, σύμφωνα με το Bloomberg. Η εταιρεία, η οποία δεν έχει περάσει ακόμη σε κερδοφορία, διευκρίνισε ότι τα έσοδα από την αρχική δημόσια προσφορά είναι απαραίτητα για να συνεχιστούν οι πρωτοβουλίες έρευνας και ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης τεχνητής νοημοσύνης και των τσιπ GPU νέας γενιάς. Η Moore Threads αποτελεί πλέον έναν από τους κεντρικούς παι-

Η μετοχή της Moore Threads έκλεισε στο χρηματιστήριο της Σαγκάης στα 600,500 γουάν, δηλαδή πέντε φορές πάνω από την τιμή IPO που ήταν στα 114,28 γουάν. Η εταιρεία αποτελεί πλέον έναν από τους κεντρικούς παίκτες της κινεζικής στρατηγικής για τεχνολογική αυτονομία στο hardware τεχνητής νοημοσύνης.

κτες της κινεζικής στρατηγικής για τεχνολογική αυτονομία στο hardware τεχνητής νοημοσύνης. Η επιτυχία της καθοδηγείται σε μεγάλο βαθμό από τη γεωπολιτική συγκυρία και τη στροφή της Κίνας στην εγχώρια ανάπτυξη τεχνολογίας, με φόντο τους περιορισμούς της Ουάσιγκτον στις εξαγωγές προηγμένων τσιπ (όπως αυτά της Nvidia) στην Κίνα, σε μια προσπάθεια να περιορίσει την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης (AI) και των στρατιωτικών δυνατοτήτων της χώρας. Η ίδια η Moore Threads, η οποία ιδρύθηκε το 2020 από το πρώην στέλεχος της Nvidia China, Ζανγκ Ζιανζόνγκ, βρέθηκε μάλιστα στην αμερικανική μαύρη λίστα το 2023, περιορίζοντας την πρόσβαση της σε προηγμένες διαδικασίες κατασκευής. Η κινεζική κυβέρνηση έχει εντείνει την έγκριση δημόσιων εγγράφων (IPO) από εταιρείες ημιαγωγών, ενθαρρύνοντας μακροπρόθεσμες επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη. Και η Moore Threads, η οποία κατασκευάζει μονάδες επεξεργασίας γραφικών (GPU) που μπορούν να εκτελέσουν γρήγορα τεράστιες ποσότητες πολύπλοκων υπολογισμών πρωταγωνίστηκε στην προσπάθεια αντικατάστασης των ξένων τσιπ με

τοπική τεχνολογία. Στο ίδιο οικοσύστημα κινούνται γίγαντες όπως η Huawei και η Alibaba που έχουν επίσης εντείνει τις επενδύσεις στην ανάπτυξη τσιπ, αλλά και εξειδικευμένες εταιρείες όπως η Cambricon, της οποίας η μετοχή έχει ήδη ενισχυθεί πάνω από 100% φέτος. Παρά τον αρχικό ενθουσιασμό, οι αναλυτές επισημαίνουν σημαντικούς κινδύνους και προκλήσεις: Η Moore Threads δεν είναι ακόμη κερδοφόρα, ενώ την τελευταία τριετία οι συνδυασμένες ζημιές της έφτασαν τα 5 δισ. γουάν. Η εταιρεία αντιμετωπίζει επίσης σκληρό ανταγωνισμό σε ένα «δαπανηρό περιβάλλον εξοπλισμών» και δίνει μάχη με τον χρόνο για να επιτύχει τεχνολογικές καινοτομίες και εμπορευματοποίηση πριν εξαντλήσει τα μετρητά της. Η τιμή της μετοχής της, τέλος, βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις προσδοκίες για το μέλλον και όχι στα τρέχοντα κέρδη. Το εντυπωσιακό ντεμπούτο της ωστόσο στο χρηματιστήριο αποτελεί καλό οίονο για άλλες εγχώριες εταιρείες ημιαγωγών που σχεδιάζουν IPO, όπως οι MetaX Integrated Circuits, SJ Semi conductor και Xiamen UX IC.

ΟΙ ΝΑΖΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ ΠΟΛΕΜΟΥ ΣΤΟ ΕΔΩΛΙΟ

Μια ειδική έκδοση για τη μεγαλύτερη δίκη του 20ού αιώνα

Την Κυριακή 14 Δεκεμβρίου με την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

80 χρόνια μετά

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κοινωνική Πολιτική και Οικονομική Επιτηρησία

www.kathimerini.com.cy

Υψηλότερη από τις προβλέψεις η ανάπτυξη στην Ευρωζώνη

Η οικονομία άντεξε τους δασμούς, θετικά σημάδια από Γερμανία

Αν και τα προβλήματα στο εμπόριο αρχίζουν να επιβαρύνουν την Ευρωζώνη, η οικονομία της διατηρεί ακόμη τις αντοχές της έναντι των δασμών του Τραμπ και σημειώνει ανάπτυξη μεγαλύτερη από τις προβλέψεις. Το οφείλει κατά κύριο λόγο στην κατανάλωση και στις επενδύσεις. Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε χθες στη δημοσιότητα η Eurostat, η οικονομία της Ευρωζώνης αναπτύχθηκε το γ' τρίμηνο κατά 0,3% σε σύγκριση με τους αμέσως προηγούμενους τρεις μήνες, υπερβαίνοντας την αρχική εκτίμηση για ανάπτυξη 0,2%. Έχει προηγηθεί το β' τρίμηνο στη διάρκεια του οποίου η οικονομία της Ευρωζώνης είχε επιδείξει εντυπωσιακές αντοχές έναντι των δασμών και της πολιτικής του Ντόναλντ Τραμπ, με την αγορά εργασίας να παραμένει υγιής κρατώντας σε υψηλά επίπεδα τις δαπάνες και τις εταιρείες να επωφελούνται από το χαμηλό κόστος του δανεισμού. Όπως έχει τονίσει προσφάτως η πρόεδρος της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, και τα στελέχη της, οι κίνδυνοι για την οικονομία της Ευρωζώνης έχουν περιοριστεί μολοντί εξακολουθεί να την περιβάλλει αβεβαιότητα καθώς παρατηρούνται και οξύνονται διαρκώς οι γεωπολιτικές εντάσεις. Χάρη, άλλωστε, στην ισχυρή απόδοση της οικονομίας διατηρούνται σε σταθερά

επίπεδα οι αυξήσεις των μισθών. Ανεξάρτητα στοιχεία φέρουν τις αυξήσεις των μισθών να κυμαίνονται κατά μέσον όρο ανά εργαζόμενο στο 4% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους, την περίοδο ανάμεσα στον Ιούλιο και τον Σεπτέμβριο.

Σε λιγότερο από δύο εβδομάδες η ΕΚΤ θα συνεδριάσει για τελευταία φορά στο έτος που τελειώνει παρουσιάζοντας τις δικές της οικονομικές προβλέψεις και θα ανακοινώσει τις αποφάσεις της για τη νομισματική της πολιτική. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αναλυτών, πρόκειται μάλλον να αναθεωρήσει προς τα πάνω τις προβλέψεις της για ανάπτυξη.

Στο μεταξύ, την εικόνα συμπληρώνουν τα ενθαρρυντικά στοιχεία που δόθηκαν χθες στη δημοσιότητα και αφορούν τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία αλλά και μία από τις χώρες-μέλη της που έχει δεχθεί το μεγαλύτερο πλήγμα από τον συνδυασμό των δασμών και του επιθετικού ανταγωνισμού της Κίνας. Ο λόγος βέβαια για τη Γερμανία που έχει δει να μειώνεται η ζήτηση για τα βιομηχανικά και του επιθετικού ανταγωνισμού της Κίνας. Ο λόγος βέβαια για τη Γερμανία που έχει δει να μειώνεται η ζήτηση για τα βιομηχανικά και του επιθετικού ανταγωνισμού της Κίνας. Ο λόγος βέβαια για τη Γερμανία που έχει δει να μειώνεται η ζήτηση για τα βιομηχανικά και του επιθετικού ανταγωνισμού της Κίνας. Ο λόγος βέβαια για τη Γερμανία που έχει δει να μειώνεται η ζήτηση για τα βιομηχανικά και του επιθετικού ανταγωνισμού της Κίνας.

Τον Οκτώβριο οι βιομηχανικές παραγγελίες της Γερμανίας σημείωσαν αύξηση 1,5% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, τα στοιχεία του οποίου αναθεωρήθηκαν ήδη προς τα πάνω και εμφανίζουν αύξηση ζήτησης 2%. Ενισχύουν, έτσι, την προσδοκία περί επικείμενης ανάκαμψης της γερμανικής οικονομίας και επιτάχυνσης του ρυθμού ανάπτυξης της κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

Το γ' τρίμηνο το ευρωπαϊκό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,3% σε σύγκριση με τους αμέσως προηγούμενους τρεις μήνες, υπερβαίνοντας την αρχική εκτίμηση για ανάπτυξη 0,2%.

τον Οκτώβριο οι βιομηχανικές παραγγελίες της Γερμανίας σημείωσαν αύξηση 1,5% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, τα στοιχεία του οποίου αναθεωρήθηκαν ήδη προς τα πάνω και εμφανίζουν αύξηση ζήτησης 2%. Ενισχύουν, έτσι, την προσδοκία περί επικί-

μενς ανάκαμψης της γερμανικής οικονομίας και επιτάχυνσης του ρυθμού ανάπτυξης της κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους. Όπως τονίζει σχετικά το Bloomberg, το αθροιστικό αποτέλεσμα είναι σαφώς μεγαλύτερο από το 0,3% που ήταν η πρόβλεψη των οικονομολόγων στην τελευταία σχετική δημοσκόπηση.

Σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία Destatis, η αύξηση της ζήτησης οφειλόταν κυρίως στις παραγγελίες μεγάλων κλιμακας, ιδιαίτερος στο άλμα 87% που σημείωσαν οι παραγγελίες στον τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων αεροσκαφών, πλοίων και στρατιωτικών οχημάτων. Τα στοιχεία έρχονται, πάντως, σε σύγκρουση με ορισμένα άλλα. Ενώ οι βιομηχανικές παραγγελίες και η

βιομηχανική παραγωγή φάνηκαν τον Σεπτέμβριο να οδεύουν προς σταθεροποίηση, ο δείκτης της S&P Global για την οικονομική δραστηριότητα στον μεταποιητικό τομέα υποχώρησε κάτω από το επίπεδο των 50 μονάδων που διαχωρίζει την ανάπτυξη από τη συρρίκνωση. Τη Δευτέρα πρόκειται, πάντως, να δοθούν στη δημοσιότητα τα στοιχεία του Οκτωβρίου για τη βιομηχανική παραγωγή. Η ανάκαμψη της βιομηχανικής παραγωγής στη Γερμανία θεωρείται καθοριστικής σημασίας ως προς τη δυνατότητα της να αντιμετωπίσει όσα προβλήματα της απορρέουν από τους απότομα αυξημένους δασμούς στις εξαγωγές της, τον θηριώδη ανταγωνισμό της Κίνας αλλά και τις πάγες παγκοσμίως της, όπως η υπερβολική γραφειοκρατία. Σε αντίθεση με την

ευρύτερη Ευρωζώνη, η οικονομία της Γερμανίας παρέμεινε στάσιμη το γ' τρίμηνο και η χώρα μόλις και μετά βίας διέφυγε την ύφεση. Τόσο η Bundesbank, πάντως, όσο και οι οικονομικοί αναλυτές και οργανισμοί ευελπιστούν πως η παραγωγή της θα αυξηθεί ξανά μέσα στο α' τρίμηνο του νέου έτους και η οικονομία της θα πάρει ώθηση από τις εκτεταμένες δημόσιες δαπάνες και τις μειώσεις των επιτοκίων από την ΕΚΤ. Σημειώτεον ότι τα στοιχεία που δόθηκαν παράλληλα για τη δεύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, τη Γαλλία, δείχνουν επίσης μικρή βελτίωση της ανάπτυξης της, αν και ο μεταποιητικός τομέας παρουσιάζει υποχώρηση 0,1%. Στην Ισπανία, επίσης, η βιομηχανική παραγωγή υπερβή τις προβλέψεις καταγράφοντας αύξηση 0,7%.

Στις προσφορές στρέφονται οι Αμερικανοί, αυξάνουν τα χρέη στις πιστωτικές τους

Σε κυνήγι προσφορών επιδίδονται όλο και περισσότερο οι Αμερικανοί, οδηγώντας σε αλλαγή της καταναλωτικής προσέγγισης από τους επιχειρηματίες του λιανεμπορίου. Το Σαββατοκύριακο της Black Friday ψώνισαν 203 εκατ. καταναλωτές, αριθμός-ρεκόρ για τις ΗΠΑ, σύμφωνα με την Εθνική Ένωση Λιανεμπορίου. Διαδικτυακά, οι Αμερικανοί ξόδεψαν τουλάχιστον 44 δισ. δολάρια από την Ημέρα των Ευχαριστιών, Πέμπτη, μέχρι τη Cyber Monday, καταγράφοντας αύξηση περίπου 8% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι, σύμφωνα με στοιχεία της Adobe Analytics.

Ωστόσο οι καταναλωτές παλεύουν με έναν συνδυασμό υψηλού πληθωρισμού και οικονομικής αβεβαιότητας. Έτσι, στρέφονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σε εκπτώσεις, κουπόνια και υπηρεσίες επιστροφής χρημάτων. Δέχονται επίσης πίεση από τους δασμούς και τα

υψηλά επιτόκια, με αποτέλεσμα να υποχρεώνονται να συνδυάζουν προσφορές και να χρησιμοποιούν περισσότερο την επιλογή buy now pay later (BNPL – αγοράσε τώρα, πλήρωσε αργότερα). Ενδεικτικά, η εγγραφή νέων χρηστών στο RetailMeNot, μία πλατφόρμα συγκεντρώσεως εκπαιστικών κουπονιών από διάφορες ιστοσελίδες, εκτινάχθηκε κατά 22% το 11μηνο του 2025 σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι.

Η Εθνική Ένωση Λιανεμπορίου προέβλεπε ότι οι πωλήσεις του κλάδου τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο θα ξεπεράσουν για πρώτη φορά το 1 τρις. δολάρια. Το ποσό-ρεκόρ, όμως, κρύβει ένα χάσμα στον τρόπο με τον οποίο οι Αμερικανοί κάνουν πια αγορές: οι υψηλόμισθοι αγοραστές αυξάνουν τις δαπάνες τους σε πιο ακριβά καταστήματα, ενώ τα υπόλοιπα νοικοκυριά στρέφονται σε μάρκες με καλή σχέση

Από την Ημέρα των Ευχαριστιών μέχρι τη Cyber Monday καταγράφηκε αύξηση της κατανάλωσης περίπου 8%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι.

ποιότητας-τιμής. Τα χαμηλόμισθα νοικοκυριά «δεν μπορούν να μειώσουν περισσότερο τις δαπάνες τους, αλλά χρησιμοποιώντας διαφορετικές επιστροφές ή προσφορές μετατοπίζουν τον χρόνο ορισμένων δαπανών», δήλωσε ο Ryan Sweet, επικεφαλής οικονομολόγος της Oxford Economics στις ΗΠΑ. «Το μεγαλύτερο μέρος της κατανάλωσης γίνεται από όλο τον κόσμο στο ενδιάμεσο κι αυτός είναι τεράστιος αριθμός αν-

Το Σαββατοκύριακο της Black Friday ψώνισαν 203 εκατ. καταναλωτές, αριθμός-ρεκόρ για τις ΗΠΑ.

θρώπων», συμπλήρωσε. «Εκεί παρταίρειται η μεγαλύτερη στροφή σε φθηνότερες επιλογές», είπε.

Σε πρόσφατες ενημερώσεις αναλυτών, πολλές εταιρείες λιανεμπορίου σημείωσαν ότι οι χαμηλότερες τιμές είναι καταλύτης της δραστηριότητας και μαγνητίζουν νέους πελάτες.

Από την πλευρά τους, οι επιχειρήσεις προϊόντων πολυτελείας και άλλων αγαθών που δεν είναι πρώτης ανάγκης είδαν αύξηση εσόδων τα τελευταία τρίμηνα, γεγονός που δείχνει ότι ορισμένοι καταναλωτές είναι ακόμα διατεθειμένοι να ξοδέψουν σε ακριβά δώρα.

Ακόμα και με τις προσφορές, ορισμένοι καταναλωτές εξακολουθούν να δυσκολεύονται ενόψει των γιορτών. Σε έρευνα του Αυγούστου από τη Rakuten και τη Harris Poll, το 24% των ερωτηθέντων σε νοικοκυριά με εισοδήματα κάτω των 50.000 δολαρίων αναμένεται να αυξήσουν τα

χρέη στις πιστωτικές τους για να αντέξουν τις εορταστικές αγορές.

Η εταιρεία πληρωμών BNPL Klarna σημείωσε αύξηση 32% στους χρήστες των ΗΠΑ την περίοδο Ιουλίου - Σεπτεμβρίου σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2024. Τον Ιούλιο λάνσασε στη χώρα μία πιστωτική που επιτρέπει είτε την αγορά σε πλήρη τιμή είτε σε δόσεις. Μέχρι τον Νοέμβριο, η κάρτα είχε πάνω από 4 εκατ. εγγραφές στις ΗΠΑ. Σύμφωνα με την Adobe Analytics, οι δαπάνες με υπηρεσίες BNPL στη χώρα έφτασαν σχεδόν τα 80 δισ. δολάρια, με αύξηση 8% από πέρυσι.

Σύμφωνα με τους New York Times, οι επιχειρήσεις βάζουν πλέον σε προσφορά περισσότερα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων τροφίμων και παιχνιδιών. Όσοι δραστηριοποιούνται διαδικτυακά προσέφεραν εκπτώσεις για ολόκληρες εβδομάδες πριν από την Black Friday.

Στροφή στα προϊόντα υψηλής ποιότητας από Zara

Η προσπάθεια της Inditex, της μητρικής των Zara, Bershka και Massimo Dutti, να μυνθεί έναντι στον εντεινόμενο ανταγωνισμό των κινεζικών Temu και Shein φαίνεται ότι αποδίδει καρπούς, εάν κρίνει κανείς και από το γεγονός ότι η μετοχή του ισπανικού ομίλου σημείωσε την καλύτερη εβδομάδα των τελευταίων πέντε χρόνων. Τα ισχυρά αποτελέσματα του τρίτου τριμήνου, σε συνδυασμό με την επιτάχυνση των πωλήσεων του Νοεμβρί-

Αποδίδουν καρπούς οι προσπάθειες να αμυνθεί στις κινεζικές Temu και Shein.

ου, θεωρήθηκαν από την αγορά μια απόδειξη της ανθεκτικότητας της εταιρείας απέναντι στη χαμηλή καταναλωτική ψυχολογία.

Τα πράγματα αρχίζουν να μοιάζουν πιο θετικά για την ισπανική

εταιρεία που βρέθηκε εκτεθειμένη στους δασμούς και στο ασθενέστερο δολάριο, καθώς οι ΗΠΑ αποτελούν τη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά της.

Και αυτό την ώρα που είχε ήδη να αντιμετωπίσει την εξασθένιση της καταναλωτικής ζήτησης και την εντατικοποίηση του ανταγωνισμού από τις κινεζικές εταιρείες fast fashion.

Οι αναλυτές βλέπουν θετικά την προσπάθεια της εταιρείας να κατευθύνει τα brands Zara και

Massimo Dutti προς την premium κατηγορία, αντί να μπει σε έναν αγώνα προς τα κάτω, σε τιμές και σε ποιότητα, με τις Shein και Temu. «Η στρατηγική δεν είναι να επιδιώξουν εξαιρετικά χαμηλές τιμές, αλλά να προσφέρουν προϊόντα υψηλής ποιότητας σε μια καλή τιμή», έγραψε ο αναλυτής της Alphavalue Τζιζ Ζανγκ σύμφωνα με το Bloomberg. Μάλιστα, μετά το ράλι αυτής της εβδομάδας η μετοχή της Inditex εμφανίζει σημαντικά υψηλότερη αποτίμηση

από τους ανταγωνιστές της, με το P/E της στο 26, δηλαδή στο ίδιο επίπεδο με τον κολοσσό της πολυτελείας LVMH.

Τα ισχυρά κέρδη της Inditex για το τρίτο τρίμηνο ενισχύουν «την ποιότητα της επεξεργασίας και θα κάνουν τους επενδυτές να αναρωτηθούν εάν η εταιρεία πρέπει να κατατάσσεται στον κλάδο της πολυτελείας και όχι στο λιανικό εμπόριο, κατά την άποψή μας», σημειώνει ο αναλυτής της Deutsche Bank, Ανταμ Κοκρέιν.

Τα ισχυρά αποτελέσματα του τρίτου τριμήνου της Inditex, σε συνδυασμό με την επιτάχυνση των πωλήσεων του Νοεμβρίου, θεωρήθηκαν από την αγορά ως απόδειξη της ανθεκτικότητας του ομίλου στην κούρσα ανταγωνισμού με τις κινεζικές εταιρείες fast fashion.

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate
8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Altamira
doValue Group

Αγώνας δρόμου στην Ε.Ε. για τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας

Χάνονται δισεκατομμύρια κάθε χρόνο – Σήμερα ανακοινώνεται το σχέδιο ενίσχυσης

Της ΧΡΥΣΕΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Να επανασκεδιάσει την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας θέτοντας σε προτεραιότητα την ανάπτυξη των δικτύων και την ενίσχυση των διασυνοριακών ροών επικειρεί η Ε.Ε., αναγνωρίζοντας με σοβαρή υστέρεση ότι ο σχεδιασμός που ακολούθησε τα προηγούμενα χρόνια οδηγεί σε αδιέξοδο και προσθέτει κόστη δισεκατομμυρίων στους Ευρωπαίους καταναλωτές. Μόνο το 2022, το κόστος από τη συμμόρφωση δικτύου σύμφωνα με τα στοιχεία του ACER (Ευρωπαίος Ρυθμιστής Ενέργειας) έφτασε στα 5,2 δισ. ευρώ και θα μπορούσε να

Το κόστος από τη συμμόρφωση δικτύου μπορεί να φτάσει στα 26 δισ. ευρώ έως το 2030.

αυξηθεί στα 26 δισ. έως το 2030. Η Ε.Ε. αναμένεται να ανακοινώσει σήμερα το πακέτο για τα δίκτυα «Grids Package», ένα κεντρικό σχέδιο για την ενίσχυση των διασυνοριακών υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας και την ανάπτυξη δικτύων, με τον αρμόδιο επίτροπο Ενέργειας να κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για τα δισεκατομμύρια που χάνονται λόγω συμμόρφωσης και αποτυχίας αντιστοιχίσις προσφορές και ζήτησης. Μιλώντας στους Financial Times, ο αρμόδιος Ευρωπαίος επίτροπος Νταν Γιόργκενσεν ανέφερε ότι «ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τους στόχους της Ένωσης σχετι-

Μεταξύ των έργων του πακέτου για τα δίκτυα «Grids Package» της Ε.Ε. είναι και τρία έργα ελληνικού ενδιαφέροντος. Η ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας - Κύπρου (GSI), ο διβαλκανικός αγωγός αερίου και η ενίσχυση των ηλεκτρικών διασυνδέσεων στον άξονα «Ουγγαρίας - Ρουμανίας - Βουλγαρίας - Ελλάδας».

κά με την απανθρακοποίηση και την ενεργειακή ασφάλεια είναι η αργή κατασκευή του ηλεκτρικού της δικτύου. «Στην Ευρώπη, αυτό είναι ένα τεράστιο πρόβλημα και χάνουμε δισεκατομμύρια κάθε χρόνο λόγω περιστολής και συμμόρφωσης», είπε. Σύμφωνα με αξιωματούχους, τους οποίους επικαλούνται οι FT, η μεγάλη διακοπή ρεύματος στην ββηρική Χερσόνησο τον Απρίλιο και οι αιχμές τιμών ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα το περασμένο καλοκαίρι έχουν ενισχύσει το επείγον για περισσότερη παρέμβαση από τις Βρυξέλλες. Στο προσχέδιο που κυκλοφόρησε η Ε.Ε. αναγνωρίζει

ότι η απουσία επενδύσεων στα ευρωπαϊκά δίκτυα είναι από τους βασικούς υπαίτιους τόσο για τις υψηλότερες τιμές ρεύματος σε σχέση με τις ΗΠΑ και την Κίνα, όσο και για τις μεγάλες διαφορές τιμών μεταξύ των χωρών του μπλοκ. Ειδικά αναφορά γίνεται στην αναξιοποίητη παραγωγή της πράσινης ενέργειας λόγω υστέρησης ανάπτυξης των δικτύων. «Αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα, το 45% της απαιτούμενης δυναμικότητας στις διασυνοριακές διασυνδέσεις (41 GW) θα παραμείνει στα χαρτιά έως το 2030 και η αναξιοποίητη καθαρή ενέργεια από ΑΠΕ μπορεί να φτάσει τις 310 TWh μέχρι το 2040, πο-

σότητα που ισοδυναμεί με το 50% της κατανάλωσης ηλεκτρισμού της Ε.Ε.», αναφέρεται χαρακτηριστικά. Το σχέδιο του πακέτου για τα δίκτυα, το οποίο αναμένεται να υιοθετηθεί από το Συμβούλιο των Υπουργών Ενέργειας στις 15 Δεκεμβρίου, προβλέπει έλλειμμα 88 GW στη δυναμικότητα των διασυνοριακών διασυνδέσεων έως τα τέλη του 2030. Σημειώνεται ότι εάν έως τότε επενδυθούν σε δίκτυα 5 δισ. ευρώ, οι Ευρωπαίοι καταναλωτές θα δουν μείωση στα κόστη του ηλεκτρικού συστήματος κατά 8 δισ. ευρώ.

Η Ε.Ε. με το νέο πακέτο μέτρων για τα δίκτυα που θα παρουσιάσει αύριο, προτείνει την ανάπτυξη τους μέσω ενός ενιαίου ευρωπαϊκού σχεδιασμού, με προβλέψεις για έναν πιο δίκαιο τρόπο υπολογισμού και κατανομής του κόστους και του οφέλους.

Στις προτεραιότητες της Επιτροπής είναι οι «ενεργειακές λεωφόροι», τα 8 διασυνοριακά έργα που θα ενισχύσουν κρίσιμα σημεία συμμόρφωσης στις ευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές που έχουν εντοπιστεί, από το Στενό του Ορεσούντ έως τη Σικελική Διώρυγα. Μεταξύ αυτών και τρία έργα ελληνικού ενδιαφέροντος, και συγκεκριμένα η ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας - Κύπρου (GSI), ο διβαλκανικός αγωγός φυσικού αερίου και η ενίσχυση των ηλεκτρικών διασυνδέσεων στον άξονα «Ουγγαρίας - Ρουμανίας - Βουλγαρίας - Ελλάδας».

Η Κομισιόν αναμένεται να δώσει οδηγίες στα κράτη-μέλη για την κατ' εξαίρεση ανάπτυξη έργων δικτύου από τις απαιτήσεις εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπως επίσης και των μικρών κλίμακας έργων ΑΠΕ και αποθήκευσης.

Μηχανισμός Συνοριακής Προσαρμογής Ανθρακα

Των ΜΑΡΙΟΥ ΤΟΚΑ και ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΟΥΖΟΥΛΑ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση περνάει από την καταγραφή στην πράξη: Από την 1η Ιανουαρίου 2026 ο Μηχανισμός Συνοριακής Προσαρμογής Ανθρακα (ΜΣΠΑ – CBAM) περνάει από μια «σιωπηλή» φάση υποβολής αναφορών σε ένα νέο, πλήρες οικονομικό καθεστώς με πραγματικό κόστος για τους εισαγωγείς. Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει οι εισαγωγές σε κλάδους όπως σίδηρος-χάλυβας, αλουμίνιο, τσιμέντο, λιπάσματα, ηλεκτρισμός και υδρογόνο να επιβαρύνονται με αντίστοιχη τιμή άνθρακα με εκείνη που πληρώνει ήδη η ευρωπαϊκή βιομηχανία μέσω του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ). Ο στόχος: περιορισμός της «διαρροής άνθρακα» και ίσοι όροι ανταγωνισμού.

Μετάβαση στην πλήρη εφαρμογή
Από τον Οκτώβριο 2023 έως το τέλος του 2025 οι ελληνικές επιχειρήσεις απλώς υποβάλλουν τριμηνιαίες εκθέσεις στο μητρώο ΜΣΠΑ με τα στοιχεία εκπομπών των προϊόντων που εισάγουν, χωρίς να επιφέρεται καμία οικονομική επιβάρυνση. Από το 2026 όμως ξεκινάει η αγορά και παράδοση πιστοποιητικών ΜΣΠΑ, αντίστοιχων με τις εκπομπές των εισαγωγών τους. Τα πιστοποιητικά θα πωλούνται από το υπουργείο Οικονομικών από τον Φεβρουάριο του 2027 και η πρώτη ετήσια δήλωση για τις εισαγωγές του 2026 θα πρέπει να κατατεθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2027. Η τιμή των πιστοποιητικών θα συνδέεται με δηλαδή με την πραγματική τιμή άνθρακα της ευρωπαϊκής αγοράς, ήτοι τον μέσο όρο τιμών του ΣΕΔΕ.

Τι σημαίνει για τις ελληνικές επιχειρήσεις

1. Συλλογή αξιόπιστων στοιχείων εκπομπών
Από το 2026 οι εταιρείες θα πρέπει να δηλώνουν τις «ενσωματωμένες εκπομπές» των προϊόντων τους:
• Με πραγματικές τιμές (actual values) που προέρχονται από την εγκατάσταση παραγωγής εκτός Ε.Ε. και είναι επαληθευμένες από διαπιστευμένο επαληθευτή.
• Ή με προκαθορισμένες τιμές (default values) που θα δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η επιλογή «default» είναι πιο απλή (δεν απαιτεί επαλήθευση των τιμών), αλλά οδηγεί σε υψηλότερο υπολογιζόμενο αποτύπωμα άνθρακα – και, κατά συνέπεια, σε μεγαλύτερο κόστος. Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις, το κόστος για έναν μέσο εισαγωγέα μπορεί να είναι έως και διπλάσιο εάν επιλέξει την «default» μέθοδο. Αντιθέτως, η επιλογή «actual» έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι πιο συμφέρουσα, ιδίως όταν ο προμηθευτής έχει χαμηλές εκπομπές, αλλά προϋποθέτει περισσότερη τεχνική προετοιμασία και διαδικασίες ελέγχου.

2. Υποχρεωτική εγγραφή στο μητρώο CBAM
Κάθε εισαγωγέας πρέπει να λάβει την ιδιότητα του εγκεκριμένου δηλούντος. Χωρίς αυτό δεν μπορεί:

- Να υποβάλει ετήσια δήλωση.
- Να αγοράσει πιστοποιητικά.
- Ούτε να συνεχίσει νόμιμα τις εισαγωγές μετά το 2026.

Αν χρησιμοποιεί έμμεσο τελωνειακό αντιπρόσωπο, τότε και ο αντιπρόσωπος πρέπει να είναι εγκεκριμένος.

3. Υπολογισμός του κόστους
Ο βασικός τύπος είναι απλός: Ποσότητα εισαγωγής x ενσωματωμένες εκπομπές x τιμή ΣΕΔΕ.

Όμως, το τελικό ποσό μπορεί να μειωθεί εάν ο παραγωγός στη χώρα εξαγωγής έχει ήδη καταβάλει τιμή άνθρακα στη χώρα παραγωγής (π.χ. λειτουργούν ΣΕΔΕ, όπως η Νορβηγία ή η Ελβετία, ή ισοδύναμος φόρος άνθρακα). Επί τούτων λαμβάνουν χώρα εντατικές διαπραγματεύσεις με πολλές χώρες (όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ινδία και η Νότιος Αφρική) προκειμένου τα οικεία συστήματα άνθρακα να αναγνωριστούν ως ισοδύναμα με το ΣΕΔΕ.

4. Οριο απαλλαγής (de minimis)
Ο ΜΣΠΑ δεν εφαρμόζεται σε εισαγωγές που δεν ξεπερνούν το ετήσιο όριο των 50 τόνων καθαρής μάζας για τους κλάδους σιδήρου-χάλυβα, αλουμινίου, τσιμέντου και λιπασμάτων. Το όριο αυτό δεν ισχύει για εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας και υδρογόνου. Εάν, εντός του ίδιου έτους, ο εισαγωγέας υπερβεί το όριο, παύει η απαλλαγή και εφαρμόζονται πλήρως όλες οι υποχρεώσεις του ΜΣΠΑ για το σύνολο των εισαγωγών του

ίδιου έτους (δηλαδή απαιτούνται πλήρη δεδομένα εκπομπών, ετήσια δήλωση και παράδοση πιστοποιητικών για όλες τις σχετικές ροές).

Τι αλλάζει τυπικά το 2026-2027
Για την πρώτη εφαρμογή, η Ε.Ε. εισήγαγε ορισμένες διευκολύνσεις:

- Η πώληση πιστοποιητικών ξεκινάει το 2027, ώστε οι επιχειρήσεις να έχουν χρόνο προετοιμασίας.
- Μπορεί να γίνει επαναγορά πλεονασματικών πιστοποιητικών.
- Τα υπόλοιπα καθαρίζονται σε συγκεκριμένη ημερομηνία κάθε έτους.
- Από το 2027 ισχύει και ο «κανόνας του 50%»: στο τέλος κάθε τριμήνου ο λογαριασμός του δηλούντος πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον το μισό των πιστοποιητικών που αντιστοιχούν στις σωρευτικές εκπομπές του έτους.

Τεχνικές αλλαγές και επαληθεύσεις
Αναμένονται νέες πράξεις της Επιτροπής που πιθανότατα θα προβλέπουν, μεταξύ άλλων:

- Υποχρεωτική επίσκεψη επαληθευτή στις εγκαταστάσεις παραγωγής για το 2026.
- Δυνατότητα από το 2027 για εικονικές επισκέψεις ή παράλληλη επίτοπια επαλήθευσης για χαμηλό κίνδυνο εγκαταστάσεις.
- Εναρμόνιση των κανόνων επαλήθευσης με το ΣΕΔΕ ώστε να μειωθεί η γραφειοκρατία.

Η αγορά αναμένει υψηλή ζήτηση για επαληθευτές το 2027 – ήτοι, οι εταιρείες πρέπει να προγραμματίσουν εγκαίρως τις διαδικασίες τους.

Εκκρεμείς εθνικές ρυθμίσεις

Στην Ελλάδα, αρμόδιο όργανο για την εφαρμογή του ΜΣΠΑ είναι το ΣΔΟΕ, το οποίο πλέον υπάγεται στην ΑΑΔΕ. Αναμένεται υπουργική απόφαση που θα ρυθμίσει:

- Τη διαδικασία ελέγχων.
- Την επιβολή και εισπράξη προστίμων.
- Τα χρονικά περιθώρια για παρατηρήσεις και ενστάσεις.
- Τις αρμοδιότητες μεταξύ ΑΑΔΕ/Τελωνείων, ΣΔΟΕ και ΥΠΕΝ.
- Την καθοδήγηση για έμμεσους τελωνειακούς αντιπροσώπους.
- Και την ψηφιακή διασύνδεση με το ICISnet, ώστε να υπάρχουν αυτόματες ειδοποιήσεις για το όριο de minimis και την επάρκεια πιστοποιητικών.

Μέχρι την έκδοσή της εφαρμόζονται οι γενικοί κανόνες διοικητικού δικαίου και οι επιχειρήσεις μπορούν να ασκήσουν τα συνήθη ένδικα βοηθήματα κατά δυσμενών πράξεων που τους αφορούν.

Τι πρέπει να κάνουν τώρα οι ελληνικές επιχειρήσεις

1. Να οργανώσουν τη ροή δεδομένων με τους προμηθευτές: συμφωνίες για κοινοποίηση στοιχείων εκπομπών, πρότυπα excel, έλεγχος ποιότητας δεδομένων.
2. Να αποφασίσουν «default» ή «actual values»: επιλογή ανά προϊόν ανάλογα με το κόστος, τη διαθεσιμότητα δεδομένων και την αξιοπιστία του προμηθευτή.
3. Να προετοιμαστούν για επαληθεύσεις: εγκαίρως συνάψη συνεργασιών με διαπιστευμένους επαληθευτές.
4. Να εγγραφούν στο μητρώο ΜΣΠΑ εγκαίρως: χωρίς αυτή την ιδιότητα δεν θα μπορούν να εισάγουν κανονικά από το 2026.
5. Να αξιολογήσουν το οικονομικό αποτύπωμα: ο ΜΣΠΑ ενσωματώνεται πλέον στις επιχειρηματικές αποφάσεις και επηρεάζει άμεσα την τιμή εισαγόμενων προϊόντων.

Η νέα πραγματικότητα
Ο ΜΣΠΑ εδραιώνει μια νέα κανονικότητα όπου το «πώς» παράγεται ένα προϊόν ενσωματώνεται πλέον στην τιμή του. Οι ελληνικές επιχειρήσεις που θα οργανώσουν φόρος άνθρακα) τα δεδομένα τους, θα ρυθμίσουν τα συστήματα παρακολούθησης και θα αναπροσαρμόσουν τις συμβάσεις με τους προμηθευτές τους, θα διασχίσουν τη «γέφυρα» του 2026 με ασφάλεια μειώνοντας τους κινδύνους συμμόρφωσης και παράλληλα θα αποκτήσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην ευρωπαϊκή αγορά.

Ο κ. Μάριος Τόκας είναι μεταδιδακτορικός ερευνητής και λέκτωρ Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο της Κονσταντζ, καθώς και συνεργάτης της δικηγορικής εταιρείας «Cassidy Levy Kent EU». Η κ. Αγγελική Μούζουλα είναι δικηγόρος και διαιρεσολαβήτρια, συνεργάτης της δικηγορικής εταιρείας «Μούζουλα και Συνεργάτες».

Στερεύει από κεφάλαια για επενδύσεις το κρατικό ταμείο της Σαουδικής Αραβίας

Η επίσκεψη του πρίγκιπα Μοχάμαντ Μπιν Σαλμάν της Σαουδικής Αραβίας στην Ουάσινγκτον τον περασμένο μήνα ήταν μια οικεία εικόνα: ο ηγέτης μιας χώρας πλούσιας σε πετρέλαιο προσεγγίζει τον πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ και τους τίτλους της αμερικανικής βιομηχανίας.

Αυτή η προβολή πλούτου είναι βασική για την ισχύ και την εικόνα της Σαουδικής Αραβίας στις ΗΠΑ, αλλά και στο εσωτερικό της χώρας, όπου η κυβέρνηση έχει υποσχεθεί οικονομική μεταμόρφωση για τους νέους. Στον Λευκό Οίκο ο πρίγκιπας δήλωσε στους δημοσιογράφους ότι η χώρα του θα επενδύσει ένα τρις, δολάρια

Μεγάλο μέρος των πόρων του ταμείου έχει δαπανηθεί σε έργα τα οποία αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

στις ΗΠΑ, χωρίς να δώσει περισσότερες λεπτομέρειες. Ωστόσο, μια διαφορετική πραγματικότητα συζητιέται στους κόλπους του Ριάντ και της Wall Street: το κρατικό επενδυτικό ταμείο της χώρας, το PIF, το οποίο η Σαουδική Αραβία χρησιμοποιεί συνήθως για να εκπληρώσει δεσμεύσεις, όπως αυτή που ανέλαβε στην Ουάσινγκτον, έχει εξαντλήσει τα διαθέσιμα κεφάλαια για νέες επενδύσεις.

Αυτό αποδίδεται, σύμφωνα με τους New York Times, σε μεγάλο βαθμό στο ότι ο πρίγκιπας Μπιν Σαλμάν και τα στελέχη του έχουν δαπανήσει μεγάλο μέρος των πόρων σε έργα που εμποδίζονται από οικονομικές δυσκολίες και προσπαθούν απεγνωσμένα να αντιστρέψουν την κατάσταση, σύμφωνα με έντεκα άτομα που έχουν ενη-

Τεράστιες καθυστερήσεις αντιμετωπίζει η Neom, μια ουτοπική περιοχή που θα διέθετε εργάτες ρομπότ, χιονοδρομικό κέντρο και παραλίες από θρυμματισμένο μάρμαρο.

μερωθεί για τις δραστηριότητες του ταμείου, μεταξύ των οποίων τρέχοντες υπάλληλοι, μέλη του διοικητικού συμβουλίου και επενδυτές που μίλησαν στους NY Times υπό τον όρο της ανωνυμίας για να συζητήσουν εμπιστευτικά επιχειρηματικά σχέδια.

Ένα έργο είναι η Neom, μια ουτοπική περιοχή που θα διέθετε εργάτες ρομπότ, χιονοδρομικό κέντρο και παραλίες από θρυμματισμένο μάρμαρο. Ωστόσο, το έργο αντιμετώπισε τεράστιες καθυστερήσεις. Άλλα έργα περιλαμβάνουν μια αλυσίδα καφέ, η οποία μέχρι στιγμής έχει μόνο ένα κατάστημα, μια εταιρεία κρουαζιεράς με μόνο ένα πλοίο και μια νεοσύστατη εταιρεία ηλεκτρικών οχημάτων, η οποία ξεκίνησε πριν από τρία χρόνια και δεν έχει παραδώσει ακόμη κανέ-

να αυτοκίνητο.

Η Σαουδική Αραβία εξακολουθεί να διαθέτει τεράστιους πετρελαϊκούς πόρους. Ωστόσο, η άντληση πετρελαίου περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό από γεωπολιτικές συμφωνίες για τη μείωση της προσφοράς και συνολικά από τη χαμηλή τιμή του αργού πετρελαίου. Η κυβέρνηση αντιμετωπίζει αυξανόμενο δημοσιονομικό έλλειμμα και αναλαμβάνει χρέη για να εκπληρώσει τις εκχώριες υποσχέσεις του Μπιν Σαλμάν.

Ενώ το PIF δηλώνει ότι διαθέτει περιουσιακά στοιχεία αξίας σχεδόν ενός τρις, δολαρίων, ένα τεράστιο μέρος του χαρτοφυλακίου του είναι δεσμευμένο σε περιουσιακά στοιχεία που είναι δύσκολο να πωληθούν και για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες δημόσιες αποτιμήσεις. Οι εκπρόσω-

ALPHA
Προθεσμιακή
Κατάθεση

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy
8000-3333

Επιτόκιο
1,50%
για 12 μήνες

**Απόδοση με
ALPHA κεφάλαιο**

- ▶ Ελάχιστο ποσό κατάθεσης **€100.000**
- ▶ Διαθέσιμο για **νέες** και **υφιστάμενες** καταθέσεις
- ▶ **Καταβολή τόκου** στη λήξη της προθεσμιακής κατάθεσης
- ▶ Ισχύουν όροι & προϋποθέσεις.

Σταύρος Παπασταύρου, υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Η χώρα αποκτά δίκτυ ενεργειακής προστασίας

*Η παρουσία των δύο αμερικανικών κολοσσών ενισχύει τη γεωστρατηγική θέση μας και δημιουργεί οικονομικές ευκαιρίες*Συνέντευξη στη **ΛΕΝΑ ΑΡΓΥΡΗ**

Για τη νέα αρχιτεκτονική περιφερειακής ανάπτυξης και σταθερότητας που περνάει από την Ελλάδα μιλώσε στην «Κ» ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρος Παπασταύρου κατά το πρόσφατο ταξίδι του στην Ουάσιγκτον. Αναφερόμενος στην παρουσία των δύο αμερικανικών κολοσσών στη χώρα μας, είπε ότι δημιουργεί ένα ευρύτερο δίκτυ ενεργειακής προστασίας, ενώ έστειλε μήνυμα στην Τουρκία ότι αν δεν ακολουθήσει το υπόδειγμα συνεργασίας που προωθούν οι ΗΠΑ –αφήνοντας ξεκάθαρα πίσω της το casus belli και τη «θεωρία των γκρίζων ζωνών»–, δεν θα μπορέσει να συμμετάσχει σε αυτή τη νέα πραγματικότητα.

–Τους τελευταίους μήνες έχει συντελεστεί μια σημαντική γεωστρατηγική αναβάθμιση της Ελλάδας μέσω των ενεργειακών συμφωνιών με τις ΗΠΑ. Πώς μπορεί να διατηρηθεί και –γιατί όχι– να ενισχυθεί αυτή η δυναμική;

–Οι συμφωνίες που υπεγράφησαν τον Νοέμβριο στην Αθήνα έχουν αναμφισβήτητα πολλαπλά οφέλη. Οικονομικά, ενεργειακά και γεωστρατηγικά. Δημιουργούν ευκαιρίες, επενδύσεις, νέες ποιοτικές θέσεις εργασίας και θωρακίζουν την ενεργειακή ασφάλειά μας, ενώ ενισχύουν τη γεωστρατηγική θέση μας. Το όφελος αυτό, για να εδραιωθεί και να ενισχυθεί περαιτέρω, προϋποθέτει την άμεση υλοποίηση των συμφωνιών, τη διαρκή ενασκόληση και αφοσίωση στους στόχους, την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων. Ήδη ο Κάθετος Διάδρομος λειτουργεί και προμηθεύουμε την Ουκρανία με αμερικανικό φυσικό αέριο, ενώ πριν από λίγες ημέρες συστήσαμε με τον Αμερικανό ομόλογό μου μια ομάδα εργασίας για να υλοποιήσει τους στρατηγικούς στόχους του Κάθετου Διαδρόμου, η οποία μάλιστα θα συνεδριάζει για πρώτη φορά στις 10 Δεκεμβρίου. Οι πρωτοβουλίες αυτές εντάσσονται σε μια ευρύτερη νέα αρχιτεκτονική, που αναβαθμίζει τον ρόλο της πατρίδας μας. Ο Κάθετος Διάδρομος, που συνδέει 100 εκατ. ανθρώπους, το σχήμα «3+1»

με τη σύμπραξη Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ και ΗΠΑ και ο IMEC φιλοδοξούν να δημιουργήσουν έναν ενιαίο αγωγό περιφερειακής ανάπτυξης και σταθερότητας από την Ινδία έως την Ουκρανία. Η Ελλάδα βρίσκεται στην καρδιά αυτής της αλληλουχίας, αποτελώντας τον συνδετικό κρίκο, το σημείο αναφοράς όπου διασταυρώνονται δρόμοι ενέργειας, υποδομές, αγωγοί, λιμάνια, σιδηρόδρομοι και οδικοί άξονες, διαμορφώνοντας μια νέα περιφερειακή αρχιτεκτονική.

– Αυτή η νέα αρχιτεκτονική που περιγράφετε αποτυπώνει πλήρως το νέο δόγμα Τραμπ, το οποίο συνδέει άρρηκτα την ενέργεια με την εθνική ασφάλεια. Αισθάνεται με-

Εναπόκειται στην Τουρκία να ακολουθήσει το υπόδειγμα συνεργασίας, αφήνοντας πίσω το casus belli και τη «θεωρία των γκρίζων ζωνών». Αν δεν το επιλέξει, δεν θα μπορεί να συμμετάσχει σε αυτή τη νέα πραγματικότητα.

γαλύτερη ασφάλεια η Αθήνα σε αυτό το νέο πλαίσιο;

–Πράγματι σήμερα η ενεργειακή ασφάλεια είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εθνική ασφάλεια. Ενισχύοντας την πρώτη, η Ελλάδα επιπεδώνει συνακολούθως και τη δεύτερη. Η ολοκλήρωση της συμφωνίας με τη Chevron - HELLENiQ ENERGY και η πρώτη υπεράκτια γεώτρηση μετά 40 χρόνια που θα πραγματοποιηθεί η σύμπραξη ExxonMobil - Energean - HELLENiQ ENERGY σηματοδοτούν μια νέα εποχή, που οι δύο μεγαλύτεροι εισηγμένοι διεθνώς ενεργειακοί κολοσσοί δραστηριοποιούνται ενεργά στην ελληνική επικράτεια. Η παρουσία τους αυξάνει τη σταθερότητα, επιβεβαιώνει την αξιοπιστία της χώρας και δημιουργεί ένα ευρύτερο δίκτυ ενεργειακής προστασί-

Η συμφωνία με τη Chevron - HELLENiQ ENERGY και η πρώτη υπεράκτια γεώτρηση μετά 40 χρόνια από τη σύμπραξη ExxonMobil - Energean - HELLENiQ ENERGY σηματοδοτούν μια νέα εποχή, λέει ο Σταύρος Παπασταύρου.

ας. Ωστόσο, όσο σημαντική κι αν είναι αυτή η ενεργειακή θωράκιση, δεν μπορεί να υποκαταστήσει την ανάγκη –και ευθύνη– της Ελλάδας να αναβαθμίζει διαρκώς την εθνική αποτρεπτική ικανότητά της και να αξιοποιήσει τις υπό διαμόρφωση ευρωπαϊκές αλυσίδες άμυνας, ειδικά εν μέσω διαρκών διεθνών ανακατατάξεων και της διατήρησης του τουρκικού casus belli. Επενδύοντας στον τομέα υδρογονανθράκων, αυξάνουμε την ενεργειακή ασφάλειά μας, παραμένοντας πάντοτε σε ετοιμότητα.

–Οι Αμερικανοί πάντως βλέπουν τη σταθερότητα και τη μείωση των εντάσεων στην ευρύτερη περιοχή ως αναγκαία συνθήκη για να προχωρήσουν τα έργα των δύο ενεργειακών κολοσσών τους. Επιπλέον, αυτό το δική μας στρατηγική απέναντι στην Τουρκία;

–Η νέα αυτή αρχιτεκτονική μπορεί να επιτευχθεί και να ευδοκιμήσει μόνο μέσα σε ένα περιβάλλον σταθερότητας, ειλικρινούς συνεργασίας και προοπτικής. Και για αυτό, θέλουμε να λειτουργήσει ως αλλαγή υποδείγματος στην περιοχή και να οδηγήσει στην εξάλειψη της λογικής των ακρότητων και των απειλών. Εναπόκειται, λοιπόν, στην Τουρκία να ακολουθήσει αυτό το υπόδειγμα συνεργασίας, αφήνοντας ξεκάθαρα πίσω το casus belli και τη «θεωρία των γκρίζων ζωνών». Διαφορετικά, αν δεν το επιλέξει, δεν θα μπορεί να συμμετάσχει σε αυτή τη νέα πραγματικότητα. Η αντίληψη μιας νέας περιφερειακής ανάπτυξης ενισχύ-

ει την ανάγκη για μια θετική, ρεαλιστική ατζέντα, όπου η εμπορική συνεργασία και η τήρηση του διεθνούς δικαίου αποτελούν κοινή βάση και προϋπόθεση. Ο σχεδιασμός μας, με τις πρωτοβουλίες που περιγράψαμε, προτάσσει ένα πλαίσιο συνεργειών που βασίζεται στη λογική του σεβασμού των διεθνών εμπορικών συναλλαγών, έναντι των εντάσεων και της λογικής «μπεντικου αθροίσματος». Και δεν πρέπει να ξεχνάμε, κ. Αργύρη, ότι το τελευταίο διάστημα η χώρα μας, χωρίς να επηρεαστεί από τις προκλήσεις και αντιδράσεις της Τουρκίας, προχώρησε στη θεσμοθέτηση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και των θαλάσσιων πάρκων, καθώς και σε συμφωνίες με την κοινοπραξία Chevron - HELLENiQ ENERGY για τα θαλάσσια οικοπέδα νοτίως της Κρήτης και της Πελοποννήσου, ασκώντας στο πεδίο τα κυριαρχικά μας δικαιώματα.

–Μια και αναφερθήκατε στο σχήμα «3+1», πόσο χρήσιμη ήταν η πρόσφατη συνάντηση στην Αθήνα και τι βάσεις δημιουργεί για το μέλλον;

–Η πρόσφατη συνάντηση, η οποία για πρώτη φορά πραγματοποιήθηκε σε επίπεδο υπουργών, ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένη, σηματοδοτώντας την αναβάθμιση του θεσμού. Το «3+1», που θεσμοθετήθηκε το 2019 στις ΗΠΑ μέσω του νόμου US East Med Act, προβλέπει στον προϋπολογισμό του και την ίδρυση του Eastern Mediterranean Energy Center, σκοπός για τον οποίο εργαζόμαστε συστηματικά. Ένα τέτοιο μόνιμο κέντρο συνεργασίας θα ενισχύσει τον στρατηγικό διάλογο, θα παράγει τεχνονομία και θα εδραιώσει την ενεργειακή σύμπραξη των κρατών-μελών. Παράλληλα, το «3+1» μπορεί να αποτελέσει τον συνδετικό κρίκο ανάμεσα στον IMEC και στον Κάθετο Διάδρομο, δημιουργώντας μια ενιαία αρχιτεκτονική ενεργειακής ασφάλειας και ανάπτυξης στην Ανατολική Μεσόγειο και πέραν αυτής. Επόμενη συνάντηση του σχήματος είναι προγραμματισμένη για τον Απρίλιο του 2026 στην Ουάσιγκτον.

–Σε σχέση με τον διάδρομο IMEC, έχετε την αίσθηση ότι η Ελλάδα

έχει παγιώσει τον ρόλο της και έχει εξασφαλίσει μια θέση για όταν ωριμάσουν οι συνθήκες;

–Η Ελλάδα από την αρχή αντιμετώπισε τον IMEC ως μια στρατηγική ευκαιρία και κινήθηκε μεθοδικά ώστε να εξασφαλίσει θέση στο σχήμα, χωρίς ανταγωνιστική λογική έναντι άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Η προσέγγιση αυτή ενισχύθηκε μέσα από προσεκτικό σχεδιασμό της κυβέρνησης, διαδοχικές επαφές του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη με τον Ινδό πρωθυπουργό Ναρέντρα Μόντι –τόσο στην Αθήνα τον Αύγουστο του 2023 όσο και με την επίσκεψη του Έλληνα πρωθυπουργού τον Φεβρουάριο του 2024 στην Ινδία– και με ανάδειξη της Ελλάδας ως κόμβου διασύνδεσης. Σήμερα η χώρα μας έχει ενισχύσει τον ρόλο της ως εναλλακτική πύλη του διαδρόμου και, σε συνδυασμό με τον Κάθετο Διάδρομο και το «3+1», η Ελλάδα οικοδομεί τη συμμετοχή της στη νέα περιφερειακή αρχιτεκτονική.

–Πού βρίσκεται το θέμα του καλωδίου; Παρομορφίες εδώ στην Ουάσιγκτον αναφέρουν ότι αν οι τρεις χώρες αποφασίσουν να σπάσουν το αδιέξοδο, οι Αμερικανοί θα έχουν υποστηρικτικό ρόλο αν χρειαστεί.

–Όπως έχουν ανακοινώσει τόσο ο Έλληνας πρωθυπουργός όσο και ο Κύπριος πρόεδρος, έχει αποφασιστεί να επικαιροποιηθούν τα οικονομικά και τεχνικά στοιχεία της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κύπρου και Ελλάδας. Κατά το ταξίδι μου στις ΗΠΑ επιβεβαιώθηκε το ενδιαφέρον για συμμετοχή στο έργο από αμερικανικούς οργανισμούς, είτε συνδεότανι με την κυβέρνηση των ΗΠΑ είτε αφορούν αμιγώς ιδιωτικά κεφάλαια. Για την Ελλάδα, ασφαλώς, ένα τέτοιο έργο δεν έχει και δεν θα μπορούσε ποτέ να έχει μόνο οικονομική διάσταση. Έχει στρατηγική σημασία, καθώς τερματίζει την ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου και εντάσσεται σε ένα ευρύτερο όραμα διασύνδεσης Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ και Ισραήλ - αραβικού κόσμου - Ινδίας, μετατρέποντας τη γεωγραφική και ενεργειακή μας διασύνδεση σε έναν πραγματικό διάδρομο σταθερότητας και ανάπτυξης.

Κάθετος Διάδρομος για μεταφορές από Ελλάδα - Βουλγαρία - Ρουμανία

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Σε ένα κρίσιμο βήμα προς την αναβάθμιση των υποδομών και την ενίσχυση της γεωπολιτικής σημασίας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, υπεγράφη στις Βρυξέλλες στα μέσα της εβδομάδας νέο Μνημόνιο Κατανόησης (MoU) μεταξύ Ελλάδας, Βουλγαρίας και Ρουμανίας. Το μνημόνιο αφορά τη δημιουργία Κάθετου Διαδρόμου για τις οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές, ένα σχέδιο που παρέμενε επί τρεις δεκαετίες στα «καρτιά», αλλά πλέον επιδιώκεται η υλοποίησή του. Ο πρωταρχικός στόχος του έργου είναι η παράκαμψη των στενών του Βοσπόρου για τις εμπορευματικές ροές προς και από την περιοχή της Μαύρης Θάλασσας. Η τρέχουσα διαδρομή του Βοσπόρου παρουσιάζει σημαντικά μειονεκτήματα, όπως υψηλό κόστος, λόγω ακρίβων τελών διέλευσης και χρόνου μεταφοράς, καθώς και μεγάλη επικινδυνότητα για το περιβάλλον. Ο εναλλακτικός διάδρομος επιδιώκει, επιπλέον, την εξασφάλιση μιας ασφαλούς διαδρομής σε περίπτωση έκτακτης ανά-

Πρωταρχικός στόχος του έργου είναι η παράκαμψη των στενών του Βοσπόρου κατά τη μεταφορά εμπορευμάτων προς και από την περιοχή της Μαύρης Θάλασσας.

γκης. Το σχέδιο που επεξεργάζονται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι τρεις χώρες περιλαμβάνει τρεις κύριους άξονες μεταφορών: –Δυτικός άξονας (σιδηροδρομικός και οδικός): Από την Αθήνα, μέσω Θεσσαλονίκης, Σόφιας και Βουκουρεστίου, με κατάληξη στην Κεντρική Ευρώπη. –Κεντρικός άξονας: Σύνδεση Θεσσαλονίκης και Αλεξανδρούπολης, μέσω Σβίλεγκραντ και Ρούσε, με το Βουκουρεστί, περιλαμβάνοντας επεκτάσεις προς Ουκρανία και Μολδαβία. –Ανατολικός άξονας: Σύνδεση

Πέραν των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών προβλέπεται και η σύνδεση των λιμανιών του Αιγαίου (Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Αλεξανδρούπολη) με τα λιμάνια του Μπουργκάς, της Βάρνας (Βουλγαρία) και της Κωσταντζής (Ρουμανία).

των λιμανιών του Αιγαίου (Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Αλεξανδρούπολη) με τα λιμάνια του Μπουργκάς, της Βάρνας (Βουλγαρία) και της Κωσταντζής (Ρουμανία).

Η υπογραφή του μνημονίου πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία εκπροσωπήθηκε από τον επίτροπο Μεταφορών και Του-

ρισμού Απόστολο Τζιτζικώστα. Συμμετείχε επίσης η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ). Το μνημόνιο υπέγραψαν ο αναπληρωτής υπουργός Μεταφορών της

Ελλάδας Κωνσταντίνος Κυρανάκης, ο υπουργός Μεταφορών και αντιπρόεδρος της κυβέρνησης της Βουλγαρίας Γκρόζνταν Καρατζόφ και ο υφυπουργός Μεταφορών της Ρουμανίας Ιονούτ Κρίστιαν Ζαβοΐου. Η Κομισιόν, διά του επιτρόπου Τζιτζικώστα, υπέγραψε δήλωση στήριξης, τονίζοντας ότι το έγγραφο αποτελεί «ένα αποφασιστικό βήμα προς μια ταχύτερη, πιο ανταγωνιστική, βιώσιμη και ανθεκτική στις κρίσεις συνδεσιμότητα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη».

Στις προτεραιότητες του έργου εντάσσεται η αναβάθμιση της οδικής και σιδηροδρομικής σύνδεσης Θεσσαλονίκης - Βουκουρεστίου, καθώς και η παράλληλη σύνδεση με λιμενικές και ενεργειακές υποδομές στο Αιγαίο, στη Μαύρη Θάλασσα και στον Δούναβη. Προβλέπεται επίσης η κατασκευή τριών νέων γεφυρών στον Δούναβη. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην αμυντική διάσταση του Νότιου Διαδρόμου. Ο επίτροπος Τζιτζικώστας και ο κ. Καρατζόφ τόνισαν ότι έχει εξασφαλιστεί η στήριξη του ΝΑΤΟ, καθώς επιδιώκεται η δημιουργία

υποδομής που θα επιτρέψει την ταχεία μεταφορά στρατευμάτων και εξοπλισμού. Ως προς τη χρηματοδότηση, στόχος είναι η κινητοποίηση κοινοτικών πόρων και η αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως συμβάσεις παραχώρησης ή Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Έχει θεθεί ως στόχος η κατάρτιση λεπτομερών χρονοδιαγράμματος και η εξασφάλιση κεφαλαίων τούλαχιστον μέχρι την έναρξη του επόμενου ΕΣΠΑ (2028-2034). Για την επίτευξη αυτού, ο κ. Τζιτζικώστας υποστηρίζει τη σύσταση μιας ομάδας εργασίας με ειδικούς στις υποδομές και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, η οποία θα μετατρέψει την πολιτική δέσμευση σε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα υλοποιήσεων.

Η σιδηροδρομική διασύνδεση των λιμανιών κρίνεται ως ένα λίαν σημαντικό έργο, ενώ αντίστοιχα έργα, όπως αυτό της διασύνδεσης των χωρών της Βαλτικής με την Πολωνία (Rail Baltica), λειτουργούν ως παράδειγμα διακρατικής συνεργασίας και αξιοποίησης εθνικών και κοινοτικών κονδυλίων.

Στον Καναδά επεκτείνεται η Jumbo

Ο **Καναδάς** θα είναι ο επόμενος σταθμός της Jumbo και η δωδέκατη αγορά στην οποία θα έχει παρουσία, καθώς μέσα στο 2026 αναμένεται να ανοίξουν στο Οντάριο τα τρία πρώτα καταστήματα υπό το σήμα της ελληνικής αλυσίδας. Η ανάπτυξη της Jumbo στον Καναδά γίνεται μέσω franchising και συγκεκριμένα από τον όμιλο Fox, ο οποίος κατέχει τα δικαιώματα ανάπτυξης του σήματος Jumbo και στο Ισραήλ. Η στρατηγική του ομίλου Fox προβλέπει συνολικά την ανάπτυξη πέντε έως δέκα καταστημάτων με το σήμα Jumbo στον Καναδά, με ορίζοντα υλοποίησης την επόμενη τριετία. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ισραηλινός συμφερόντων όμιλος έχει μεγάλη παρουσία στο

λιανεμπόριο στον Καναδά, καθώς η εταιρική του, Fox Group Canada, λειτουργεί καταστήματα των σμάρτων Mango, Lalline, Fox Home, ενώ διατηρεί συνεργασία και με τη Nike. Πέρα από την είσοδο στην καναδική αγορά, συνεχίζεται η επέκταση του δικτύου Jumbo στο Ισραήλ, επίσης από τον όμιλο Fox. Τον Νοέμβριο ξεκίνησε στο Ισραήλ η λειτουργία του τέταρτου καταστήματος Jumbo, ενώ μέσα στο 2026 ο όμιλος σχεδιάζει την ανάπτυξη ακόμη πέντε - έξι καταστημάτων. Μέσω συμφωνιών franchising ο όμιλος Jumbo έχει παρουσία σε επτά χώρες μέχρι σήμερα και με δίκτυο 42 καταστημάτων (Αλβανία, Κόσοβο, Σερβία, Βόρεια Μακεδονία, Βο-

σνία, Μαυροβούνιο και Ισραήλ). Με εταιρικά καταστήματα ο όμιλος έχει παρουσία σε τέσσερις χώρες (Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία και Κύπρο). Το δίκτυο στις τέσσερις αυτές χώρες αποτελείται από 89 καταστήματα. Σε επίπεδο πωλήσεων ο όμιλος στο ενδεκάμηνο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2025 κατέγραψε ρυθμό ανάπτυξης 8%, με τις πωλήσεις ειδικά τον Νοέμβριο να ενισχύονται κατά 6% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα.

Στην Ελλάδα οι πωλήσεις τον Νοέμβριο ενισχύθηκαν κατά 6%, ενώ στο ενδεκάμηνο κατά 9%. Στην Κύπρο οι πωλήσεις ήταν αυξημένες τον Νοέμβριο κατά 3% και στο ενδεκάμηνο κατά 8%. Οι πωλήσεις του δικτύου στη Βουλ-

γαρία αυξήθηκαν τον Νοέμβριο του 2025 κατά 8% σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2024, με τον ρυθμό ανάπτυξης στο ενδεκάμηνο να είναι 4%. Στη Ρουμανία, τέλος, οι πωλήσεις τον Νοέμβριο αυξήθηκαν κατά 6% και στο ενδεκάμηνο κατά 5%. Ο όμιλος, πάντως, κατά τη συνήθη πρακτική του δεν παραλείπει να παρεμβαίνει στην τρέχουσα επικαιρότητα και εν προκειμένω στο ζήτημα των αγροτικών κινητοποιήσεων, καλώντας την πολιτεία να λάβει άμεσα μέτρα που θα διασφαλίσουν την ομαλή λειτουργία της αγοράς. Σε ανακοίνωση που εξέδωσε η εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, αφού υπογράμμιζε ότι ο Νοέμβριος και ο Δεκέμβριος αποτελούν τους πιο

κρίσιμους μήνες του έτους για το σύνολο του λιανεμπορίου, διατυπώνει την ανησυχία του για τις κινητοποιήσεις των αγροτών και το ενδεχόμενο να διαταράξουν, εάν ενταθούν, την εφοδιαστική αλυσίδα, μέσω αποκλεισμού τελωνείων, οδικών αξόνων, λιμανιών κ.ο.κ.

«Τέτοιες αρρυθμίες θα επηρεάσουν τόσο τον σταθερό ανεφοδιασμό των καταστημάτων όσο και την απρόσκοπτη ροή των εξαγωγών. Ο όμιλος Jumbo καλεί την πολιτεία να διασφαλίσει άμεσα και με απόλυτο τρόπο την ομαλότητα στην αγορά και την εύρυθμη λειτουργία της χώρας κατά τη διάρκεια αυτής της κρίσιμης περιόδου», αναφέρεται χαρακτηριστικά στην ανακοίνωση.

Η ανάπτυξη της Jumbo στον Καναδά γίνεται μέσω franchising από τον όμιλο Fox, με τον σχεδιασμό να προβλέπει πέντε έως δέκα νέα καταστήματα την επόμενη τριετία.

epic

ORGANISED BY

15
P M

MUSIC | FOOD | DRINKS | GAMES
SPYRIDAKI SQUARE
MAKARIOU AVENUE, 360 TOWER

20
DEC

SUPPORTED BY

EUROBANK

Μόλις ένας στους 10 συνταξιούχους συνεχίζει να εργάζεται

Ενστάσεις για τη συμπληρωματική εισφορά στην Ελλάδα από τον ΟΟΣΑ

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

Παρότι δέχεται τις ισχυρότερες πιέσεις σε όρους δημογραφικής γήρανσης, η Ελλάδα αξιοποιεί λιγότερο από τις υπόλοιπες ανεπτυγμένες οικονομίες τόσο τους νέους όσο και τους ηλικιωμένους της. Ειδικότερα, μόλις ένας στους δέκα συνταξιούχους συνεχίζει να εργάζεται, σε μια αγορά εργασίας η οποία συνεχρώνας καταγράφει σχεδόν 20% ανεργία στους νέους. Αντιστοίχως, υψηλή είναι και η αποχή των γυναικών από το εργατικό δυναμικό, καθώς ανέρχεται σε 11% έναντι 6,5% στην Ευρώζων.

Με εξαίρεση τους τομείς της χειρωνακτικής εργασίας, οι οποίοι απαιτούν ένα επίπεδο φυσικής κατάστασης το οποίο δεν μπορεί να διαθέτει το ανθρώπινο δυναμικό προχωρημένης ηλικίας, οι μισές χώρες του ΟΟΣΑ προσφέρουν κίνητρα για την παράταση της ηλικίας συνταξιοδότησης σε μια σειρά από επαγγέλματα που υποστηρίζουν τους ρυθμούς ανάπτυξης. Η Ελλάδα όμως –μαζί με το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και την Τουρκία– ανήκει στις οικονομίες όπου τα μπόιους για την εθελοντική παράταση της απόσυρσης από την αγορά εργασίας «είναι χαμηλά ή δεν υπάρχουν», σύμφωνα με τη διατύπωση του ΟΟΣΑ.

Μόλις ένας στους δέκα συνταξιούχους συνδυάζει μια σχέση εργασίας με τις συντάξεις αποδοχές του στην Ελλάδα, η οποία ανήκει στις δέκα χώρες όπου συνεχίζουν να καταβάλλουν συνταξιοδοτι-

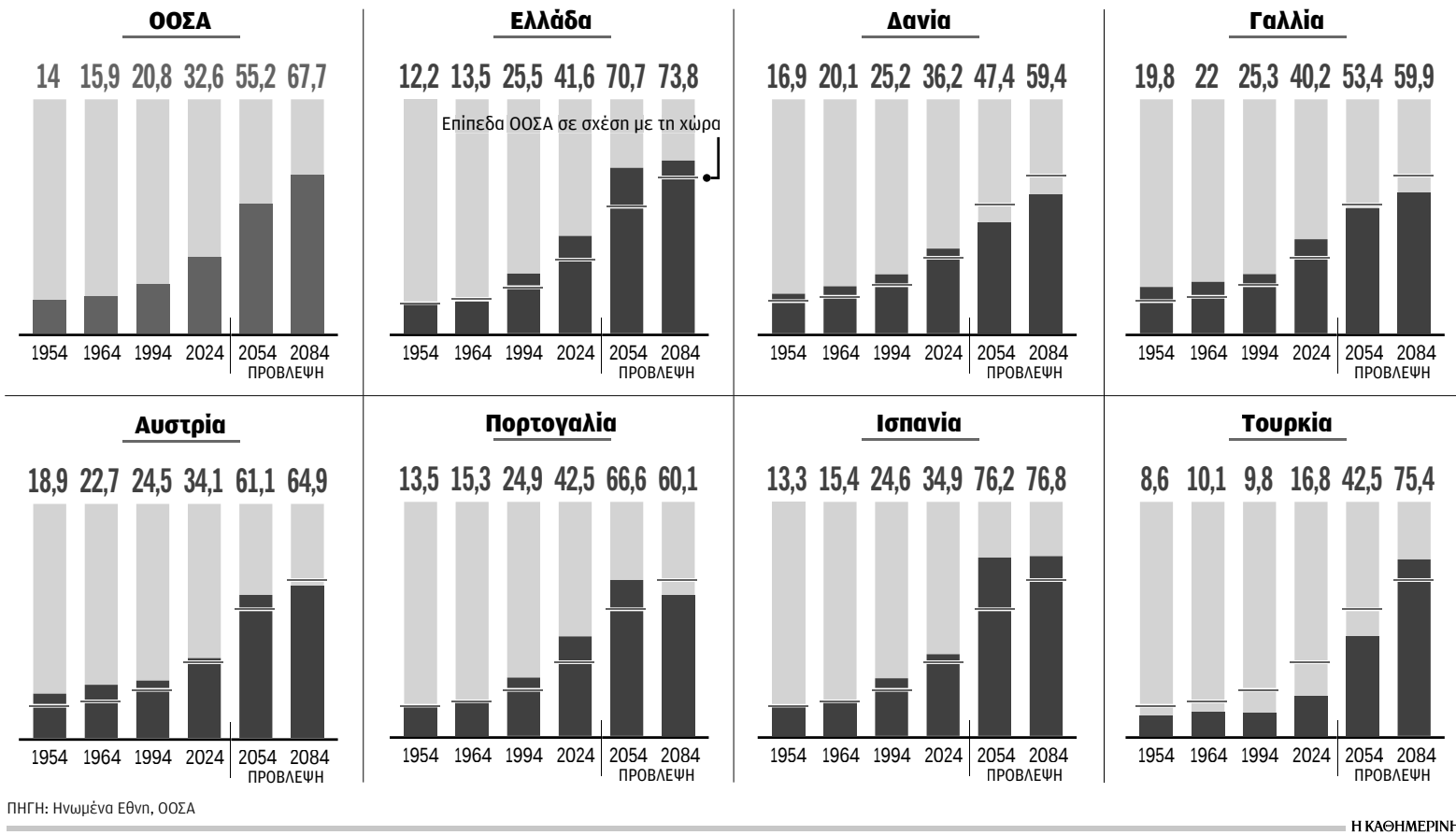
κές εισφορές όσοι εργάζονται πέραν της θεσπισμένης ηλικίας συνταξιοδότησης· η συγκεκριμένη πρακτική ερμηνεύεται ως de facto φόρος επί της εργασίας των συνταξιούχων. Η Ελλάδα και η Ισπανία εφαρμόζουν συμπληρωματική εισφορά 10% και 9% επί των αποδοχών, αντιστοίχως, η οποία δεν οδηγεί από μόνη της σε υψηλότερη σύνταξη. Στον αντίποδα, χώρες όπως η Τσεχία έχουν ενισχύσει το κίνητρο απαλλάσσοντας τους εργαζόμενους συνταξιούχους από την υποχρέωση καταβολής συνταξιοδοτικής εισφοράς, διατηρώντας αμετάβλητη την αντίστοιχη εισφορά του εργοδότη. Το χαμηλό ύψος των μισθών στην Ελλάδα λειτουργεί ενδοχομένως ακόμη ένα αντικίνητρο που οδηγεί στη χαμηλή επιβράβευση και κατ' επέκταση στην περιορισμένη απασχόληση των συνταξιούχων της, τουλάχιστον σε σύγκριση με τα διεθνή δεδομένα.

Ανεργοί νέοι

Η περιορισμένη ανάμειξη των συνταξιούχων στην αγορά εργασίας, παρά την αύξηση του προσδόκιμου ζωής και παρ' όλες τις εντεινόμενες ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό λόγω της μείωσης του πληθυσμού, καταγράφεται σε μια οικονομία η οποία συνεχρώνας δεν αξιοποιεί σχεδόν το 20% των νέων της. Ειδικότερα, η ανεργία στους νέους κάτω των 25 ετών στην Ελλάδα διαμορφώνεται στο 18,8% έναντι 14,4% στην Ευρώζων. Αντιστοίχως, η ανερ-

Αναλογία ηλικιωμένων προς άτομα παραγωγικής ηλικίας

Ο δημογραφικός λόγος γήρατος προς άτομα σε ηλικία εργασίας ορίζεται ως ο αριθμός των ατόμων ηλικίας 65 ετών και άνω ανά 100 άτομα ηλικίας 20-64 ετών. Πρακτικά, στην Ελλάδα, το 2054 θα αντιστοιχεί σχεδόν ένας συνταξιούχος για κάθε εργαζόμενο, αφού η αναλογία που προκύπτει είναι 0,7 συνταξιούχοι προς ένα άτομο παραγωγικής ηλικίας.

ΠΗΓΗ: Ηνωμένα Έθνη, ΟΟΣΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι μισές χώρες του ΟΟΣΑ προσφέρουν κίνητρα για την παράταση της ηλικίας συνταξιοδότησης σε μια σειρά από επαγγέλματα που υποστηρίζουν τους ρυθμούς ανάπτυξης.

για στις γυναίκες ανέρχεται στο 10,9% έναντι μόλις 6,5% στη Ζώνη του Ευρώ. Οι συγκεκριμένες δεξαμενές ανθρώπινου δυναμικού στην Ελλάδα μένουν στην πράξη αναξιοποίητες εν μέσω των δυσμενών προβολών στο δημογραφικό της

χώρας. Τις επόμενες τέσσερις δεκαετίες ο προβλεπόμενος πληθυσμός σε ηλικία εργασίας θα μειωθεί κατά 13% στις χώρες του ΟΟΣΑ. Στην Ελλάδα, όμως, θα συρρικνωθεί κατά περισσότερο από 30%, με τη χώρα μας να φιγουράρει στις πρώτες της κατάταξης με βάση τη δημογραφική της επιδείνωση.

Κατ' επέκταση, ο λόγος των ηλικιωμένων προς τα άτομα παραγωγικής ηλικίας στην ελληνική οικονομία θα αυξηθεί κατά τουλάχιστον 25 μονάδες την περίοδο μέχρι το 2050, όταν η αντίστοιχη αύξηση στη Φινλανδία, στη Σουηδία και τις ΗΠΑ δεν θα ξεπεράσει τις δέκα μονάδες· στο Ισραήλ θα ανέλθει σε μόλις πέντε μονάδες. Ο δημογραφικός λόγος του γήρατος προς την ηλικία εργασίας στην

Ελλάδα αποτυπώνεται και στη θεματική ομολογουμένως ιστορική του εξέλιξη: από 12,2 το 1954 σε 41,6 το 2024 και 73,8 το 2084. Υπενθυμίζεται ότι η ηλικία συνταξιοδότησης στην Ελλάδα –στα 62 χρόνια με πλήρη έτη εργασίας– είναι από τις χαμηλότερες στον κόσμο. Την ίδια ώρα, τα ποσοστά αναπλήρωσης στο ελληνικό συνταξιοδοτικό σύστημα προσεγγίζουν το 100%, τοποθετώντας τη χώρα μας στην κορυφή της κατάταξης σε όρους δαπανών για τη χορήγηση συντάξεων.

Η Ελλάδα ανήκει στις οικονομίες όπου τα περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται για την παροχή των συντάξεων βρίσκονται κάτω από το 20% ως ποσοστό του ΑΕΠ, όταν σε χώρες όπως η Δανία, ο Καναδάς και η Ολλανδία υπερ-

βαίνουν σαφώς το 100% του ΑΕΠ. Όλες αυτές οι διαπιστώσεις αποκτούν ξεχωριστή σημασία σε μια φάση στην οποία σταδιακά ολοκληρώνεται πλέον η αναπτυξιακή ώθηση από το Ταμείο Ανάκαμψης, γεγονός που ήδη επιδρά αρνητικά στις προβλέψεις για την ανάπτυξη των επόμενων ετών. Στον βαθμό που το δημογραφικό θα θέτει τους όρους στη δυναμική της οικονομίας, η Ελλάδα φαίνεται ότι βρίσκεται πίσω στην υιοθέτηση διεθνών πρακτικών οι οποίες είναι σε θέση να επιστратεύσουν μεγαλύτερο μέρος του κατά τα άλλα μειούμενου πληθυσμού, με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας για την υποστήριξη της οικονομίας και τελικά την ενίσχυση των εισοδημάτων, εργαζομένων και συνταξιούχων.

Πληρωμές άνω των 6 δισ. προς εργαζομένους, ανέργους, συνταξιούχους

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Ένα εκτεταμένο κύμα πληρωμών προς εργαζομένους, ανέργους, συνταξιούχους και ευδώρα νοικοκυριά θα πραγματοποιηθεί μέσα στις επόμενες εβδομάδες, καθώς υπουργείο Εργασίας, ΕΦΚΑ, ΔΥΠΑ, ΟΠΕΚΑ, αλλά και επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα επισπεύδουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις ενόψει των εορτών.

Συνολικά, πάνω από 6 δισ. ευρώ αναμένεται να εισρεύσουν στους τραπεζικούς λογαριασμούς εκατομμυρίων δικαιούχων μέχρι τη Χριστούγεννα, με τη μερίδα του λέοντος να κατευθύνεται στους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι θα λάβουν, εκτός από τη μισθοδοσία τους και το δώρο Χριστουγέννων, αφού είναι και οι μόνοι που δικαιούνται 13ο μισθό, δίνοντας σημαντική ανάσα στην αγορά και στα νοικοκυριά.

Μάλιστα, λόγω της σύμπτωσης της 21ης Δεκεμβρίου με ημέρα Κυριακή, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να καταβάλουν το δώρο Χριστουγέννων στους εργαζομένους τους το αργότερο μέχρι την Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου.

Το δώρο αφορά το διάστημα εργασίας από 1η Μαΐου έως 31η Δεκεμβρίου και υπολογίζεται βάσει των τακτικών αποδοχών των εργαζομένων.

Οι εργοδότες που δεν καταβάλουν το επίδομα ή καταβάλλουν

μικρότερα ποσά, αντιμετωπίζουν κυρώσεις από την Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας, ενώ οι εργαζόμενοι μπορούν να υποβάλουν σχετικές καταγγελίες και στα κατά τόπους αστυνομικά τμήματα. Η ανεξάρτητη Αρχή, σε συνεργασία με το υπουργείο Εργασίας αναμένεται να ενισχύσουν τους ελέγχους, καθώς η έγκαιρη πληρωμή του δώρου αποτελεί πάγια προϋπόθεση για τη λειτουργία της αγοράς κατά την εορταστική περίοδο.

Να σημειωθεί ότι πολλές επιχειρήσεις, όπως συμβαίνει κάθε χρόνο, επισπεύδουν την καταβολή μισθών Δεκεμβρίου προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των εργαζομένων τους ενόψει των εορτών. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει νομική υποχρέωση για πρόωπη πληρωμή, η πρακτική είναι γενικευμένη στη μεγάλη πλειονότητα του ιδιωτικού τομέα, κυρίως σε επιχειρήσεις λιανεμπορίου, εστίασης, τουρισμού και υπηρεσιών. Βασική υποχρέωση, πάντως, είναι η καταβολή του δώρου πριν από τα Χριστούγεννα. Λίγο νωρίτερα, χιλιάδες άνεργοι θα λάβουν το Δώρο Χριστουγέννων της ΔΥΠΑ την Τετάρτη 17 Δεκεμβρίου.

Το ύψος του επιδόματος για όσους λαμβάνουν τακτική επιδότηση ανεργίας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους αντιστοιχεί σε 25 ημερήσια επιδόματα, δηλαδή 540 ευρώ, μετά και την αναπροσαρμογή που προέκυψε από την αύξηση

Οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να καταβάλουν το δώρο Χριστουγέννων στους εργαζομένους τους το αργότερο μέχρι την Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου. Το δώρο αφορά το διάστημα εργασίας από την 1η Μαΐου έως την 31η Δεκεμβρίου και υπολογίζεται βάσει των τακτικών αποδοχών των εργαζομένων.

του κατώτατου μισθού από την 1η Απριλίου 2025. Για όσους επιδοτούνται για μικρότερο διάστημα, το Δώρο υπολογίζεται αναλογικά, με τρία ημερήσια επιδόματα για κάθε πλήρη μήνα επιδότησης. Προσοχή όμως. Δεν καταβάλλεται δώρο για μήνα μη πλήρους επιδότησης. Η πληρωμή αφορά τόσο τους εργαζομένους ανέργους όσο και τους συμμετέχοντες σε προγράμματα κατάρτισης και απασχόλη-

σης της ΔΥΠΑ.

Οι συντάξεις του Ιανουαρίου 2026 θα καταβληθούν επίσης πριν από τα Χριστούγεννα, ενσωματώνοντας μάλιστα και την ετήσια αύξηση της τάξης του 2,4%.

Για πρώτη φορά μάλιστα, έπειτα από 13 ολόκληρα χρόνια, μέρος της αύξησης –όχι κάτω από 1,2%– θα λάβουν και οι συνταξιούχοι με προσωπική διαφορά. Το μνημονιακό αυτό μέτρο θα καταργηθεί

πλήρως με τις αυξήσεις του 2027.

Βάσει του προγραμματισμού του ΕΦΚΑ, οι πληρωμές των νέων αυξημένων συντάξεων θα ξεκινήσουν την Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου με τους συνταξιούχους των τώως Ταμείων ΟΑΕΕ, ΟΓΑ, ΕΤΑΑ (μη μισθωτοί). Τη Δευτέρα 22 Δεκεμβρίου σειρά θα πάρουν οι συνταξιούχοι των τώως Ταμείων ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΝΑΤ, Δημόσιο, ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τράπεζες, ΕΤΑΠ-ΜΜΕ, ΤΣΕΑΠΣΟ,

ΤΣΠ-ΗΣΑΠ και ΕΤΑΤ (μισθωτοί).

Από την αύξηση των συντάξεων οι δικαιούχοι θα δουν μηνιαίες ενισχύσεις από 12 ευρώ για συντάξεις των 500 ευρώ έως 65 ευρώ, για συντάξεις όμως που αγγίζουν ή και ξεπερνούν τα 2.700 ευρώ.

Ο ΟΠΕΚΑ θα καταβάλει τα προνοιακά επιδόματα Δεκεμβρίου, εκτός απροόπτου, τη Δευτέρα 22 Δεκεμβρίου, με τα χρήματα να εμφανίζονται στα ΑΤΜ από το απόγευμα της Παρασκευής 19 Δεκεμβρίου. Πρόκειται για επιδόματα σε άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ), δικαιούχους διατροφικών επιδομάτων, αλλά και άλλες κατηγορίες προνοιακών παροχών σε χρήση.

Πριν από τα Χριστούγεννα εκτιμάται ότι θα καταβληθεί και η έκτακτη τελευταία δόση του επιδόματος παιδιού Α21 για το 2025. Η διοίκηση του ΟΠΕΚΑ μάλιστα υπενθυμίζει στους δικαιούχους ότι η σχετική αίτηση πρέπει να είναι οριστικά υποβλημένη και εγκεκριμένη.

Επιστροφή ενοικίου

Όσες τροποπιστικές δηλώσεις υποβληθούν έως την ερχόμενη Παρασκευή 12 Δεκεμβρίου θα οδηγήσουν σε πληρωμή έως τις 30 Δεκεμβρίου, ενώ όσες υποβληθούν έως τις 30 Δεκεμβρίου θα εξοφληθούν έως τις 15 Ιανουαρίου 2026.

Επιπλέον, οι δικαιούχοι που δεν έχουν δηλώσει IBAN καλούνται να το πράξουν άμεσα, ώστε να λάβουν την ενίσχυση που δικαιούνται.

Μείωση μεριδίου ακινήτων στις ξένες επενδύσεις

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΖΑΝΟΓΛΟΥ**

Αισθητά μειωμένη είναι φέτος η συνεισφορά των ξένων επενδύσεων σε ακίνητα στο σύνολο των άμεσων ξένων επενδύσεων που έχουν πραγματοποιηθεί στην ελληνική οικονομία. Σύμφωνα με τα στοιχεία από το ισοζύγιο πληρωμών που επιμελείται η Τράπεζα της Ελλάδος, κατά το φετινό πρώτο εξάμηνο, το σύνολο των ξένων επενδύσεων στην οικονομία ανήλθε σε 2,8 δισ. ευρώ. Από αυτές, 938,3 εκατ. ευρώ, ή το 33,4%, αφορούσαν επενδύσεις σε ακίνητα.

Παρότι υψηλό, το φετινό μερίδιο των ακινήτων είναι σχεδόν το μισό (-42,2%) από εκείνο του

αντίστοιχου περυσινού εξαμήνου. Τότε είχε διαμορφωθεί σε 57,8%, καθώς τα ακίνητα είχαν προσελκύσει ξένες επενδύσεις 1,14 δισ. ευρώ, επί συνόλου 1,974 δισ. ευρώ που ήταν οι συνολικές άμεσες ξένες επενδύσεις στην οικονομία της χώρας. Μάλιστα, σύμφωνα με τα δεδομένα που έχουν προκύψει κατά το τρίτο τρίμηνο, το σύνολο των ξένων επενδύσεων στην οικονομία εκτινάχθηκε στα 8,6 δισ. ευρώ, κάτι που σημαίνει ότι η συνεισφορά των ακινήτων θα είναι ακόμα χαμηλότερη, με δεδομένο ότι η αύξηση δεν πρόκειται να είναι ανάλογη. Ηδη, όπως έχει φανεί κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, παρατηρείται πτώση κατά

17,6% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2024 (938,3 εκατ. ευρώ, έναντι 1,14 δισ. ευρώ). Ειδικότερα, κατά το πρώτο τρίμηνο παρατηρήθηκε πτώση κατά 31,6% σε 356,8 εκατ. ευρώ, ενώ κατά το δεύτερο τρίμηνο η πτώση περιορίστηκε σε 6,5% και 581,5 εκατ. ευρώ (από 622 εκατ. ευρώ).

Σύμφωνα με πηγές της αγοράς ακινήτων, φαίνεται πως η τοποθέτηση κεφαλαίων από το εξωτερικό σε ακίνητα στην Ελλάδα έχει αρχίσει να αλλάζει χαρακτηριστικά, καθώς περνάει από έναν πιο κερδοσκοπικό χαρακτήρα, σε περισσότερο μακροπρόθεσμο προσανατολισμό. Επίσης, σημειώνεται σημαντική άνοδος της ζήτησης

για εξοχικές κατοικίες και πολυτελή ακίνητα.

Στον αντίποδα, οι επενδύσεις που αφορούσαν αποκλειστικά την εξασφάλιση άδειας διαμονής ή την εκμετάλλευση ακινήτων μέσω βραχυχρόνιων μισθώσεων, παρότι συνεχίζουν να υφίστανται, έχουν αρχίσει να επιστρέφουν σε πιο φυσιολογικό επίπεδο συγκριτικά με την περασμένη διετία, όταν οι περιορισμοί που θεσπίστηκαν (ειδικά το 2024) προκάλεσαν επενδυτική «φρενίτιδα», ώστε να εξασφαλιστούν ακίνητα από τους ξένους.

Ηδη φέτος, από τις αρχές του έτους και μέχρι και τον Οκτώβριο, έχουν υποβληθεί 12% λιγότερες αιτήσεις για λήψη άδειας μόνιμου

επενδυτή από το υπ. Μετανάστευσης και Ασύλου. Συγκεκριμένα, οι αιτήσεις έχουν υποχωρήσει σε 6.212, από 7.052, ενώ η τάση είναι συνολικά πτωτική από μήνα σε μήνα. Για παράδειγμα, τον Οκτώβριο σημειώθηκε μείωση των αιτήσεων κατά 49% σε 458, τον Σεπτέμβριο κατά 50% και τον Αύγουστο κατά 43%, ενώ τον Ιούλιο η πτώση σε ετήσια βάση διαμορφώθηκε σε 23,7%. Αντιστοίχως, οι επενδύσεις σε μεμονωμένα διαμερίσματα με στόχο την εκμετάλλευση μέσω βραχυχρόνιων μισθώσεων στο κέντρο της Αθήνας έχουν σταματήσει μετά την απαγόρευση έκδοσης νέου αριθμού ΑΜΑ (Αριθμός Μητρώου Ακινήτου).

Η τοποθέτηση κεφαλαίων από το εξωτερικό σε ακίνητα στην Ελλάδα έχει αρχίσει να αλλάζει χαρακτηριστικά, καθώς περνάει από έναν πιο κερδοσκοπικό χαρακτήρα σε περισσότερο μακροπρόθεσμο προσανατολισμό.

Περισσότερες αεροπορικές θέσεις προς Ελλάδα και τον χειμώνα

Έχουν ενισχυθεί κατά 10% έναντι του 2024 για το διάστημα Δεκεμβρίου - Μαρτίου

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Οι αεροπορικές εταιρείες εξακολουθούν να δίνουν σαφή ψήφο εμπιστοσύνης στο ελληνικό τουριστικό προϊόν, όπως προκύπτει από τα στοιχεία για τις θέσεις που προγραμματίζουν να διαθέσουν σε πτήσεις από το εξωτερικό προς την Ελλάδα. Ο συνολικός αριθμός εμφανίζεται σημαντικά αυξημένος σε σχέση με πέρυσι, επιβεβαιώνοντας τη σταθερά υψηλή ζήτηση για τον προορισμό. Στα ιδιαίτερα θετικά προσμετρείται και η ενίσχυση της χωρητικότητας κατά τη χειμερινή περίοδο,

Οι αεροπορικές εταιρείες έχουν προγραμματίσει 4,89 εκατ. θέσεις στις πτήσεις προς Ελλάδα.

Ιστορικά τη λιγότερο ισχυρή για τη χώρα, εξέλιξη που δείχνει ότι η τουριστική σεζόν αποκτά πλέον μεγαλύτερο βάθος και διάρκεια.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του ΙΝΣΕΤΕ, ο προγραμματισμός των διαθέσιμων θέσεων σε εισερχόμενες διεθνείς πτήσεις για το διάστημα Δεκεμβρίου 2025 έως και Μαρτίου 2026 ανέρχεται σε 4,89 εκατομμύρια. Ο αριθμός αυτός είναι ενισχυμένος κατά 10,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο 2024/25, αποτυπώνοντας τη συνεχώς ενισχυμένη ζήτηση για ταξίδια προς την Ελλάδα ακόμη και στο παραδοσιακά ασθενέστερο τετράμηνο του έτους.

Η μεγαλύτερη συγκέντρωση θέσεων προβλέπεται για τον Μάρτιο, αγγίζοντας σχεδόν το 1,4 εκατομ-

Οι βασικές αγορές που τροφοδοτούν την Ελλάδα προέρχονται κυρίως από την Ευρώπη, με τη Γερμανία να κατατάσσεται στην κορυφή με 663.851 επισκέπτες κατά το εξεταζόμενο διάστημα.

μύριο (+13,2%), ενώ οι λιγότερες, όπως ήταν αναμενόμενο, έχουν προγραμματιστεί για τον Φεβρουάριο και φτάνουν λίγο πάνω από το ένα εκατομμύριο, συγκεκριμένα σε 1,07 εκατ. (+8,8%). Ο Δεκέμβριος, με 1,286 εκατ. θέσεις (+10,3%), καταγράφει τη δεύτερη μεγαλύτερη ζήτηση, ενώ ο Ιανουάριος, που μαζί με τον Δεκέμβριο αποτελεί μήνα διακοπών λόγω της εορταστικής περιόδου, αναμένεται να διατεθούν περίπου 1,13 εκατ. θέσεις (+8,9%). Η κατανομή αυτή δείχνει τη συνέχιση της δυναμικής καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα, με κορύφωση προς το τέλος της περιόδου.

Οι βασικές αγορές που τροφοδοτούν την Ελλάδα προέρχονται κυρίως από την Ευρώπη, με τη Γερμανία να κατατάσσεται στην

κορυφή με 663.851 επισκέπτες κατά το εξεταζόμενο διάστημα, σημειώνοντας άνοδο 7,5% συγκριτικά με πέρυσι. Ακολουθεί δεύτερη η Ιταλία με 414.033 θέσεις, αυξημένες κατά 5,4%, ενώ την κορυφαία τριάδα συμπληρώνει το Ηνωμένο Βασίλειο με 401.444 (+5,3%). Τέταρτη έρχεται η Γαλλία με 208.578 (13,5%) και πέμπτη η Ολλανδία με 167.726 (+4,1%).

Μοναδική εξαίρεση εκτός Ευρώπης αποτελούν οι ΗΠΑ, οι οποίες κατατάσσονται στην έκτη θέση όσον αφορά τον συνολικό αριθμό προγραμματισμένων αεροπορικών θέσεων προς την Ελλάδα. Συγκεκριμένα, η προσφερόμενη χωρητικότητα φτάνει στις 70.751 θέσεις, σημειώνοντας αύξηση 5,4% σε σύγκριση με την

προηγούμενη αντίστοιχη περίοδο. Παρά τη φυσιολογική μείωση των απευθείας πτήσεων κατά τη χειμερινή περίοδο, η αμερικανική αγορά διατηρεί τη δυναμική της, δεδομένου ότι μόνο η Emirates συνεχίζει τις πτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ενώ η Delta κάνει διακοπή για ένα μήνα.

Πάντως, εκτός από την Ελλάδα και η πλειονότητα των ανταγωνιστών της συνεχίζει να προσελκύει το ενδιαφέρον των αεροπορικών εταιρειών και να συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη διαθεσιμότητα σε θέσεις. Η Ισπανία καταγράφει μέχρι στιγμής άνοδο 6,5% στις αεροπορικές κρατήσεις, ενώ σε αντίστοιχα επίπεδα αύξησης κινείται και η Ιταλία. Στον αντίποδα, η Πορτογαλία ακολουθεί πτωτική πορεία με μείωση 9,6%.

Προς μία ακόμη χρονιά-ρεκór οδεύει το «Ελευθέριος Βενιζέλος»

Σταθερά ανοδική πορεία κατέγραψε η επιβατική κίνηση στο αεροδρόμιο της Αθήνας κατά το διάστημα Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2025, αν και με διαφοροποιήσεις ανάμεσα στο δίκτυο εσωτερικού και εξωτερικού. Ωστόσο, το σίγουρο είναι ότι το «Ελευθέριος Βενιζέλος» οδεύει σε ακόμη μία χρονιά με επιδόσεις ρεκόρ.

Συνολικά, ο αριθμός των διακινηθέντων επιβατών αυξήθηκε κατά 6,6% στο 11μηνο του έτους, φθάνοντας σε 31,684 εκατομμύρια από 29,725 εκατομμύρια πέρυσι. Στα εσωτερικά δρομολόγια η κίνηση ενισχύθηκε κατά 2% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024, αγγίζοντας συνολικά τους 9,003 εκατομμύρια από 8,826 εκατομμύρια.

Η εικόνα στο δίκτυο εξωτερικού είναι σαφώς πιο δυναμική.

Η συνολική επιβατική κίνηση αυξήθηκε κατά 8,5% κατά τους 11 μήνες της χρονιάς, καθώς ανήλθε σε 22,681 εκατομμύρια επιβάτες. Θετικό πρόσημο εμφάνισε και ο φετινός Νοέμβριος, γεγονός που καταδεικνύει τη συνεχιζόμενη επέκταση των διεθνών δρομολογίων και τη σταθερή ζήτηση για ταξίδια τόσο από τους Έλληνες όσο και από το εξωτερικό. Στο δίκτυο εσωτερικού καταγράφηκαν 669.682 επιβάτες, σημειώνοντας αύξηση 5%. Το διεθνές δίκτυο παρουσίασε ακόμη ισχυρότερη ανάπτυξη, με 1,686 εκατομμύριο διακινηθέντες επιβάτες και αύξηση 11,5%. Συνολικά, η επιβατική κίνηση διαμορφώθηκε σε 2,356 εκατομμύρια, αυξημένη κατά 9,6% σε σχέση με τον Νοέμβριο του 2024. Ωστόσο, ο Νοέμβριος δεν ήταν χωρίς προκλήσεις για την αεροπορική κίνηση στις Αθήνες. Κατά την τελευταία εβδομάδα του μήνα παρατηρήθηκε αύξηση στις καθυστερήσεις, καθώς το αεροδρόμιο λειτούργησε με μόνο ένα διάδρομο

Θετικό πρόσημο εμφάνισε και ο φετινός Νοέμβριος, γεγονός που καταδεικνύει τη συνεχιζόμενη επέκταση των διεθνών δρομολογίων.

λόγω εργασιών που βρίσκονταν σε εξέλιξη στον δεύτερο διάδρομο. Επιπλέον, οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες προς το τέλος της εβδομάδας, με έντονες καταιγίδες, συνέβαλαν περαιτέρω στις καθυστερήσεις, επηρεάζοντας τη ροή των πτήσεων.

Σε ό,τι αφορά τα μερίδια των αεροπορικών εταιρειών σε επίπεδο πτήσεων, πρώτη παραμένει η Aegean Airlines με 44,4%, καταγράφοντας σημαντική παρουσία στις εσωτερικές και στις ευρωπαϊκές συνδέσεις. Ακολουθεί η Sky Express με 20%, που επεκτείνει συστηματικά το δικτύο της εντός Ελλάδας και σε επιλεγμένους ευρωπαϊκούς προορισμούς. Η Ryanair με 4,5% και η easyJet με 2,7% ενισχύουν την προσβασιμότητα σε low-cost ταξίδια, ενώ η Lufthansa με 1,9% ολοκληρώνει την πεντάδα, διασφαλίζοντας τη σύνδεση της Αθήνας με τα μεγάλα διεθνή hubs.

Επισημαίνεται ότι ο αριθμός των πτήσεων στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών κατά τη διάρκεια των 11 μηνών του 2025 ανήλθε σε 264.113, καταγράφοντας αύξηση 5,6% σε σχέση με το 2024. Οι πτήσεις εσωτερικού παρουσίασαν άνοδο 1,1%, ενώ οι διεθνείς πτήσεις σημείωσαν αύξηση 8,8% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024.

Και φέτος τα Χριστούγεννα

Πάμε
Προεδρικό
Χριστουγεννιάτικο Χωριό
στο Προεδρικό Μέγαρο

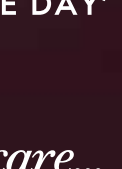
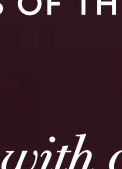
Σάββατο 13/12 & Κυριακή 14/12 | 11:00-19:00

Χώρος στάθμευσης: English School με δωρεάν μεταφορά προς τον χώρο της εκδήλωσης.

Η είσοδος στο Προεδρικό Μέγαρο επιτρέπεται μόνο σε οχήματα που διαθέτουν δελτίο στάθμευσης Ατόμων με Αναπηρίες.

Μέρος των εσόδων από τις πωλήσεις των προϊόντων θα διατεθεί για στήριξη του Ταμείου Ευημερίας Σχολής Κωφών.

Μια πρωτοβουλία της Πρώτης Κυρίας Φιλίππας Καρσερά Χριστοδουλίδη.

ALASIA HOTEL

Christmas and New Year's Celebrations

24/12 Wednesday	CHRISTMAS EVE GALA DINNER Resident Dee Jay Adults: €165.00 Children: €125.00
25/12 Thursday	CHRISTMAS DAY 'SANTA'S' BUFFET LUNCH Internationally acclaimed Italian Pianist & Composer, Luca Gualco Adults: €110.00 Children: €80.00
26/12 Friday	BOXING DAY 'THE ROASTS' SHARING LUNCH Dee Jay Simos Vamvakidis on the Decks with Live Instrumental Performers Adults: €110.00
31/12 Wednesday	NEW YEAR'S REVELLION 'CELEBRATION' BUFFET DINNER Dee Jay Simos Vamvakidis on the Decks with Live Instrumental Performers Adults: €170.00 Children: €130.00
01/01 Thursday	NEW YEAR'S DAY 'FESTIVE CARVERY' SHARING LUNCH Adults: €110.00 Children: €80.00
06/01 Tuesday	TA FOTA' BRUNCH WITH 'FLAVORS OF THE DAY'

handcrafted with care... For Reservations: 25 332000

σελίδες ιστορίας

Κυριακή
14/12

Αφιέρωμα:
Χριστούγεννα στον κόσμο

Ακόμα:
Πότε και πώς
καθιερώθηκε ο εορτασμός

Το έθιμο του δέντρου

Η αλλαγή του χρόνου
στους αρχαίους λαούς

Πουριτανοί εναντίον
Χριστουγέννων

Από τον Άγιο Νικόλαο
στον Άγιο Βασίλειο
και τον Ρούντολφ

**Οι ιστορίες
που έγραψαν
την Ιστορία**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy

Της **ANNAΣ ΠΟΥΛΥΒΙΟΥ**

Σε τροχιά ανάπτυξης βρίσκεται ο Δήμος Παράλιμνιου-Δερύνειας, με μια σειρά μεγάλων έργων και στρατηγικών παρεμβάσεων που αναδιαμορφώνουν την εικόνα και τον ρόλο της περιοχής. Η υπό ολοκλήρωση μαρίνα Παράλιμνιου, με προϋπολογισμό 100 εκατ. ευρώ, αναμένεται να αποτελέσει σημείο αναφοράς για ολόκληρη την επαρχία, ενώ η σταθερή άνοδος του τουρισμού —με φετινή αύξηση εσόδων κατά 20%— επιβεβαιώνει τη συνεχιζόμενη δυναμική. Παράλληλα, ο δήμος προχωρεί στον στρατηγικό ανασχεδιασμό της ταυτότητας του και ενισχύει τις διεθνείς του σχέσεις, την ώρα που νέα έργα πολιτισμού και υποδομής αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής και δημιουργούν σημαντικές προοπτικές για το μέλλον.

Μαρίνα Παραλιμνίου

Με ταχείς ρυθμούς προχωρούν οι εργασίες στη μαρίνα Παραλιμνίου, ένα έργο-ορόσημο για την περιοχή με προϋπολογισμό που ανέρχεται στα 100 εκατ. ευρώ. Η ανάπτυξη, η οποία αναμένεται να αλλάξει ριζικά το παρόντιό μάλιστα και να αναβαθμίσει την τουριστική και οικονομική φυσιογνωμία της περιοχής, βρίσκεται πλέον στο τελικό στάδιο υλοποίησης.

Η μαρίνα βρίσκεται στην περιοχή Πεντέρα, στον Ποταμάρη, πλησίον του αλευριού του καταστήρου Αγίου Νικολάου, και αποτελεί μια μικτή ανάπτυξη με έντονο τουριστικό και οικιστικό χαρακτήρα. Το έργο περιλαμβάνει μαρίνα δυναμικότητας 300 σκαφών αναψυχής, 77 οικιστικές μονάδες, 10 εμπορικές μονάδες και ξενοδοχειακή μονάδα 50 κλινών. Το εμπορικό τμήμα θα φιλοξενεί δύο καφετέριες, τέσσερα εστιατόρια, ένα μίνι μάρκετ και τρία καταστήματα, δημιουργώντας έναν νέο, σύγχρονο κόσμο αναψυχής και εξυπηρέτησης.

Ως επίσημο σημείο εισόδου στη Δημοκρατία, η μαρίνα θα διαθέτει μόνιμη παρουσία της Αστυνομίας, του Τελωνείου και άλλων κρατικών υπηρεσιών. Το κτίριο που θα στεγαστεί τις υπηρεσίες αυτές, καθώς και ο σταθμός καυσίμων, έχουν ήδη ολοκληρωθεί και αναμένεται να παραδοθούν στις αρχές του 2026.

Στο οικιστικό σκέλος της ανάπτυξης, οι εργασίες συνεχίζονται με την τοποθέτηση πατωμάτων και κουφωμάτων στις οικιστικές μονάδες, ενώ έχει ξεκινήσει και η κατασκευή του τελευταίου κτιρίου της μαρίνας, το οποίο θα στεγάσει την ξενοδοχειακή μονάδα. Όπως ενημερώνεται η «Κ», η ξενοδοχειακή μονάδα θα έχει 12 ορόφους, θα διαθέτει 50 luxury

suites των 50 τ.μ. και αναμένεται να λειτουργήσει εντός του 2027.

Με την ολοκλήρωσή της, η μαρίνα Παραλίου αναμένεται να αποτελέσει έναν από τους σημαντικότερους αναψυκτικούς πυλώνες της περιοχής, ενισχύοντας τον τουρισμό, προσελκύοντας νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες και δίνοντας ώθηση στην οικονομία της ευρύτερης περιοχής.

Τουρισμός

Ιδιαίτερα αυξημένη εμφανίστηκε η τουριστική κίνηση στον Δήμο Παρालιμνίου-Δερύνειας κατά τη φετινή καλοκαιρινή περίοδο, καταγράφοντας αύξηση εσόδων στις τάξεις του 20%, με το 2025 να χαρακτηρίζεται ως μια ιδιαίτερα καλή χρονιά όπως μας ανέφερε ο δήμαρχος Παρალიμνίου-Δερύνειας, κ. Γιώργος Νικολέττος. Η αύξηση αυτή κα-

**Ανοδο σημείωσε
τη φετινή χρονιά ο τουρι-
σμός, καταγράφοντας αύ-
ξηση εσόδων κατά 20%,
επιβεβαιώνοντας τη συνεχι-
ζόμενη δυναμική.**

ταγράφεται τόσο από τις ενοικιαζόμενες ξαπλώστρες και ομπρέλες στις παραλίες, όπως μας είπε, όσο και από την ενοικίαση τουριστικών κλινών.

Παράλληλα, με στόχο η περιοχή να καταστεί σε ολόχρονο προορισμό, ο δήμος, σε συνεργασία με ξενοδόχους και ιδιοκτήτες κέντρων αναψυχής, εφαρμόζει στρατηγικές παρεμβάσεις και πρω-

τοβουλίες, έτσι ώστε πολλές επιχειρήσεις να παραμείνουν ανοικτές και κατά τη χειμερινή περίοδο. Η προσπάθεια αυτή στοχεύει σε επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και ενίσχυση της τοπικής οικονομίας πέραν της καλοκαιρινής αιχμής. Η θετική αυτή τάση δημιουργεί σταθερή βάση για περαιτέρω ανάπτυξη, ενόψει των νέων έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται να ενισχύσουν ακόμη περισσότερο το τουριστικό προφίλ του δήμου.

Νέα ταυτότητα

Σε εξέλιξη βρίσκεται ο στρατηγικός σχεδιασμός για το νέο branding του Δήμου Παραλιμνίου-Δερύνειας, με την πρώτη φάση υλοποίησης να έχει ήδη ξεκινήσει. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που στοχεύει στη διαμόρφωση μιας ενιαίας, σύγχρονης και αναγνωρίσι-

μης ταυτότητας για τον δήμο, μέσω της οποίας επικοινωνείται ο χαρακτήρας, η ποιότητα ζωής, το τουριστικό προϊόν και οι προοπτικές ανάπτυξης του.

Ὅπως σημειώνει ο κ. Νικολέττος, «μέσα από τον στρατηγικό σχεδιασμό, ο δήμος μας θα αποκτήσει ένα σταθερό πλαίσιο δράσης, μια ενιαία φωνή και μια μακροπρόθεσμη πυξίδα που καθοδηγεί κάθε πρωτοβουλία, από τον τουρισμό μέχρι τον πολιτισμό και την επιχειρηματικότητα. Με άλλα λόγια, διαμορφώνεται το αφήγημα που θα συνοδεύει τον τόπο μας τις επόμενες δεκαετίες και θα καθορίσει τον τρόπο που τον αντιλαμβάνεται ο κόσμος».

Ο σχεδιασμός για το νέο branding γίνεται σε συνεργασία με τον διεθνούς φήμους brand strategist Peter Economides, ο οποίος σε ειδική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε, παρουσίασε τη φιλοσο-

φία που διέπει τη νέα εικόνα του δήμου για τα επόμενα χρόνια.

Διεθνής συνεργασία

Σημαντικό βήμα στην ενίσχυση των διεθνών του σχέσεων έκανε ο δήμος με την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας με την πόλη Radom της Πολωνίας. Μια συμφωνία που εντάσσεται σε μια στρατηγική εξωστρέφειας του δήμου και στοχεύει στην ανάπτυξη στενότερων συνεργασιών σε κρίσιμους τομείς, όπως ο τουρισμός, η επιχειρηματικότητα, η ανταλλαγή τεχνονομίας και η πολιτιστική διασύνδεση. Επιπλέον, η υπάρχουσα αεροπορική σύνδεση μεταξύ των δύο χωρών ενισχύει ακόμα περισσότερο τη νέα αυτή συνεργασία, ενώ, όπως σημειώνει ο κ. Νικολέττος, οι ενέργειες αυτές έχουν ιδιαίτερη σημασία εφσόνει η συνεχώς αυξανόμενη ροή Πολωνών επισκεπτών στον Πρωτάρι αλλά και ευρύτητα στο νησί.

Πολιτισμός

Σε τροχιά υλοποίησης βρίσκεται η ανέγερση της νέας Αίθουσας Πολιτισμού και Συνεδριακού Κέντρου στο Δημοτικό Διαμέρισμα Δερύνειας, ένα έργο που σηματοδοτεί ένα σημαντικό αναπτυξιακό βήμα για την περιοχή, καθώς αναμένεται να προσφέρει πολλά, πλά οφέλη σε πολιτιστικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο.

Η νέα αίθουσα θα προσφέρει τη δυνατότητα φιλοξενίας θεατρικών παραστάσεων, συναυλιών, εκδηλώσεων και συνεδρίων, ενισχύοντας παράλληλα τη δράση των τοπικών καλλιτεχνών και πολιτιστικών φορέων. Στόχος είναι όχι μόνο η ανάπτυξη της δημιουργικής δραστηριότητας, αλλά και η ανάδειξη της τοπικής κληρονομιάς, με την προσέλευση επισκεπτών από όλη την Κύπρο και το εξωτερικό.

Σε κοινωνικό επίπεδο, η αίσθηση θα λειτουργεί ως χώρος συνάντησης, διάλογου και συμμετοχής για πολίτες όλων των ηλικιών, προωθώντας τον θεσμοτισμό, την εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση μέσα από σεμινάρια, εργαστήρια και διαλέξεις. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην προσβασιμότητα, με υποδομές που εξασφαλίζουν ισότιμη συμμετοχή για άτομα με αναπηρίες, ηλικιωμένους, νέους και ευάλωτες ομάδες.

Το έργο περιλαμβάνει συνεδριακό κέντρο χωρητικότητας περίπου 500 ατόμων, θέατρο 450 θέσεων και χώρο στάθμευσης για 140 οχήματα. Η εκτιμώμενη αξία του έργου ανέρχεται στα €5.096.050 (χωρίς ΦΠΑ) και υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Πολιτικής Συνοχής «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027» με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το κτίριο που θα στεγάσει τις κρατικές υπηρεσίες, καθώς και ο σταθμός καυσίμων, έχουν ήδη ολοκληρωθεί και αναμένεται να παραδοθούν στις αρχές του 2026.

Σημαντικό
βήμα στην
ενίσχυση
των διεθνών
του σχέσεων
έκανε ο Δή-
μος Παραλι-
μνίου-Δερύ-
νειας με την
υπογραφή
μνημονίου
συνεργασίας
με την πόλη
Radom της
Πολωνίας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ Η

EUROBANK

ΑΝΟΙΓΕΙ
19.11

ΠΑΛΙΟ
ΛΙΜΑΝΙ
ΛΕΜΕΣΟΥ

 limassol_christmas_land
 Limassol Christmas Land

Υποστηρικτές:

Μέγας Χορηγός:

Χορηγοί:

Χορηγός Επικοινωνίας:

Στα αζήτητα παραμένουν τα χειμερινά εξοχικά

Μειωμένες 54% κατά μέσον όρο οι τιμές σε σχέση με την περίοδο πριν από την οικονομική κρίση, χιλιάδες τα απούλπητα σπίτια

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΖΑΝΟΓΛΟΥ

Συνεχίζεται για ακόμα μία χρονιά η «χειμερία νάρκη» της αγοράς χειμερινών εξοχικών κατοικιών. Οι υπερβολές του παρελθόντος που οδήγησαν σε υπερδόμηση έχουν καταστήσει τη συγκεκριμένη κατηγορία σε αρνητικό πρωταγωνιστή της αγοράς κατοικίας, καθώς παραμένει καθηλωμένη σε αξίες πολύ χαμηλότερες σε σχέση με την περίοδο πριν από την οικονομική κρίση. Την ίδια στιγμή, από το 2017 μέχρι σήμερα, στην υπόλοιπη αγορά, οι τιμές των κατοικιών όχι μόνο έχουν καταγράψει «ράλι» από 70% έως 100% (ανάλογα με την περιοχή και την κατάσταση του ακινήτου), αλλά έχουν πλέον επιστρέψει σε επίπεδο παραπλήσιο ή και σημαντικά υψηλότερο συγκριτικά με την περίοδο της οικονομικής κρίσης.

Ωστόσο, όπως καταγράφει η φετινή ετήσια έρευνα της εταιρείας πιστοποιημένων εκτιμητών ακινήτων Geoaxis για την αγορά των χειμερινών εξοχικών, οι τιμές είναι σήμερα μειωμένες κατά 54% κατά μέσον όρο. Μάλιστα στις περιοχές που παρακολουθεί η εταιρεία, δηλαδή σε Αράκωβα, Καρπενήσι, Τρίκαλα Κορινθίας και Αγιο Αθανάσιο Πέλλας, οι τιμές δεν έχουν σημειώσει ιδιαίτερη μεταβολή τον τελευταίο χρόνο. Μόνο στην Αράκωβα παρατηρείται μικρή άνοδος κατά 2,6%, σε 1.690 ευρώ/τ.μ., όταν το 2008 η μέση τιμή διαμορφωνόταν σε 3.000 ευρώ/τ.μ.

Η πάλαι ποτέ «Μύκονος του χειμώνα», παρότι διατηρεί την αίγλη της μεταξύ των θαμιώνων των χιονοδρομικών κέντρων και ανθρώπων υψηλόθερων εισοδημάτων, δεν παρουσιάζει την ίδια εικόνα

Φωτογραφία: Αγιος Αθανάσιος Πέλλας

NHFF: Geoaxis Property & Valuation Services

Ούτε η πώληση κάτω από το κόστος δείχνει να ενεργοποιεί τη ζήτηση, ενώ πολλά αξιοποιούνται πλέον για βραχυρόνιες μισθώσεις.

όσον αφορά την αγορά κατοικίας. Σύμφωνα με τον κ. Γιάννη Ξυλά, επικεφαλής της Geoaxis, «οι τιμές των χειμερινών κατοικιών έχουν μειωθεί στο μισό σε σχέση με την αρχή της κρίσης το 2008, και ακόμα και σήμερα χιλιάδες σπίατα παραμένουν απούλπητα καθώς η ζήτηση εξακολουθεί να κινείται σε ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο. Χαρακτηριστική είναι η εικόνα στο Λιβάδι της Αράκωβας, όπου μετά το κα-

τασκευαστικό «αμόκ» –σε σημείο που μεζονέτες κτίστηκαν σχεδόν και μέσα στη λίμνη–, δεκάδες συγκροτήματα παραμένουν ολοκληρωμένα δίχως καμία προοπτική άμεσας διάθεσης».

Όπως αναφέρει ο κ. Ξυλάς, παρά την πρόσκαιρη αύξηση που σημειώθηκε στις τιμές την περίοδο 2018-2019, αρκετοί κατασκευαστές που επένδυσαν μέσω δανεισμού στην ανέγερση πολυτελών κατοικιών,

με συνολικό κόστος κατασκευής και αγοράς γης πάνω από 1.500 ευρώ/τ.μ., εξακολουθούν να βρίσκονται πλήρως εγκλωβισμένοι, αφού ούτε η πώληση κάτω από το κόστος δείχνει να ενεργοποιεί τη ζήτηση.

Αλλωστε η αγορά εξοχικών κατοικίας και δη σε ορεινές περιοχές απευθύνεται κυρίως σε Έλληνες αγοραστές. Επομένως η ζήτηση είναι φυσιολογικά να παραμένει χαμηλή, καθώς το βασικό ζητούμενο

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

σήμερα είναι η εξασφάλιση προσιτής κύριας κατοικίας και όχι δευτερεύουσας κατοικίας και μάλιστα σε κάποιο ορεινό προορισμό, παρότι το κόστος φαντάζει ελκυστικό συγκριτικά με την υπόλοιπη αγορά.

Ένας ακόμα λόγος που λειτουργεί αρνητικά είναι και η κλιματική αλλαγή, η οποία έχει οδηγήσει σε περιορισμένες χιονοπτώσεις τα τελευταία χρόνια, μειώνοντας έτσι και το ενδιαφέρον, ενώ συρρικνώνεται και η περίοδος υψηλής ζήτησης, ακόμα και για ενοικίαση, σε σημεία που διαθέτουν χιονοδρομικά κέντρα. Πάντως, πολλά από τα απούλπητα σπίατα αξιοποιούνται πλέον μέσω ψηφιακών πλατφορμών βραχυρόνιες μισθώσεις λόγω αδυναμίας ανανέωσης τυπικών μισθώσεων με τη σεζόν. Οι περισσότεροι επισκέπτες ενδιαφέρονται για ολιγοήμερη διαμονή παρά για ενοικίαση με τη σεζόν και ακόμα περισσότερο για αγορά.

Προβληματική είναι η πολύ μεγάλη επιφάνεια των διαθέσιμων προς πώληση κατοικιών, δείγμα των υπερβολών που σημειώθηκαν την περίοδο πριν από την οικονομική κρίση. Αξίζει να σημειωθεί ότι η μέση επιφάνεια διαμορφώνεται σε 142,5 τ.μ. ανά ακίνητο, με τη μεγαλύτερη να εντοπίζεται στα σπίατα στον Αγιο Αθανάσιο Πέλλας με 196 τ.μ. και τη μικρότερη στο Καρπενήσι με 100 τ.μ., κυρίως λόγω των παλαιότερων και πιο τυπικών κατοικιών που προσφέρονται εκεί. Η μέση ηλικία εξοχικής κατοικίας που διατίθεται μέσω αγγελιών διαμορφώνεται σήμερα στα 27,5 χρόνια. Η μεγαλύτερη ηλικία κατασκευών καταγράφεται στο Καρπενήσι με 35 χρόνια και η μικρότερη στον Αγιο Αθανάσιο Πέλλας με 19 έτη.

Στο τραπέζι σενάριο ελάχιστου ενοικίου

Σε «καυτή πατάτα» εξελίσσεται η φορολόγηση των ακινήτων τόσο στο σκέλος της κατοχής όσο και στο κομμάτι του εισοδήματος που αποφέρουν τα ενοίκια. Η ΑΑΔΕ φορολογεί με δεδομένα που, όπως αποδεικνύεται στην πράξη πλέον, δεν έχουν καμία σχέση με τη σημερινή πραγματικότητα. Οι αντικειμενικές αξίες των ακινήτων υπολείπονται πλέον σε πολλές περιοχές ακόμη και πάνω από 20%-30% των πραγματικών, καθώς συμπληρώνεται 5ετία από την τελευταία αναθεώρησή τους.

Όσο για τη φορολογία εισοδήματος, επιβάλλεται –σε εκατοντάδες χιλιάδες περιπτώσεις– επί πλασματικών ενοικίων. Η επεξεργασία των φορολογικών δηλώσεων ανέδειξε ότι μόλις ο ένας στους δέκα ιδιοκτήτες, περίπου 90.000 στο σύνολο, εισπράττουν ενοίκιο άνω των 400 ευρώ τον μήνα, στοιχείο που δύσκολα γίνεται πιστευτό εν μέσω... ράλι στα ενοίκια. Η συζήτηση για το ενδεχόμενο επιβολής «ελάχιστου πλάφον» και στα ενοίκια –στο πρότυπο του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος των ελευθέρων επαγγελματιών και των αυτοαπασχολούμενων– έχει ήδη ανοίξει μετά και τα «ευρήματα» για μηνιαία ενοίκια της τάξεως των 5 και 10 ευρώ.

Ωστόσο, οι δύσκολες πολιτικές αποφάσεις δεν αναμένεται να ληφθούν πριν από τις εκλογές, καθώς πέραν του πολιτικού κόστους, το οικονομικό επιτελείο θέλει να έχει στη διάθεσή του και ένα πλήρως λειτουργικό «μπιτρό ιδιοκτησίας ακινήτων» (το γνωστό ΜΙ-ΔΑ), ώστε να σχηματιστεί καλύτερη εικόνα για την πραγματική αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας στην Ελλάδα.

Στελέχη του οικονομικού επιτελείου υποστηρίζουν ότι τα παραδείγματα που ανακινώθηκαν από το υπουργείο Οικονομικών την προηγούμενη εβδομάδα μετά την εκκαθάριση των δηλώσεων για τις επιστροφές ενοικίων, είναι προϊόντα διασταυρώσεων των εντύπων Ε1 της εφορίας με τα ηλεκτρονικά μισθωτήρια. Δηλαδή, ο ενοικιαστής που δήλωσε ότι καταβάλλει 20 ευρώ τον μήνα για την ενοίκιαση διαμερίσματος

133 τετραγωνικών μέτρων στην Ηλιούπολη, έχει εμφανίσει το ίδιο ποσό –σε συνεννόηση φυσικά με τον ιδιοκτήτη– και στο ηλεκτρονικό μισθωτήριο. Τα συνολικά νούμερα εντυπωσιάζουν: **1.** Περίπου 180.000 ενοικιαστές δήλωσαν ότι πληρώνουν ενοίκιο χαμηλότερο των 100 ευρώ μηνιαίως (σ.σ. οι 35.000 εξ αυτών εμφάνισαν ποσά που δεν υπερβαίνουν καν τα 30 ευρώ τον μήνα).

2. Στη ζώνη των 100 έως 400 ευρώ τον μήνα κινήθηκαν περίπου 630.000 ενοικιαστές, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 70% του συνόλου. (σ.σ. στο δείγμα ενσωματώθηκαν μόνο οι ενοικιαστές που δικαιούνται την επιστροφή ενοικίου, οι οποίοι όμως ανέρχονται σε περίπου ένα εκατομμύριο).

Περίπου 180.000 ενοικιαστές δήλωσαν ότι πληρώνουν ενοίκιο χαμηλότερο των 100 ευρώ μηνιαίως. Πάνω από 400 ευρώ δήλωσαν μόλις 90.000 ενοικιαστές.

3. Πάνω από 400 ευρώ τον μήνα δήλωσαν μόλις 90.000 ενοικιαστές.

Τα στατιστικά ευρήματα μπορούν να δικαιολογηθούν με μια σειρά από λόγους. Υπάρχει το ενδεχόμενο οι ενοικιαστές του ίδιου διαμερίσματος να είναι περισσότεροι από ένας, οπότε και το μηνιαίο μίσθωμα να σπάσει ανάλογα. Σε πολλές περιπτώσεις, το «φαινόμενο» δικαιολογείται από την κακή αποτύπωση της πραγματικότητας στα ηλεκτρονικά μισθωτήρια. Λογιστές επισημαίνουν ότι με την απειλή του προστίμου των 100 ευρώ για την κάθε διόρθωση, συνήθως αποφεύγονται οι παρεμβάσεις, με αποτέλεσμα τα λάθη να διαγιγνίζονται, καθώς εντοπίζονται εκπρόθεσμα μόνο όταν έρχεται η ώρα υποβολής των φορολογικών δηλώσε-

ων. Στην ΑΑΔΕ παραμένει ζητούμενο το ξεκαθάρισμα του τοπίου, κάτι που εκτιμάται ότι μπορεί να προχωρήσει και με το Μπιτρό Ιδιοκτησίας Ακινήτων, αλλά και με την επιστροφή του ενός ενοικίου. Είναι ένα ερώτημα το κατά πόσο με το ξεκίνημα της νέας χρονιάς οι ενοικιαστές που αντιλήφθηκαν ότι το επιδόμα τους εξαρτάται από το τι γράφεται στα αρχεία της εφορίας και όχι από το τι ισχύει στην πραγματικότητα, θα ζητήσουν και «διόρθωση» στο μισθωτήριο συμβόλαιο. Φυσικά, ο βασικότερος λόγος εκτιμάται ότι είναι η «σύμπτωση» ενοικιαστών και ιδιοκτητών, ώστε να καταγραφεί χαμηλότερο ενοίκιο.

Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο δεν επιτρέπει στις Αρχές να επιβάλουν κυρώσεις ακόμη και στις περιπτώσεις που το ενοίκιο είναι εξωφθαλμα χαμηλό σε σχέση με την αξία του ακινήτου. Το αν θα εξεταστεί το ενδεχόμενο ενός ελάχιστου ορίου (σ.σ. είχε επιβληθεί στο παρελθόν στο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση και σήμερα εξακολουθεί να υφίσταται μόνο για δωρεές ακινήτων σε συγγενικά πρόσωπα) είναι θέμα άμεσας προτεραιότητας, καθώς τα ενοίκια που έρχονται στο φως «βγάζουν μάτι».

Οι νέες αντικειμενικές

Στο μέτωπο των αντικειμενικών αξιών η κυβέρνηση έχει ξεκαθαρίσει ότι η επικαιροποίησή τους δεν πρόκειται να γίνει παρά μετά τις βουλευτικές εκλογές του 2027. Αυτό θα σήμαινε εκτίναξη της φορολογητέας περιουσίας των Ελλήνων ακόμη και κατά 150-200 δισ. ευρώ (σ.σ. σήμερα η φορολογητέα αξία προσεγγίζει το ένα τρις. ευρώ) και κατά συνέπεια εκτίναξη και του ΕΝΦΙΑ.

Για να μη συμβεί κάτι τέτοιο (σ.σ. ο πολυετής προϋπολογισμός δεν προβλέπει αυξημένες εισπράξεις από τον ΕΝΦΙΑ) θα απαιτηθεί εκ νέου σχεδιασμός των φορολογικών συντελεστών. Εκεί που δεν θα αποφευχθούν οι επιβαρύνσεις, είναι στις μεταβιβάσεις ακινήτων και κυρίως στις αγοραπωλησίες.

Χαρτοφυλάκιο ακινήτων ύψους 1,21 δισ. ευρώ πώλησε η Prodea

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΖΑΝΟΓΛΟΥ

Στην ολοκλήρωση της συναλλαγής πώλησης σημαντικού μέρους του χαρτοφυλακίου της προχώρησε η Prodea Investments, ύψους 1,21 δισ. ευρώ, μέσω της οποίας θα χρηματοδοτήσει τη στρατηγική στροφή προς τους τομείς της φιλοξενίας υψηλού επιπέδου και των logistics, όπου ήδη «τρέχει» επενδυτικό πρόγραμμα ύψους 850 εκατ. ευρώ. Στο πλαίσιο της συμφωνίας που υπεγράφη με την εταιρεία VYP Group, συμφερρόντων του ομίλου Παπαλέκα, η τελευταία θα αποκτήσει την εταιρεία ειδικού σκοπού Milora, η οποία είναι ιδιοκτήτρια ακινήτων ύψους 676 εκατ. ευρώ. Πολλά εξ αυτών περιλαμβάνονταν στο χαρτοφυλάκιο που επρόκειτο να πωληθεί στον όμιλο Aktor, προτού τελικά ναυαγήσει η σχετική συμφωνία.

Παράλληλα, ο όμιλος Παπαλέκα θα αποκτήσει και τη συμμετοχή της Prodea (30%) στην εταιρεία Piraeus Tower, ιδιοκτήτρια του συγκροτήματος του Πύργου Πειραιά, με το υπόλοιπο 70% να ελέγχεται από την Dimand και την EBRD. Η συναλλαγή αυτή έγινε με εκτιμώμενη καθαρή αξία του κτιρίου τα 107 εκατ. ευρώ, κάτι που αποτιμά το μερίδιο του 30% της Prodea σε 32 εκατ. ευρώ. Η τρίτη πώληση αφορά τη διάθεση του ποσοστού 80,48% που ήλεγχε η Prodea στο ιταλικό επενδυτικό fund ακινήτων Intracento, ιδιοκτήτη κτιρίου γραφείων στη Ρώμη εμπορικής αξίας 46 εκατ. ευρώ.

Σημαντική κίνηση κρίνεται και η έτερη συμφωνία με τον όμιλο της Εθνικής Τράπεζας, η οποία θα εξαγοράσει ένα χαρτοφυλάκιο 100 ακινήτων που ήδη μισθώνει από την Prodea Investments, καταβάλλοντας συνολικό τίμημα 510,7 εκατ. ευρώ. Η συμφωνία αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τις 22 Μαΐου 2026, λόγω

Μία από τις τρεις συναλλαγές που πραγματοποίησε η Prodea Investments αφορούσε το ποσοστό που κατείχε στην εταιρεία Piraeus Tower, ιδιοκτήτρια του συγκροτήματος του Πύργου Πειραιά. Το μερίδιό της (30%) περνάει στον όμιλο Παπαλέκα. Η συναλλαγή αυτή έγινε με εκτιμώμενη καθαρή αξία του κτιρίου τα 107 εκατ. ευρώ, κάτι που αποτιμά το μερίδιο του 30% της Prodea σε 32 εκατ. ευρώ.

του μεγάλου αριθμού των ακινήτων. Στον αντίποδα, η Prodea συμφώνησε και στην εξαγορά του υπόλοιπου 30% της εταιρείας MHV Bluekey One Μονοπρόσωπη Α.Ε., που είναι η ιδιοκτήτρια του συγκροτήματος Porto Paros Resort στην Πάρο. Πλέον η εισηγμένη θα ελέγχει ποσοστό 100% και σχεδιάζει την ανάπτυξη του ακινήτου και τη μετατροπή του

σε πολυτελές θέρετρο υψηλών προδιαγραφών. Υπενθυμίζεται ότι μέχρι και το τέλος του φετινού εννεαμήνου η Prodea είχε προβεί και σε πρόσθετες πωλήσεις ακινήτων του χαρτοφυλακίου της, ύψους 174 εκατ. ευρώ, όπως για παράδειγμα τα δύο κτίρια που μισθώνει το υπ. Τουρισμού στη Λ. Βασ. Αμαλίας. Η εκτιμώμενη αξία των κτιρίων διαμορφώνεται πλίσσιον των 50 εκατ. ευρώ.

Οι κινήσεις αυτές πραγματοποιούνται προκειμένου να προχωρήσει η αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου της Prodea, που περιλαμβάνει πάνω από 330 ακίνητα (πριν από τις παραπάνω πωλήσεις), ενώ η αξία του ενεργητικού διαμορφώνεται σε 3,3 δισ. ευρώ. Μέσω της διαδικασίας αυτής η εταιρεία εξασφαλίζει ρευστότητα για τη χρηματοδότηση του επενδυτικού της προγράμματος, ύψους άνω των 850 εκατ. ευρώ (τα 500 εκατ. ευρώ έχουν ήδη επενδυθεί σε εξαγορές και αναπτύξεις νέων ακινήτων), ενώ μειώνει και τον δανεισμό της. Παράλληλα, οι πωλήσεις εστιάζουν κυρίως σε ακίνητα που βρίσκονται αρκετά χρόνια στο χαρτοφυλάκιο της εταιρείας (μερικά ακόμα και από την έναρξη της λειτουργίας της πριν από 15 χρόνια), ή είναι μικρής επιφάνειας, ή/και βρίσκονται στην περιφέρεια, π.χ. παλιά τραπέζια υποκαταστήματα και γραφεία που στεγάσαν ή συνεχίζουν να στεγάζουν υπηρεσίες της Εθνικής Τράπεζας.

Με βάση τον σχεδιασμό της διοίκησης, η Prodea Investments «τρέχει» σήμερα ένα επενδυτικό πρόγραμμα από 14 έτη ανάπτυξης ακινήτων, συνολικής επιφάνειας 264.000 τ.μ. Από αυτά, 390 εκατ. ευρώ αφορούν έργα ανάπτυξης ξενοδοχείων και τουριστικών υποδομών, ενώ 123 εκατ. ευρώ αφορούν logistics και συγκεκριμένα το μεγάλο συγκρότημα που αναπτύσσει η εταιρεία στην Δυτική Αττική.

ADONIS HEIGHTS

AGLANTZIA

- PRIME, QUIET AND UNIQUE LOCATION
- OPEN VIEWS WITHOUT ANY OBSTACLES
- 2 & 3 BEDROOM MODERN APARTMENTS

FROM €**285.000**

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com @cyfieldgroup

bbf: Ολοκλήρωσε τον 1ο κύκλο του Executive Leadership Program

Η bbf: ολοκλήρωσε με επιτυχία τον πρώτο κύκλο του Executive Leadership Program, ενός εντατικού mini MBA που σχεδιάστηκε αποκλειστικά για τα ανώτατα στελέχη της εταιρείας, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Λεμεσού (University of Limassol - UoL) και τη Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων CPM. Η πρωτοβουλία αυτή αντικατοπτρίζει τη δέσμευση της bbf για την ανάπτυξη των ανθρώπων της και τη συνεχή επαγγελματική τους εξέλιξη. Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε από το Τμήμα Διοίκησης του Πανεπιστημίου Λεμεσού, συγκεντρώνοντας διακεκριμένους ακαδημαϊκούς και επαγγελματίες, με στόχο τη σύνθεση ενός εκπαιδευτικού περιεχομένου πλήρως ευθυγραμμισμένου με τη στρατηγική και τις αξίες της εταιρείας. «Το Executive Leadership Program είναι μια εξαιρετική πρωτοβουλία της bbf, που αποδεικνύει τη δέσμευσή μας για την ανάπτυξη ηγετικών και προοδευτικών στελεχών», ανέφερε η Λία Καρελίδου, Chief Financial Officer στη bbf, ενώ συμπλήρωσε ότι «το πρόγραμμα μου πρόσφερε πολύτιμα εργαλεία και νέες οπτικές, τις οποίες ήδη εφαρμόζω στον ρόλο μου. Ήταν μια πολύτιμη εμπειρία που με βοήθησε να εξελιχθώ τόσο επαγγελματικά όσο και προσωπικά». Όπως ανέφερε ο δρ Πάρις Κλεάνθους, αναπληρωτής κοσμήτορας, CPM Business School και ακαδημαϊκός υπεύθυνος, του Executive Education Center στο Πανεπιστήμιο Λεμεσού, «το Executive Leadership Program είχε στόχο να ενδυναμώνει τις ηγετικές δεξιότητες και να ενισχύει τη στρατηγική σκέψη των στελεχών, μέσα από βιωματική μάθηση και πρακτικές εφαρμογές. Πρόκειται για ένα σύγχρονο και ευέλικτο πρόγραμμα, το οποίο προσαρμόζεται κάθε φορά στις πραγματικές ανάγκες της εκάστοτε εταιρείας. Είναι μεγάλη μας χαρά η συνεργασία με την bbf, μια εταιρεία που επενδύει ουσιαστικά στην ανάπτυξη των ανθρώπων της. Με αυτή την εκπαιδευτική εμπειρία στοχεύσαμε στη διαμόρφωση ηγετών που εμπνέουν, καθοδηγούν και εξελίσσονται με αυτογνωσία και ενσυναίσθηση».

Orthodoxou Employment

Πρώτο Κυπριακό Career Fair στο Ντουμπάι

πών με τις κατάλληλες ευκαιρίες, η Orthodoxou Employment συνεργάστηκε με 8 κυπριακές επιχειρήσεις, οι οποίες συμμετείχαν ενεργά στη διαδικασία επιλογής προσωπικού. Κατά τη διάρκεια της διήμερης εκδήλωσης, περισσότεροι από 500 επαγγελματίες από διαφορετικούς κλάδους είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τους εργοδότες, να περάσουν από

συνεντεύξεις και να διερευνήσουν νέες προοπτικές καριέρας σε Κύπρο και Ευρώπη. Η επιτυχία της διοργάνωσης σηματοδοτεί την απαρχή μιας νέας εποχής εξωστρέφειας και συνεργασίας για την κυπριακή επιχειρηματικότητα. Η Orthodoxou Employment επιβεβαίωσε τον ρόλο της ως γέφυρα επικοινωνίας, εξελίχθηκε σε ευκαιριών, φέρνοντας πιο κοντά

τους Κύπριους εργοδότες με ταλαντούχους επαγγελματίες υψηλών δεξιοτήτων από την Ασία και τη Μέση Ανατολή. «Είμαι ιδιαίτερα περήφανος που η Orthodoxou Employment συνεχίζει να πρωτοπορεί, δημιουργώντας νέες προοπτικές για την κυπριακή αγορά εργασίας. Το Career Fair στο Ντουμπάι αποτέλεσε μια πρωτοβουλία-ορόσημο, φέρνοντας κοντά Κύπριους επιχειρηματίες και επαγγελματίες του εξωτερικού και δημιουργώντας μια ουσιαστική γέφυρα συνεργασίας που ξεπερνά τα γεωγραφικά σύνορα της Κύπρου. Οι επιχειρηματίες συμμετείχαν ενεργά στη διαδικασία των συνεντεύξεων, δίνοντας έμφαση στην ανθρώπινη διάσταση της επιλογής προσωπικού και στην αναζήτηση ταλέντων με πραγματική προσωπική», δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος, κ. Αντώνης Ορθόδοξου.

Neocleous Tower

Στην τελική ευθεία

Το Neocleous Tower, το πρωτοποριακό εμπορικό έργο στο κέντρο της Λεμεσού, συνεχίζει τη σταθερή του πορεία προς την ολοκλήρωση. Αναδεικνύοντας το μέλλον της πολυτελούς εργασιακής αριστείας, ο πύργος θέτει νέα πρότυπα για τη βιώσιμη ανάπτυξη ακινήτων, προσφέροντας ένα τεχνολογικά προηγμένο και ανθρωποκεντρικό εργασιακό περιβάλλον. Το σύγχρονο γραφειακό συγκρότημα συνεχίζει τη σταθερή του πορεία προς την ολοκλήρωση, με τις εργασίες κατασκευής να προχωρούν εντατικά σε όλους τους τομείς. Όλοι οι γραφειακοί και κοινόχρηστοι χώροι, συμπεριλαμβανομένου του lobby, του 5ου ορόφου και του γυμναστηρίου, θα είναι έτοιμοι να υποδεχτούν τους ενοικιαστές όταν ο πύργος θα τεθεί πλήρως σε λειτουργία στις αρχές του 2026. Οι εργασίες του σκελετού και του εξωτερικού κελύφους αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός των ημερών. Ο σκελετός από σκυρόδεμα ύψους 120 μέτρων

έχει ολοκληρωθεί, ενώ οι μεταλλικές κατασκευές και το κέλυφος του κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων της γυάλινης πρόσοψης, καθώς και της επένδυσης αλουμινίου και κεραμικών προχωρούν εντός χρόνου. Στο εσωτερικό, οι μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις και εγκατάσταση των ανελκυστήρων παραμένουν εντός χρονοδιαγράμματος σε όλα τα επίπεδα, ενώ ο υπόγειος χώρος στάθμευσης είναι σχεδόν έτοιμος – όλα ευθυγραμμισμένα με τον στόχο παράδοσης εντός Δεκεμβρίου 2025.

ος κτιρίου (Building Maintenance Unit) στον 26ο όροφο έχει ολοκληρωθεί κατά 95% και σύντομα θα είναι πλήρως λειτουργική, διασφαλίζοντας τη συνεχή συντήρηση της πρόσοψης. Στο εσωτερικό, οι μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις και εγκατάσταση των ανελκυστήρων παραμένουν εντός χρονοδιαγράμματος σε όλα τα επίπεδα, ενώ ο υπόγειος χώρος στάθμευσης είναι σχεδόν έτοιμος – όλα ευθυγραμμισμένα με τον στόχο παράδοσης εντός Δεκεμβρίου 2025.

Με όλους τους γραφειακούς ορόφους να έχουν ήδη εξασφαλιστεί από κορυφαίες τοπικές και διεθνείς εταιρείες, οι εσωτερικές εργασίες διαμόρφωσης (fit-out works) για τους χώρους αυτούς προχωρούν με ταχύτητα. Οι εταιρείες ετοιμάζονται να εγκατασταθούν στα ευέλικτα, open-plan γραφεία τους, τα οποία είναι πλήρως προσαρμοσμένα στις ατομικές επιχειρηματικές τους ανάγκες αντικατοπτρίζοντας τις μοναδικές εταιρικές τους ταυτότητες. «Εισερχόμεστε πλέον στην τελική ευθεία της κατασκευής, με το Neocleous Tower να παραμένει σταθερά εντός χρονοδιαγράμματος καθώς πλησιάζουμε στην πλήρη ολοκλήρωση», δήλωσε ο Παναγιώτης Καραγιάννης, διευθυντής Έργου του Neocleous Tower. «Κάθε ορόσημο που επιτυγχάνουμε αντικατοπτρίζει τη δέσμευσή μας για έγκαιρη παράδοση, διατηρώντας την ακρίβεια του έργου στον συντονισμό και την εκτέλεση σε όλα τα επίπεδα».

Shell Νέο πρατήριο στη Λακατάμεια

Η Coral Cyprus (Shell Licensee) ανακοινώνει τη λειτουργία του νέου πρατηρίου καυσίμων Shell στη Λακατάμεια, ενισχύοντας περαιτέρω την παρουσία της στη Λευκωσία και επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή της να προσφέρει ποιοτικά καύσιμα, καινοτόμες υπηρεσίες και ανώτερη εμπειρία εξυπηρέτησης ακόμη πιο κοντά στους Κύπριους οδηγούς. Το νέο πρατήριο Shell στη Λακατάμεια έχει σχεδιαστεί για να καλύπτει τις ανάγκες κάθε οδηγού, συνδυάζοντας ευκολία, σύγχρονες εγκαταστάσεις και την αξιόπιστη ποιότητα των καυσίμων Shell V-Power. Πέρα από τον ανεφοδιασμό καυσίμων, οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν μια σειρά υπηρεσιών, όπως ένα πλήρως εξοπλισμένο κατάστημα Shell Select, υπηρεσίες φροντίδας οχήματος και γρήγορη πρόσβαση σε βασικές διευκολύνσεις. «Στην Coral Cyprus επενδύουμε διαρκώς στην αναβάθμιση του δικτύου μας, ώστε να ανταποκρινόμαστε στις συνεχώς εξελισσόμενες προσδοκίες των πελατών μας», δήλωσε ο κ. Μανώλης Καλαθάς, Country Manager της Coral Cyprus. «Το νέο πρατήριο Shell στη Λακατάμεια αντικατοπτρίζει την προσηλωσή μας στην ποιότητα, την αξιοπιστία και την άριστη εξυπηρέτηση, αξίες που χαρακτηρίζουν την εμπειρία Shell σε όλο τον κόσμο». Η λειτουργία του νέου πρατηρίου Shell στη Λακατάμεια εντάσσεται στον στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό της Coral Cyprus για την παροχή περισσότερων σημείων εξυπηρέτησης, μέσα από τα οποία οι οδηγοί έχουν πρόσβαση στην προηγμένη τεχνολογία καυσίμων της Shell και στα προγράμματα επιβράβευσής μέσω της εφαρμογής Shell GO+. Κάθε νέο πρατήριο ενισχύει την ευκολία για τον καταναλωτή, διατηρώντας παράλληλα τα υψηλότερα πρότυπα ασφαλείας και περιβαλλοντικής υπευθυνότητας.

ΤΟ ΠΡΩΙΝΟ ΠΟΥ ΑΚΟΥΕΙ ΟΛΗ Η ΚΥΠΡΟΣ!

LOVE 100.7 FM 98.1 & 105.7

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 06:00 – 10:00

cyta
ένα με σένα

Τάσος Τρύφωνος - Χριστιάνα Αρτεμίου
Σύλvia Ιωαννίδου - Γρηγόρης Αυγουστή

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Read
ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Κατέβασε την εφαρμογή και μπες στη μαγεία της ανάγνωσης

ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ

Τράπεζα Κύπρου

Deloitte.

Πτώση στο Χρηματιστήριο λόγω ισχυρών πιέσεων στις τράπεζες

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε 0,88% τερματίζοντας το τρίτημερο ανοδικό σερί

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΙΑΗ

Σε αρνητικό έδαφος κινήθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών έπειτα από τρεις ημέρες συνεχούς ανόδου, με τους πωλητές να εστιάζουν στον τραπεζικό κλάδο, οδηγώντας έτσι τον Γενικό Δείκτη να «κάσει» εκ νέου τις 2.100 μονάδες. Το συγκεκριμένο επίπεδο έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα απαιτητικό για το Χ.Α., με εγχώριους αναλυτές να επισμαίνουν πως η βιώσιμη διάσπασή του χρειάζεται έναν νέο καταλύτη ο οποίος θα μπορέσει να οδηγήσει την αγορά στα υψηλά έτους ή και πάνω από αυτά, κάτι το οποίο δεν φαίνεται προς το παρόν στον ορίζοντα.

Εν τω μεταξύ, το κλίμα στις διεθνείς αγορές, αν και ήταν επιφυλακτικό, ήταν σαφώς πιότερο σε σχέση με αυτό της Λεωφόρου Αθηνών, με τους επενδυτές να αναμένουν τη σημερινή απόφαση της Fed για τα επιτόκια. Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.089,74 μονάδες με πτώση 0,88%, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 227,62 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 0,96% στις 5.280,17 μονάδες, ενώ με απώλειες 0,31% έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, στις 2.762 μονάδες. Στα μη τραπεζικά blue chips, με

Το επίπεδο των 2.100 μονάδων έχει αποδειχθεί απαιτητικό για το Χ.Α., με τους αναλυτές να επισμαίνουν ότι η βιώσιμη διάσπασή του χρειάζεται έναν νέο καταλύτη που θα μπορέσει να οδηγήσει την αγορά στα υψηλά έτους.

πτώση άνω του 1% έκλεισαν Cenergy και TITAN και ακολούθησαν με απώλειες 0,93% η HELLENIQ ENERGY και με 0,89% η ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ. Με κέρδη 1,25% έκλεισε η Σαράντης, ακολούθησαν με άνοδο 0,82% ο ΟΠΑΠ, με κέρδη 0,48% η Coca-Cola και με άνοδο 0,45% η ΔΕΗ.

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε πτώση 1,79%, κλείνοντας στις 2.322,78 μο-

νάδες, με την Alpha Bank να υποχωρεί κατά 3,13%, τη Eurobank να ακολουθεί με πτώση 2,63%, την Εθνική Τράπεζα να σημειώνει απώλειες 1,54% και την Τράπεζα Πειραιώς να υποχωρεί κατά 1,29%, ενώ με κέρδη 0,51% έκλεισε η Optima Bank και κατά 0,76% υψηλότερα έκλεισε η Τράπεζα Κύπρου.

Πάντως, παρά τις χθεσινές πιέσεις, το

ελληνικό Χρηματιστήριο συνεχίζει να υπεραποδίδει, καθώς οι ετήσιες επιδόσεις ξεπερνούν το 40% για τον Γενικό Δείκτη και το 80% για τις τράπεζες, παρατηρεί ο Δημήτρης Τζάνας, σύμβουλος διοίκησης της Κύκλος ΑΧΕΠΕΥ. Το σύνολο των μεγάλων επενδυτικών οίκων, η JPMorgan, η Morgan Stanley, η BofA, η Goldman Sachs, η UBS και η Scope Ratings αναφέρονται στην περαιτέρω συνέχιση των θετικών μακροοικονομικών επιδόσεων της Ελλάδας το 2026, προσβλέποντας ότι πριν από το 2030 ο δείκτης χρέους θα είναι καλύτερος από τη Γαλλία και την Ιταλία, αλλά και τις ΗΠΑ, με τον τραπεζικό κλάδο να συνεχίζει να είναι σε θέση οδηγού και το 2026, προσθέτει ο αναλυτής. Ωστόσο, όπως επισμαίνει ο κ. Τζάνας, η προσπάθεια για αναρχήση του Γενικού Δείκτη σε υψηλότερα επίπεδα είναι δύσκολο να επιδιωχθεί στο απομέ- νον διάστημα για την ολοκλήρωση του έτους, διαφεύδοντας τις προσδοκίες για ένα ράλι στο τέλος του χρόνου. Η αναμέτρηση με τις 2.100 μονάδες είναι σε πλήρη εξέλιξη, με τους διεθνείς επενδυτές να επιλέγουν τις επιλεκτικές ρευστοποιήσεις για να κατοχυρώσουν τα κέρδη, καθώς η αβεβαιότητα επανέρχεται στο διεθνές περιβάλλον.

Μεικτά πρόσημα στις ευρωπαϊκές αγορές

Μεικτά εικόνα παρουσίασαν χθες οι ευρωπαϊκές αγορές, με τους επενδυτές να έχουν ακόμη το βλέμμα στραμμένο στη διήμερη συνεδρίαση της Federal Reserve και στις αποφάσεις νομισματικής πολιτικής που αναμένεται να ανακοινώσει. «Είναι το μεγαλύτερο συμβάν αυτής της εβδομάδας», επισημάνε η Ντανιέλα Χάτορν, αναλύτρια της Capital.com, που προεξοφλεί πως οι αποφάσεις της Fed θα έχουν μεγάλο αντίκτυπο παντού, τόσο στις αγορές όσο και στις αποφάσεις άλλων κεντρι- κών τραπεζών. Οι αυξημέ- νες προσδοκίες για νέα μείωση των επιτοκίων του δολαρίου μετά και τις δηλώσεις ορισμένων στελεχών της υπέρ μιας πιο χαλαρής νομισματικής πολιτικής έχουν δώσει ώθηση στις αγορές τις τελευταίες εβδομάδες. Σε ό,τι αφορά την ΕΚΤ, πάντως, εκτιμάται πως θα διατηρήσει αμετάβλητα τα επιτόκια στην τελευταία συνεδρίαση του έτους.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έκλεισε με μικρές απώλειες 0,10% όπως και ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου με οριακή υποχώρηση 0,03% και ο CAC 40 του Παρισιού που έκλεισε με απώλειες 0,69%. Με κέρδη 0,49% έκλεισε, αντιθέτως, ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης ακολουθώντας τις μετοχές των αμυντικών κολοσσών της Γερμανίας Rheinmetall, RENK και Hensoldt, που σημείωσαν άνοδο από 4% έως 6% και τον ευρύτερο δείκτη του

αμυντικού τομέα να κλείνει με άνοδο 1,5%. Ανοδικά κινήθηκαν, άλλωστε, οι μετοχές των ασφαλιστικών, με τον δείκτη του κλάδου να καταγράφει άνοδο 1,3% και τον δείκτη που ακολουθεί τις τραπεζικές μετοχές με άνοδο 0,5%. Ο όμιλος Man Group παρουσίασε άνοδο 3,5% και ο EQT 1,2%, καθώς είχε προπληθεί η αναβάθμιση των μετοχών τους από την JP Morgan.

Μικρές απώλειες σε Λονδίνο, Παρίσι, ανοδικά κινήθηκε ο γερμανικός δείκτης Xetra DAX.

Στον αντίποδα ο γερμανικός κολοσός της Thyssenkrupp, που σημείωσε πτώση 9,5% επειδή νωρίτερα είχε ανακοινώσει ότι προβλέπει ζημίες ύψους έως και 800 εκατ. ευρώ το 2026. Επίσης η British American Tobacco σημείωσε πτώση 4,1%, καθώς η ιστορική καπνοβιομηχανία είχε προβλέψει ότι τα κέρδη της το επόμενο έτος θα είναι μειωμένα και μάλλον μικρότερα από όσα είχε αρχικά εκτιμήσει. Άνοδο 2% παρουσίασαν και οι εταιρείες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας Nordex και SMA Solar, ενώ οι Vestas και Oersted σημείωσαν άνοδο 2,8% και 3,3% αντιστοίχως.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				UNITEDHEALTH G		324,24	0,9196	PERSIMMON		1299,598	0	FRESENIUS SE		46,96	-0,69	SUBARU		3369	2,15	BNP PARIBAS		77,54	1,47		
(Σε δολάρια)				US BANCORP		51,9377	1,0265	PEARSON		1004,5	2,021	HEIDELBERG MAT		220,4	-1,4	FUJIFILM HOLDI		3307	0,88	BOUYGUES		43,70	-0,02		
Πριν από				VERIZON COMMS		40,5799	-1,7436	RELX		2976	0,135	HENKEL AG&C V		68,88	0,86	FUJITSU		4095	1,01	CAPGEMINI		147,20	1,45		
Μετ.				WALT DISNEY CO		106,86	-0,7154	RIO TINTO		5535	0,95	INFINEON TECH		37,505	-0,105	HINO MOTORS		375	0,27	CARREFOUR		13,46	0		
3M COMPANY				165,42	0,8905	WELLS FARGO &		90,07	0,0111	ROLLS-ROYCE HL		1111,5	0,361	K S NA		11,65	-0,01	HITACHI		4910	-0,02	CASINO GUICHAR		0,22	-2,2
ALCOA CORP				44,44	-0,045	WALMART INC OR		113,9	0	SAINSBURY(U)		309,4	1,167	MERCK KGAA		118,05	-1,05	HONDA MOTOR		1525	-0,23	CREDIT AGRICOL		17,16	1,54
ALTRIA GROUP				58,175	0,1119					SCHROEDERS		390,8	0,154	MUENCH RUECK N		540,8	6,6	IHI		3046	-0,1	DANONE		75,66	-0,55
AMAZON COM				227,86	0,4275	London/Λονδίνο				SAGE GRP		1083	1,452	RWE AG		43,67	0,2	ISUZU MOTORS		2370	0,68	DASSAULT SYSTE		23,35	-0,68
AMER EXPRESS C				366,98	1,2973	(Σε νέυρε)				ST.JAMES'S PLA		1380,5	0,109	THYSENKRUPP A <td>8,938</td> <td>-0,62</td> <th colspan="2">KAWASAKI HVY I<td>11430</td><td>4,29</td><th colspan="2">L'OREAL</th><td>368,20</td><td>0,78</td></th>		8,938	-0,62	KAWASAKI HVY I <td>11430</td> <td>4,29</td> <th colspan="2">L'OREAL</th> <td>368,20</td> <td>0,78</td>		11430	4,29	L'OREAL		368,20	0,78
AMER INTL GROU				77,175	1,1335	Εταιρείες		Χθεσινό	Μετ. <th colspan="2">SMITHS GROUP</th> <td>2352</td> <td>-0,254</td> <th colspan="2">VOLKSWAGEN VZ</th> <td>106,85</td> <td>0,5</td> <th colspan="2">KAJIMA CORP</th> <td>5713</td> <td>-0,35</td> <th colspan="2">LV.M.J.H.</th> <td>616,30</td> <td>-1,42</td>	SMITHS GROUP		2352	-0,254	VOLKSWAGEN VZ		106,85	0,5	KAJIMA CORP		5713	-0,35	LV.M.J.H.		616,30	-1,42
AMGEN				317,105	-1,2841	ANGLO AMERICAN		2916	-0,478	SMITH&NEPHEW		1251,5	-1,067	VONOVIA SE		24,04	-0,17	KEIO <td>3956</td> <td>-0,28</td> <th colspan="2">L'GARDERE</th> <td>18,46</td> <td>0,33</td>		3956	-0,28	L'GARDERE		18,46	0,33
APPLE INC				277,37	-0,1871	A.B.FOOD		2121,15725	-0,377	SSE <td>2140</td> <td>-0,326</td> <th colspan="2">SIEMENS N</th> <td>234,05</td> <td>-0,3</td> <th colspan="2">KOBE STEEL</th> <td>1954</td> <td>-0,64</td> <th colspan="2">MICHELIN</th> <td>27,72</td> <td>-1</td>		2140	-0,326	SIEMENS N		234,05	-0,3	KOBE STEEL		1954	-0,64	MICHELIN		27,72	-1
BANK OF AMERIC				54,19	0,538	ADMIRAL GRP		3070	-0,065	STAND.CHART.		1669	0,785	SAP SE		210	-0,1	KONICA MINOLTA		678,4	5,72	PERNOD RICARD		73,70	-2,02
BAXTER INTL IN				18,25	0,4956	ASHTAFED GRP		4797	-0,251	SEVERN TRENT		2748	-0,145	<td></td> <td></td> <th colspan="2">JTEKT</th> <td>1714</td> <td>0,85</td> <th colspan="2">PERNOD RICARD</th> <td>73,70</td> <td>-2,02</td>				JTEKT		1714	0,85	PERNOD RICARD		73,70	-2,02
BOEING CO				203,8	-1,1975	ANTOPAGASTA		2921	-1,25	TRAVIS PERKINS		608,5	0,33	<td></td> <td></td> <th colspan="2">MITSUB UFJ FG</th> <td>2486</td> <td>-0,5</td> <th colspan="2">KERING</th> <td>286,50</td> <td>-1,85</td>				MITSUB UFJ FG		2486	-0,5	KERING		286,50	-1,85
BRISTOL MYERS				50,68	-1,916	AVIVA		649	0,651	TESCO		438,1	-2,179	<td></td> <td></td> <th colspan="2">MITSUBISHI COR</th> <td>3810</td> <td>-0,24</td> <th colspan="2">PUBLICIS GROUP</th> <td>86,76</td> <td>-0,78</td>				MITSUBISHI COR		3810	-0,24	PUBLICIS GROUP		86,76	-0,78
CATERPILLAR IN				597,4	0,1509	ASTRAZENECA		13735,31	0,103	TAYLOR WIMPEY		100,3	-0,1	<td></td> <td></td> <th colspan="2">MITSUBISHI ELE</th> <td>4593</td> <td>-0,61</td> <th colspan="2">RENAULT</th> <td>36,53</td> <td>-0,63</td>				MITSUBISHI ELE		4593	-0,61	RENAULT		36,53	-0,63
THE CIGNA GP O				264,81	0,4819	BABCOCK INTL		1196	1,701	UNILEVER		4813,82	3,558	AALBERTS		28,5	-0,56	MITSUBISHI MOT		367	0,38	SAINT-GOBAIN		84,30	-0,57
CHEVRON				149,4	0,464	BAE SYS.		1730	2,099	UTD. UTILITIES		1195,5	-0,292	AEGON		6,882	-0,06	NEC CORPORATIO		5625	-1,02	SANOFI		83,23	-0,44
CISCO SYSTEMS				79,645	0,9954	BARCLAYS		440	0,686	VODAFONE GRP		95,24	0,446	ABN AMRO BANK		29,72	0,13	NIKKON HLDG		3425	-2,03	SCHNEIDER ELEC		234,25	-1,41
CITIGROUP				109,41	0,4499	BR.AMER.TOB.		4312	-0,324	WPP		318,3	6,265	AKZO NOBEL		53,94	-1,21	NIKON CORP		1859,5	-0,11	SOCIETE GENERA		62,90	0,45
CERVECIERAS				12,87	-0,8475	BERKELEY GRHL		3580	-0,996	WHITBREAD		2364,38921	-0,085	ARCELOMITTAL		37,44	1,57	NISSUI CORP		1756	-1,61	SODEXO		43,90	-1,35
COCA-COLA CO				70,2723	0,0317	BR.LAND		389,2	0,465	<td></td> <td></td> <th colspan="2">ASML HOLDING</th> <td>952,9</td> <td>-1,07</td> <th colspan="2">NISSAN MOTOR C</th> <td>393,9</td> <td>3,12</td> <th colspan="2">TFI</th> <td>8,13</td> <td>-0,43</td>				ASML HOLDING		952,9	-1,07	NISSAN MOTOR C		393,9	3,12	TFI		8,13	-0,43
COLGATE PALMOL				77,37	1,6555	BUNZL		2166	1,595	Zurich/Zupixn				GALAPAGOS		27,26	0,29	NOMURA HOLDING		1208,5	-0,82	THALES		232,90	2,6
DANAOS CORP				96,75	-0,7183	BP		446,95	-0,933	(Σε Ελβ. Φρ.)				HEINEKEN		67,5	-0,85	NISSAN CHEMICA		5178	0,49	VEOLIA ENVIRON		29,29	0,1
DIANA SHIPPING				1,901	0,0526	BURBERRY GRP		1195	-0,748	Εταιρείες		Χθεσινό	Μετ. <th colspan="2">ING GROEP</th> <td>23,085</td> <td>0,57</td> <th colspan="2">NIPPON PAPER I</th> <td>1109</td> <td></td> <th colspan="2"></th>	ING GROEP		23,085	0,57	NIPPON PAPER I		1109					
DOW INC				23,385	2,2966	BT GROUP		178,95	1,102	ABB LTD N		58,68	-1,01	KPN KON		3,896	-0,13	OBAYASHI CORP		3171	0,41	<td></td> <td></td>			
DUPONT DE NMOU				40,99	1,1013	COCACOLA HBC A		3642	-0,328	RICHEMONT N		170,05	-1,1	NN GROUP		63,76	1,01	ODAKYU ELEC RA		1688	0,42	<td></td> <td></td>			
GLBL X EM MR E				30,44	-0,1456	CARNIVAL		1786,5	-0,391	GEBERIT NI		612,6	-0,17	IMCO		74,42	-0,67	OII HOLDINGS		808	-2,16	(Σε ευρώ)			
ENTERGY CP				93,865	1,0388	CENTRICA		167,7	-0,654	NOVARTIS N		106,82	0,17	RANDSTAD		31,44	-1,04	OSAKA GAS		5300	0,44	Εταιρείες		Χθεσινό	Μετ.
EXXON MOBIL				119,955	3,4273	COMPASS GROUP		2349	-0,255	ROCHE HOLDING		315,3	-0,76	RELX		34,08	0	RICOH CO LTD		1390,5	0,69	ACS CONS Y SER		84,55	1,3182
FEDEX CORP				275,681	-0,3467	CAPITA GROUP		367,5	2,083	SGS N		86,8	-3,19	VOPAK		37,74	-1,2	SECOM		5446	0,52	AENA SME		23,2	-0,3353
FORD MOTOR CO				13,155	0,1142	CRH		9392	-0,99	SWATCH GROUP I		163,2	0,49	WOLTERS KLUWER		88,7	1,58	SEVEN & I HLDG		2071	0,15	ACERINOX		11,89	-0,3929
INTL BUSI MACHI				311,26	0,6727	DCC		5005	0,1	ADECCO N		21,58	1,03	<td></td> <td></td> <th colspan="2">SHARP CORP</th> <td>805,4</td> <td>0,75</td> <th colspan="2">ACCIONA</th> <td>176,6</td> <td>-0,0566</td>				SHARP CORP		805,4	0,75	ACCIONA		176,6	-0,0566
GENERAL DYNAMI				338,7201	0,8066	DIAGEO		1620	-2,554	JULIUS BAER N		59,44	1,78	RCS MEDIAGROUP		0,93	0,94	SHIMIZU CORP		2691	-0,33	AMADEUS		60,7	-0,3284
GE AEROSPACE O				288,595	0,4892	EXPERIAN		3243	-0,977	GIVALAUDAN N		3317	0,45	(Σε ευρώ)				SHISEIDO		2271	-2,45	BBVA		18,935	-0,1319
GOLDM SACHS GR				882,83	1,8623	EASVJET		477,8	-1,3	NESTLE SA		77,95	-0,49	Εταιρείες		Χθεσινό	Μετ. <th colspan="2">SONY GROUP COR</th> <td>4306</td> <td>0,14</td> <th colspan="2">BANKINTER</th> <td>13,86</td> <td>0,8</td>	SONY GROUP COR		4306	0,14	BANKINTER		13,86	0,8
HALLIBURTON CO				28,665	2,0833	FRESNILLO		2756	2,6	SWISSCOM N		551,5	-0,72	ENI		16,11	16,07	SMFG		4849	-1,2	CAIXABANK		9,95	0,2822
THE HTFO INS O				130,88	0,8865	GLENCORE		381,7	0,422	SWISS RE N		128,3	-1,69	#N/A Invalid field.		5,671	0,85	SUMITOMO CHEM		461,9	0,39	DSTR INT ALIM		34,4	3,7707
HP INC				25,255	0,7379	GSK		1785,5	-2,06	UBS GROUP N		33,24	0,3	MEDIOBANCA		16,54	16,54	SUZUKI		2397	-0,66	ENDESA		30,78	-0,8057
HOME DEPOT INC				349,53	-0,1086	HKMA		1557	-0,768	ZURICH INSURAN		584,4	1,46	RCS MEDIAGROUP		0,93	0,94	TAISEI CORP		13925	1,94	ENAGAS		13,825	-1,0733
INTEL CORP				40,2599	-0,0995	HAMMERSON		307,8	-1,22	<td></td> <td></td> <th colspan="2">SNAM</th> <td>5,60</td> <td>5,63</td> <th colspan="2">TDK CORPORATIO</th> <td>2382</td> <td>-2,62</td> <th colspan="2">FERROVIAL</th> <td>57,36</td> <td>0</td>				SNAM		5,60	5,63	TDK CORPORATIO		2382	-2,62	FERROVIAL		57,36	0
JOHNSON JOHNSO				202,395	0,3844	HSBC HLDGS(UK		1067,6	0,319	Frankfurt/Φρανκφούρτη				TELECOM ITALIA		0,49	0,50	TOBU RAILWAY		2559	-0,49	FOMENTO DE CON		11,38	-1,0435
JPMORGAN CHASE				318,15	0,9327	INTL CONSOL AI		388	-0,87	(Σε ευρώ)				TENARIS		17,43	17,63	TOKIO MARINE H		5546	-1,03	GRIFOLS		10,725	-0,878
LAZARD INC ORD				52,29	3,2175	INTERCON. HOTE		9845,91654	-0,727	Εταιρείες		Χθεσινό	Μετ. <th colspan="2">TERNA</th> <td>8,90</td> <td>8,92</td> <th colspan="2">TORAY INDUSTRI</th> <td>990</td> <td>0,35</td> <th colspan="2">IBERDROLA</th> <td>17,87</td> <td>-0,4457</td>	TERNA		8,90	8,92	TORAY INDUSTRI		990	0,35	IBERDROLA		17,87	-0,4457
MC DONALD'S COR				309,43	-0,1162	3I GRP		3159	-1,096	ADIDAS N		159,9	-0,45	UNICREDIT		65,74	0,87	TREND MICRO		6820	-4,09	INT AIRLINES G		4,43	-1,1602
MERCK & CO				96,7	-2,2541	IMB BRANDS		3317	1,533	ALLIANZ SE		380,7	1,11	<td></td> <td></td> <th colspan="2">TOPY INDS LTD</th> <td>2938</td> <td>-0,44</td> <th colspan="2">INDORA SISTEMAS</th> <td>49,6</td> <td>1,9318</td>				TOPY INDS LTD		2938	-0,44	INDORA SISTEMAS		49,6	1,9318
MICROSOFT CP				490,98	-0,0081	INTERTEK GROUP		4446	-1,898	BASF SE		43,25	-0,06	Tokyo/Τόκιο				TORAY INDUSTRI		990	0,35	INDITEX		54,3	0,7421
3M COMPANY				165,42	0,8905	ITV		81,4	1,118	BAY MOT WERKE		97,42	0,28	(Σε γιέν)				TOYOB0		1217	0,33	MAPFRE		4,114	2,1351
MORGAN STANLEY				180,53	2,0924	JOHNSON MATTHE		2010	0,299	BEIERSDOORF		91,5	3,42	Εταιρείες		Χθεσινό	Μετ. <th colspan="2">TOYOTA MOTOR C</th> <td>3066</td> <td>0,2</td> <th colspan="2">MERLIN PROP</th> <td>12,09</td> <td>-0,9828</td>	TOYOTA MOTOR C		3066	0,2	MERLIN PROP		12,09	-0,9828
NIKE INC CL B				63,67	0,2046	KINGFISHER		307,00132	-0,391	BAYER N AG		36,31	1,44	AJINOMOTO		3530	-0,7	YAMAHA CORP		1088,5	1,3	ARCELOMITTAL		37,43	1,5464
NORFOLK SOUTHE				292,135	-0,2952	LAND SECS.		598	-0,993	COMMERZBANK		34,64	0,16	ASAHI GROUP HL		1756	0,34	<td></td> <td></td> <th colspan="2">(Σε ευρώ)</th> <td></td> <td></td>				(Σε ευρώ)			
PFIZER INC				25,635	-0,5239	LEGAL&GEN.		245,8	-1,283	CONTINENTAL AG		64,78	0,16	ASTELLAS PHARM		2020	0,65	Paris/Παρίσι				REPSOL		16,275	0,0615
PROCTER & GAMB				139,815	1,0662	LLOYDS GRP.		94,38	-1,442	DEUTSCHE BANK		32,13	0,595	BRIDGESTONE CO		7101	0,3	AIR LIQUIDE		158,52	-1,86	BCO DE SABADEL		3,327	1,0018
ROCKWELL AUTOM				403,66	0,358	MARKS & SP		1	-1,473	DT BOERSE N		224	0,2	CANON INC		4635	1,29	ACCOR		45,98	-0,35	BANCO SANTANDE		9,524	0,3583
SLB LMTO ORD				38,501	0,7063	MONDI		864,6	0,746	DT LUFTHANSA A <td>8,126</td> <td>-0,13</td> <th colspan="2">CASIO COMPUTER</th> <td>1281,5</td> <td>-0,7</td> <th colspan="2">AIR LIQUIDE</th> <td>158,52</td> <td>-1,86</td> <th colspan="2">SACRY</th> <td>3,958</td> <td>-0,7523</td>		8,126	-0,13	CASIO COMPUTER		1281,5	-0,7	AIR LIQUIDE		158,52	-1,86	SACRY		3,958	-0,7523
SOUTHERN				85,6167	0,0663	NATIONAL GRID		1131	-0,572	DT TELEKOM N		26,85	-0,24	CITIZEN WATCH		1343	0,52	ALSTOM		52,93	1,92	TELEFONICA		3,639	0,1927
STEALTHGAS				6,82	-1,016	NEXT		13635	-1,938	E.ON SE NA <td>15,565</td> <td>0,055</td> <th colspan="2">CREDIT SAISON</th> <td>4003</td> <td>-0,57</td> <th colspan="2">AXA</th> <td>39,03</td> <td>0,54</td> <th colspan="2">TECNICAS REUN<td>28,54</td><td>0,0701</td></th>		15,565	0,055	CREDIT SAISON		4003	-0,57	AXA		39,03	0,54	TECNICAS REUN <td>28,54</td> <td>0,0701</td>		28,54	0,0701
UNISYS CORP				2,82	1,4388	PRUDENTIAL		1096,549	-0,228	FRESENIUS MEDI		39,26	-0,21	DAIWA SEC GROU		1325	-0,04								

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλίσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	2.089,74	2.108,30	-18,56	-0,88%
FTSE/X.A. LARGE CAP	5.280,17	5.331,17	-51,00	-0,96%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΜΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	19.909,61	19.775,31	134,30	0,68%
FTSE/X.A.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΤΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.927,35	4.943,80	-16,45	-0,33%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.435,35	2.432,27	3,08	0,13%
FTSE/X.A. MID CAP	2.762,00	2.770,72	-8,72	-0,31%
FTSE/X.A. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.245,44	1.256,92	-11,48	-0,91%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	2.468,38	2.492,06	-23,68	-0,95%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.833,73	2.843,15	-9,42	-0,33%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	4.113,66	4.150,20	-36,54	-0,88%
FTSE/X.A. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2.322,78	2.365,15	-42,37	-1,79%
FTSE/ATHEX ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	6.585,84	6.630,66	-44,82	-0,68%
FTSE/ATHEX ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	10.860,89	11.057,89	-197,00	-1,78%
FTSE/ATHEX ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.444,39	5.454,89	-10,50	-0,19%
FTSE/ATHEX ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.732,50	5.740,36	-7,86	-0,14%
FTSE/ATHEX ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	8.369,52	8.305,62	63,90	0,77%
FTSE/ATHEX ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	9.617,43	9.686,49	-69,06	-0,71%
FTSE/ATHEX ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	8.800,77	8.826,48	-25,71	-0,29%
FTSE/ATHEX ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.648,93	6.647,78	1,15	0,02%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/X.A. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	108.567.522,72
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	17.530.399,11
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	17.141.989,28
ΠΟΛΥΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	13.522.093,58
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	11.892.216,71
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	9.931.522,67
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	9.066.145,90
ΔΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	9.050.220,98
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	4.293.027,81
ΔΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	2.785.432,14
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	2.456.617,40
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	2.215.418,14
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.984.662,72
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ	1.818.932,80
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	1.787.409,88
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.465.642,14
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.395.813,66
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.210.914,58
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ	959.584,32
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	939.607,92
ΥΔΡΕΥΣΗ	671.044,05
ΤΡΟΦΙΜΑ	478.998,68
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	476.098,52
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	437.884,39
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	433.969,15
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	379.207,46
ΕΞΕΙΔΙΚΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	378.577,30

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ			
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΞΗ
ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	3,225	4,20%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)
ΜΕΥΑCO (ΚΟ)	8,700	2,35%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)
ΡΕΒΟΛΙ (ΚΟ)	1,760	2,33%	ΥΚΝΟΤ INVEST (ΚΟ)
TRADE ESTATES Α.Ε.Ε.Α.Π. (ΚΟ)	1,955	1,82%	ΑΛΦΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)
VOGIATZOGLOU (ΚΟ)	2,320	1,75%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΟ)
PRODEA INVESTMENTS (ΚΟ)	6,050	1,68%	CPI (ΚΟ)
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	6,380	1,27%	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)
ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	2,420	1,26%	ΒΙΟΚΑΡΠΙΕΤ (ΚΟ)
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	13,000	1,25%	CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)
BRIQ PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π. (ΚΟ)	2,930	1,03%	QUEST HOLDINGS (ΚΟ)

		ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25	
ΜΟ	ΜΕΤ.	Κλεισμο	ΜΕΤ.%
10	-8.88%	ΠΕΙΡ	7,18 -1.29%
76	-4.42%	ΕΥΡΩΒ	3,48 -2.63%
10	-3.52%	ΕΤΕ	13,42 -1.54%
17	-3.13%	ΑΛΦΑ	3,347 -3.13%
00	-2.99%	ΕΕΕ	42,2 0.48%
74	-2.71%	MTLN	41,28 -0.05%
80	-2.63%	ΔΕΗ	17,98 0.45%
00	-2.58%	ΟΠΑΠ	18,5 0.82%
20	-1.87%	ΟΤΕ	17,2 -0.75%
20	-1.70%	ΜΠΕΛΑ	27,56 -0.79%
		ΒΟΧΗGR	7,98 0.76%
		ΜΟΗ	30,4 -0.26%
		ΤΙΤC	45 -1.10%

	ΓΕΚΤΕΡΝΑ	25,4	-0,39%
	ΟΡΙΤΙΜΑ	7,94	0,51%
Ο)	ΣΕΝΕΡ	15,72	-1,87%
	ΕΛΠΕ	8,55	-0,93%
	ΛΑΜΔΑ	7,09	-0,42%
	ΔΑΑ	10,16	0,30%
	ΑΡΑΓΓ	14,1	-0,42%
ΚΟ)	ΑΚΤΡ	9,58	-0,42%
	ΒΙΟ	11,24	0,18%
	ΕΥΔΑΠ	7,43	0,00%
	ΣΑΡ	13	1,25%
	ΕΛΧΑ	3,34	-0,89%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	31.907.753,92	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	6,79%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	28.330.726,40	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ (ΚΟ)	3,22%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	22.152.198,88	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,65%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	17.393.723,98	SUNRISEMEZZ PLC (ΚΟ)	0,59%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	14.771.708,64	IDEAL HOLDINGS (ΚΟ)	0,53%
METLEN PLC (ΚΟ)	13.522.093,58	SOFTWeb - ADAPTIVE I.T. SOLUT. Α.Ε. (ΚΟ)	0,51%
ΔΕΗ (ΚΟ)	11.053.360,24	GALAXY COSMOS MEZZ PLC (ΚΟ)	0,45%
JUMBO (ΚΟ)	9.066.145,90	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,42%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	9.050.220,98	ΥΚΝΟΤ INVEST (ΚΟ)	0,41%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	8.602.422,08	ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	0,41%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	135	467	9.467
FTSE/X.A. Tróπεζες	1	2	2.171
FTSE/X.A. Large Cap	134	465	7.296
MSCI GREECE REBASED	0	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.683	40.085	1.397.597
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	29	252	14.834
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	46	225	4.602
ΑΚΤΟΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	48	136	78.236
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	439	8.509	72.505
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	0	0	236
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0	0	514
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	11	35	1.697
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	12	53	2.814
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	2	9	247
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	28	179	5.141
CrediaBank (ΚΟ)	54	851	13.610
ΕΛ/ΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	14	19	1.958
ΕΛΒΑ/ΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	23	117	3.369
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	51	582	20.447
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	5	9	11.191
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	7	20	5.164
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	18	83	8.958
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	47	265	3.818
HELLENIQ ENERGY (ΚΟ)	24	168	4.254
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	82	1.309	12.645
ΙΝΤΡΑΛΟΥΤ (ΚΟ)	90	23.166	1.010.318
JUMBO (ΚΟ)	17	33	1.977
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	133	1.110	12.582
METLEN PLC (ΚΟ)	141	452	12.083
MIG (ΚΟ)	1	1	106
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	28	82	1.420
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	51	469	13.835
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	58	468	5.250
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	17	61	511
ΟΤΕ (ΚΟ)	10	17	1.832
ΟΛΠ (ΚΟ)	2	2	70
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	91	950	47.915
ΔΕΗ (ΚΟ)	50	227	19.612
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	6	40	373
TITAN (ΚΑ)	7	28	986
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	41	158	2.487
Δικαιώματα σε Δείκτες	12	276	5.417
FTSE/X.A. Large Cap	12	276	5.417
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	1.923
ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	470
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	161
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	445
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	185
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	662
Συνολικά Δραστηριότητα	1.830	40.828	1.414.404

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 9 Δεκεμβρίου 2025

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣΙΜ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	7.8800	7.9400	7.8859	0.4480	"40,186"	7.9000	7.9600	7.9000	0.25
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1.5600	1.5800	1.5647	-0.5040	"34,748"	1.5650	1.5800	1.5800	0.00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.1340	0.1390	0.1358	-0.4140	"7,799"	0.1390	0.1400	0.1390	-0.71

Καταναλωτικά Προϊόντα

ΛΟΥΗ	LOUIS PLC (AN)					0.0000	0.1290			
Τεχνολογία										
ΛΟΤ2	LOGICOM PUBLIC LTD	3.7200	3.7400	3.7368	13.6760	"3.000"	3.6000	3.7200	3.7400	3.89

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Χρηματοοικονομικά

ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.3800	2.4000	2.3962	1.3020	"2,100"	2.3800	2.4000	2.4000	0.84
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.2880	0.3140		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0375	0.0395		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ)	0.0730	0.0730	0.0730	-0.0200	"4,000"	0.0730	0.0775	0.0730	0.00
ΑΚΕΠ	"ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0120	0.0000		
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0530	0.0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.0000	0.4440		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ)	0.0290	0.0300	0.0296	-0.0680	"70,000"	0.0290	0.0300	0.0295	-1.67
ΙΞΕΠ	"ΙΧΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)"						0.0260	0.0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0195		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0040	0.0120		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0050	0.0050	0.0050	0.0500	"500,000"	0.0045	0.0070	0.0050	11.11
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0005	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"	0.0160	0.0160	0.0160	0.0000	"6,000"	0.0145	0.0175	0.0160	0.00

Καταναλωτικά Προϊόντα

ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC						0.0220	0.0230		
ΑΡΡΟ	“ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΡΡΟΥ” “Η ΠΡΟΔΑΟΣ” ΔΗΜΟΣΙΑ Α.Τ.Α. “						0.0000	2.4800		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.2240	0.2520	0.2244	-5.5640	“2.837”	0.2520	0.2800	0.2520	-10.00
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.1650	0.1740		
ΛΟΡΔ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1.2200	1.3400		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD						0.0000	0.2480		

Βιομηχανία

NTIA	DISPLAY ART PLC (Σ)					0.0270	0.0000			
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)					0.0070	0.0000			
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ					1.1900	0.0000			
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	1.2200	1.2200	1.2200	-0.3000	"1,000"	1.2100	1.2600	1.2200	0.00
ΚΥΘΡ	Κ. ΚΥΘΗΡΕΩΤΙΣ HOLDINGS PUBLIC LTD					0.0000	0.4780			
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	4.3800	4.4200	4.4030	0.3020	"3,787"	4.3800	4.4200	4.4200	0.45

Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά

[illegible]

Τεχνολογία

NETIN	NET INFO PLC						0.0000	1.2500		
-------	--------------	--	--	--	--	--	--------	--------	--	--

Βασικά Υλικά

AOA LORDOS UNITED PUBLIC LTD	0.1820	0.1820	0.1820	1.9050	"7,100"	0.0000	0.1820	0.1820	-2.15
------------------------------	--------	--------	--------	--------	---------	--------	--------	--------	-------

Ακίνητη Περιουσία

ΓΟΥΑ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)	0.2460	0.2480	0.2469	-2.1150	"10.424"	0.2460	0.2500	0.2460	-8.21
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.4100	0.4400		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.1880	0.1880	0.1880	0.5450	"5.000"	0.1880	0.1890	0.1880	3.30
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0.1010	0.0000		

Ενέργεια

[illegible]

ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

Χρηματοοικονομικά

[illegible]

Καταναλωτικά Προϊόντα

ΤΟΕΠ	"ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0315		
ΝΤΟΔ	"DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD. (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ	A. ΤΣΟΚΚΟΣ HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0.0000	0.0000		

Βιομηχανία

ΣΤΣΔ	"CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)"					0.2700	0.2860		
------	--	--	--	--	--	--------	--------	--	--

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.

** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'

NBG Securities

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η Ευρώπη μπορεί
ακόμη να ανακάμψει

Του ΧΙΟΥΓΚΟ ΝΤΙΕΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Υπήρξε μια χαρακτηριστική στιγμή πριν από δύο εβδομάδες, όταν ο Μάρκο Ρούμπο πήγε στη Γενεύη για να επεξεργαστεί ένα ειρηνευτικό σχέδιο για την Ουκρανία. Ερωτηθείς τι πίστευε για τις προτάσεις της Ευρώπης, ο ΥΠΕΞ των ΗΠΑ είπε ότι δεν τις γνώριζε καν. Ένα άλλο αποκαλυπτικό περιστατικό συνέβη την περασμένη εβδομάδα, όταν η Ούρουσλα φον ντερ Λάιεν παρουσίασε ένα σχέδιο για τη χρήση των «παγωμένων» περιουσιακών στοιχείων της Ρωσίας για να δανείσει στο Κίεβο έως και 165 δισ. ευρώ. Ερωτηθείς τι πιστεύει ο Ντόναλντ Τραμπ για το «δάνειο επανορθώσεων», η πρόεδρος της Κοιμισίων απάντησε ότι ο Σκοτ Μπέσεντ είχε αντιδράσει θετικά. Δεν εξήγησε γιατί είχε μιλήσει μόνο με τον υπουργό Οικονομικών των ΗΠΑ και όχι με τον πρόεδρό τους. Ίσως, όπως ανέφερε το Bloomberg, αυτό συνέβη επειδή οι ΗΠΑ προσπαθούν να εκτροχιάσουν το σχέδιο. Δεν είναι δύσκολο να καταλάβει κανείς γιατί η Ευρώπη είναι περιθωριοποιημένη σε ένα ζήτημα ζωτικής σημασίας για την ασφάλειά της. Είναι αδύναμη και δικασμένη. Επί χρόνια, δεν έχει επενδύσει αρκετά στην άμυνά της. Εν τω μεταξύ, ο ακροδεξιός εθνικισμός τη σαπίζει εκ των έσω και το Brexit τράβηξε το Ηνωμένο Βασίλειο, ίσως την ισχυρότερη στρατιωτική δύναμη της Ευρώπης, μακριά από την Ε.Ε. Ως αποτέλεσμα, η Ρωσία μπορεί να την απειλήσει στρατιωτικά, οι ΗΠΑ μπορούν να την εκφοβίσουν με δασμούς και ισχυρισμούς ότι η Ε.Ε. «υπονομεύει την πολιτική ελευθερία», και η Κίνα μπορεί να περιορίσει την προσφορά της σε σπάνιες γαίες. Πιστεύουν ότι η Ε.Ε. είναι πολύ αχολύπητη για να απαντήσει, κάτι που είναι εξαιρετικά επικίνδυνο, γεωπολιτικά και οικονομικά. Η Ευρώπη μπορεί ακόμη να ανακάμψει: αλλά πρέπει να δράσει γρήγορα, ξεκινώντας με την ενίσχυση της άμυνάς της και ένα δάνειο επανορθώσεων για την Ουκρανία. Στη συνέχεια, η Ε.Ε. πρέπει να προχωρήσει με την απλοποίηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, κάτι που θα τη βοηθούσε

επίσης να ολοκληρώσει την ενιαία αγορά της και να ενισχύσει τις επενδύσεις. Η Ουκρανία θα μπορούσε να ενισχύσει ή να καταστρέψει την Ε.Ε. Το πιο σημαντικό χαρτί της Ένωσης είναι τα «παγωμένα» ρωσικά περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στο Βέλγιο και σε άλλα κράτη-μέλη. Η χρήση τους για τη χρηματοδότηση ενός τεράστιου δανείου προς το Κίεβο θα ενίσχυε το ηθικό στην Ουκρανία και θα έκανε τον Πούτιν να συνειδητοποιήσει ότι δεν μπορεί να κερδίσει τον πόλεμο μόνο και μόνο επειδή ο αντίπαλός του ξεμένει από χρήματα. Αυτό το δάνειο συζητείται ακόμη, κυρίως επειδή το Βέλγιο αντιστέκεται σε αυτό. Η Ε.Ε. είναι αδύναμη, εν μέρει επειδή τα κράτη-μέλη μπορούν να ασκήσουν βέτο σε τόσο πολλά είδη πολιτικής και υπάρχει μια υπερβολική επιθυμία για επίτευξη συναίνεσης. Αυτό οδηγεί σε οδυνηρά αργή λήψη αποφάσεων και συχνά σε παράλυση. Αυτός είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο οι καλές ιδέες για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την αύξηση των επενδύσεων, όπως προτείνονται σε εκθέσεις των πρώην Ιταλών πρωθυπουργών Μάριο Ντράγκι και Ενρίκο Λέτα, έχουν σημειώσει μικρή πρόοδο. Ίδανικά, η Ε.Ε. θα άλλαζε τις συνθήκες της για να καταργήσει ορισμένες από αυτές τις εξουσίες βέτο – ειδικά στους τομείς της εξωτερικής πολιτικής, των δαπανών και της φορολογίας. Η προσπάθεια να παρακαμφθούν τα βέτο θα μπορούσε, φυσικά, να προκαλέσει την αντίδραση των εθνικιστών. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι κυρίαρχοι πολιτικοί θα πρέπει να στραφούν εναντίον αυτών των ακροδεξιών λαϊκιστών. Πρέπει να πείσουν τους ψηφοφόρους ότι ο αληθινός πατριωτισμός σημαίνει να αντιστέκεσαι στον Πούτιν και στον Τραμπ, όχι να τους κολακεύεις. Όσοι έχουν κατά νουν τα συμφέροντα της Ευρώπης θα μπορούσαν να χάσουν τη μάχη. Θα ήταν καλύτερο, ωστόσο, να φύγουν με πάταγο παρά με κλαψουρίσματα.

Ανοδο κατέγραψε την Τρίτη
το Χρηματιστήριο

Άνοδο κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης παρουσίασε κέρδη σε ποσοστό 0,85%, κλείνοντας στις 276,55 μονάδες. Άνοδο 0,87% παρουσίασε ο Δείκτης FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 167,71 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε σε €420.291,01.Κέρδη κατέγραψαν οι δείκτες της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 1,20% και της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 0,64%. Αντίθετα, πτώση κατέγραψαν οι δείκτες των Επενδυτικών Εταιρειών σε ποσοστό 0,01% και των Ξενοδοχείων σε ποσοστό 2,24. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι

τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €316.901,06 (άνοδος 0,25% - τιμή κλεισίματος €7,90), οι τίτλοι της Δήμητρα Επενδυτική με €54.370,94 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €1,58), οι τίτλοι της Τοιμετοποιίας Βασιλικού με €16.674,24 (άνοδος 0,45% - τιμή κλεισίματος €4,42), οι τίτλοι της Logicom με €11.210,28 (άνοδος 3,89% - τιμή κλεισίματος €3,74) και της Ατλάντικ Ασφαλιστική με €5.032,00 (άνοδος 0,84% - τιμή κλεισίματος €2,40). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 8 κινήθηκαν ανοδικά, 5 καθοδικά και 4 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 125.

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης διεκδικεί αύριο Πέμπτη την προεδρία του Eurogroup, κατά την ψηφοφορία μεταξύ των 20 υπουργών της Ζώνης του Ευρώ, σε μια εξέλιξη αναπάντεχη μέχρι πριν από 20 ημέρες, όταν ο Ιρλανδός έως τότε πρόεδρος του Eurogroup Πασκάλ Ντόναχιου υπέβαλε την παραίτησή του, προκειμένου να αναλάβει θέση διευθύνοντος συμβούλου στην Παγκόσμια Τράπεζα.

Οι Irish Times «έριξαν» τότε στο τραπέζι για πρώτη φορά το όνομά του ως υποψήφιου νέου προέδρου, δίπλα στον Βέλγου αναπληρωτή πρωθυπουργού και υπουργού Οικονομικών Βίνσεντ βαν Πέτεγκεμ, επίσης του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Στη συνέχεια προστέθηκαν δύο ακόμη πιθανοί διεκδικητές, ο Ισπανός και ο Πορτογάλος υπουργοί, οι οποίοι εγκατέλειψαν την κούρσα. Το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας της Πέμπτης δεν μπορεί, βεβαίως, να προσεξοφληθεί, καθώς κανένας δεν ανοίγει ακόμη τα χαρτιά του, αλλά η αίσθηση που μεταδίδουν πηγές με γνώση των παρασκηνίων είναι ότι το παιχνίδι «παίζεται στα ίσα». Κάτι που μπορεί ήδη να θεωρηθεί επιτυχία, αν ληφθεί υπόψη ότι το Βέλγιο είναι η χώρα όπου κτυπάει η καρδιά της Ευρώπης και η Ελλάδα μια χώρα του νότου, με βεβρωμένο παρελθόν βαθιάς κρίσης.

Επιπλέον, ο Βαν Πέτεγκεμ είναι υπουργός Οικονομικών, με παρουσία στο Eurogroup εδώ και πέντε χρόνια και αναπληρωτής πρωθυπουργός στη χώρα του, ενώ ο Πιερρακάκης έχει μόνο εννέα μήνες στο υπουργείο Οικονομικών. Όμως, η πρόσφατη συγκυρία έχει προσθέσει ένα νέο δεδομένο, που φαίνεται να λειτουργεί κατά της βελγικής υποψηφιότητας: την άρνηση της

Ελλάδα - Βέλγιο
στον τελικό
του Eurogroup

Κυριάκος Πιερρακάκης και Βίνσεντ βαν Πέτεγκεμ
οι δύο υποψήφιοι στην ψηφοφορία της Πέμπτης

Υπέρ του Κυριάκου Πιερρακάκη λειτουργεί το «καλό όνομα» που έχει αποκτήσει η Ελλάδα τελευταίως, ως μια χώρα που κατάφερε να ανακάμψει από την κρίση και να βάλει σε τάξη τα οικονομικά της.

Μαγνήτης οι αναδυόμενες αγορές
για τους επενδυτές τη νέα χρονιά

Είναι πλέον φερέγγυες και θωρακισμένες στους εμπορικούς πολέμους

Οι περιφερειακές αναδυόμενες αγορές, οι μέχρι προσφάτως υπερκρεωμένες οικονομίες, θα παραμείνουν οι «αγαπημένες» των επενδυτών και το επόμενο έτος, όπως ακριβώς συνέβη και φέτος. Αφενός επειδή έχουν αρχίσει να θέτουν σε τάξη τα οικονομικά τους και οι επενδυτές εκτιμούν πως είναι πλέον φερέγγυες, αφετέρου επειδή είναι σε μεγάλο βαθμό θωρακισμένες από τους εμπορικούς πολέμους και τις γεωπολιτικές κρίσεις.

Η εικόνα προκύπτει σαφώς από τις επιλογές μεγάλων επενδυτικών και μεγάλων funds καθώς η Asia Frontier Capital, που έχει έδρα στο Χονγκ Κονγκ, έχει επικεντρωθεί φέτος στις ταχύτατα αναπτυσσόμενες οικονομίες και αγοράζει μετοχές της Σρι Λάνκα και του Μπανγκλαντές. Την ίδια στιγμή, η επενδυτική Aberdeen Group βλέπει μεγάλες δυνατότητες για κέρδη από επενδύσεις σε ομόλογα Αργεντινής, Ισημερινού και Γκάνας και με στοιχεία του Νοεμβρίου είχε τοποθετήσει στις χώρες αυτές 930 εκατ. δολ. Όπως τονίζει ο Κέβιν Ντέιλ, διευθυντής χαρτοφυλακίου που συμμετέχει στη διαχείριση του εν λόγω fund, η Aberdeen σχεδιάζει για το επόμενο έτος να αυξήσει τις θέσεις της στα ομόλογα των χωρών αυτών στα εγχώρια νομίσματά τους. Ενδέχεται, επιπλέον, να αυξήσει την έκθεσή της στα ομόλογα της Ουγκάντας και του Καζακστάν στα εθνικά νομίσμα-

τά τους. Παράλληλα, η Federated Hermes έχει αυξήσει σημαντικά τις τοποθετήσεις της σε ομόλογα Νιγηρίας, Σρι Λάνκα, Ισημερινού και Πακιστάν. Έχει προηγηθεί από τις αρχές του έτους η στροφή των επενδυτών σε αυτές τις περιφερειακές αναδυόμενες αγορές και αποτελούσε πλήρη αντιστροφή του κλίματος σε σύγκριση με πριν από λίγα χρόνια, όταν οι περισσότερες βρίσκονταν στο φάσμα της χρεοκοπίας ή σε διαδικασία αναδιάρθρωσης του χρέους τους. Η αλλαγή κλίματος εντυπωσιαστική, όμως, παράλληλα καθώς έρχεται

Ομόλογα Αργεντινής, Ισημερινού, Γκάνας, Ουγκάντας, Νιγηρίας, Σρι Λάνκα, Ισημερινού, Πακιστάν και άλλων χωρών σχεδιάζουν να αγοράσουν funds.

σε οξεία αντίθεση με τις εντεινόμενες ανησυχίες για τη δημοσιονομική κατάσταση των μεγάλων ανεπτυγμένων οικονομιών και ειδικότερα το διαρκώς αυξανόμενο χρέος τους.

«Η στροφή στις περιφερειακές αναδυόμενες αγορές μόλις έχει αρχίσει», εκτιμά ο Ρουσίρ Ντεσάι, διευθυντής κεφαλαίων στην

Ο δείκτης τιμών των μετοχών των περιφερειακών αγορών MSCI έχει συγκεντρώσει κέρδη 43% από την αρχή του έτους και καταγράφει την καλύτερη απόδοσή του από το 2005. Παράλληλα, ο δείκτης ομολόγων των περιφερειακών αναδυόμενων αγορών FTSE έχει συγκεντρώσει κέρδη 12% για δεύτερο συναπτό έτος.

Asia Frontier Capital, ο οποίος τονίζει ότι «οι χώρες αυτές αναγκάστηκαν να αναδιρθώσουν το σύνολο των οικονομιών τους και το σύνολο της διαδικασίας με την οποία λειτουργούσαν». Έτσι ο δείκτης τιμών των μετοχών των περιφερειακών αγορών MSCI έχει συγκεντρώσει κέρδη 43% από την αρχή του έτους και καταγράφει

την καλύτερη απόδοσή του από το 2005. Παράλληλα, ο δείκτης ομολόγων των περιφερειακών αναδυόμενων αγορών FTSE έχει συγκεντρώσει κέρδη 12% για δεύτερο συναπτό έτος. Και σύμφωνα με τα στοιχεία του Bloomberg, ανάμεσα στις χώρες που προσέφεραν τα μεγαλύτερα κέρδη στους επενδυτές ομολόγων ήταν η Αίγυπτος,

βελγικής κυβέρνησης να διαθέσει τα «παγωμένα» ρωσικά περιουσιακά στοιχεία, που είναι τοποθετημένα στο Euroclear, για τη χορήγηση δανείου στην Ουκρανία. Η στάση αυτή έχει ενοχλήσει πολλούς στην Ευρώπη και ο Βαν Πέτεγκεμ πιθανολογείται ότι θα πληρώσει κάποιο κόστος γι' αυτό. Στον αντίποδα, υπέρ του Πιερρακάκη λειτουργεί το «καλό όνομα» που έχει αποκτήσει η Ελλάδα τελευταίως, ως μια χώρα που κατάφερε να ανακάμψει από την κρίση και να βάλει σε τάξη τα οικονομικά της, εφαρμόζοντας μεταρρυθμίσεις.

Η υποψηφιότητα Πιερρακάκη δεν αφέθηκε στην τύχη της από την κυβέρνηση – αντιθέτως υποστηρίχθηκε δραστήρια, αναφέρουν πηγές του περιβάλλοντός του. Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης επικοινωνήσε με πρωθυπουργούς και ηγέτες κρατών τις προηγούμενες ημέρες, ενώ και ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης κινήθηκε ανάλογα. Από την πλευρά του, ο κ. Πιερρακάκης επικοινωνήσε φυσικά με όλους τους ομολόγους του και έκανε ορισμένα ταξίδια στην Ευρώπη. Την περασμένη Πέμπτη ήταν στη Ρώμη έπειτα από πρόσκληση του Ιταλού υπουργού Οικονομικών Τζιανκάρλο Τζορτζέτι, σε μια συνάντηση που σαφώς είχε ευρωπαϊκή ατζέντα.

Προηγουμένως, ο κ. Πιερρακάκης είχε επισκεφθεί τον Γερμανό υπουργό Οικονομικών Λαρς Κλινγκμπαύλ, ενώ η Handelsblatt έγραφε ότι «η Γερμανία μπορεί να μάθει πολλά από την Ελλάδα». Είχε επίσης επισκεφθεί τον Ιρλανδό αντιπρόεδρο και υπουργό Οικονομικών Σάμιον Χάρις, που διαδέχθηκε τον Πασκάλ Ντόναχιου. Αν πραγματοποιήσι μια ακόμη επίσκεψη σε ευρωπαϊκή πρωτεύουσα ο κ. Πιερρακάκης, αυτή θα είναι στο Παρίσι, για να συναντηθεί και με τον Γάλλο ομολόγο του Ρολάν Λεσκούρ.

Οι ατζέντες των δύο μονομάχων

Για το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας θα μετρήσουν ίσως και οι πλατφόρμες με τις οποίες κατεβαίνουν οι δύο υποψήφιοι. Οι προτεραιότητες Πιερρακάκη αφορούν την Ενωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων, την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, το ψηφιακό ευρύ και την τεχνολογική κυριαρχία της Ευρώπης.

Τα στού του Κυριάκου Πιερρακάκη

Εκτός από το ελληνικό «comeback», η υποψηφιότητα Πιερρακάκη βασίζεται, βεβαίως, στο προφίλ του ίδιου του υπουργού, ενός νέου πολιτικού με βαθιά γνώση της τεχνολογίας. Με μόνο δύο υποψηφίους, το αποτέλεσμα θα κριθεί σε μόνο μια ψηφοφορία, αφού απαιτείται απλή πλειοψηφία.

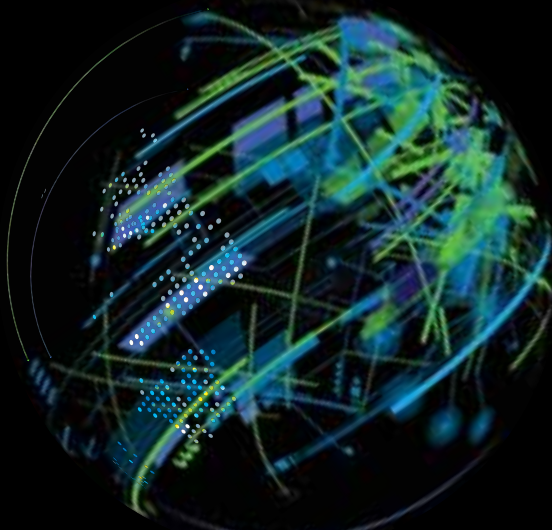
το Πακιστάν και η Βολιβία. Όπως τονίζει ο Μοχάμεντ Ελμί, διευθυντής επενδύσεων χαρτοφυλακίου για τις αναδυόμενες αγορές στη Federated Hermes, «τα ομόλογα των περιφερειακών αναδυόμενων αγορών μπορούν να προσφέρουν μεγάλα κέρδη και αυτό τα καθιστά ελκυστικά και για όλο το 2026».

Ομοίως, ο Ντάνιελ Γουντ, διευθυντής επενδύσεων χαρτοφυλακίου στην William Blair Investment Management, περιγράφει τις περιφερειακές αναδυόμενες αγορές ως μία από «τις βεβαίωτες επιτυχίες» της εταιρείας του. «Θέλουμε έναν ποικίλο συνδυασμό από τοποθετήσεις σε περιφερειακές αναδυόμενες που να μην είναι αλληλένδετες και να προβλέπεται πως θα εξακολουθήσουν να προσφέρουν σημαντικά κέρδη», τονίζει ο ίδιος, ενώ τάσσεται ανοικτά υπέρ των επενδύσεων σε Ουζμπεκιστάν, Καζακστάν και Γκάνας. Η αλήθεια είναι πως ορισμένοι παρατηρητές των αγορών συνιστούν στους επενδυτές να κατεβάσουν τον πήχυ των προσδοκιών σε ό,τι αφορά τα κέρδη τους από τα ομόλογα μέσα στο επόμενο έτος. Επικαλούνται τη σημαντική υποχώρηση που κατέγραψαν οι αποδόσεις των ομολόγων και εντόκων γραμμάτων χωρών όπως η Ακτή Ελεφαντοστού. Οι περιφερειακές αναδυόμενες, άλλωστε, εξακολουθούν να εγκυμονούν τους συνθήσις κινδύνους σε ό,τι αφορά τη ρευστότητά τους αλλά και την αβεβαιότητα του πολιτικού τους σκηνικού.

Deloitte.
Private

Technology Fast 50 | 5th Edition
Your difference can be the difference

© 2025 Deloitte Limited

50

Technology Fast 50
CME

Scan to apply now!

